

Příloha č. 13 k výzkumné zprávě projektu VE20072009004

**Prezentace
uskutečněné v rámci projektu
v letech 2007-2009**

č.	Obsah
1	Kunt, Miroslav: Elektronické archivní pomůcky a digitalizace v archivech České republiky. Příspěvek na konferenci Archivne dni, Spoločnosť slovenských archivárov, Žilina, 2007.
2	Kunt, Miroslav: Archivnictví v Austrálii - Zpracování archiválií aneb provenienční princip bez tvorby fondu. Prezentace na konferenci Pobočky České informační společnosti při Národním archivu, 2008.
3	Kunt, Miroslav: Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě. Projekt výzkumu a vývoje. Digitální archiválie – výběr, zpracování a využívání. Porada ředitelů státních archivů, 2008
4	Kunt, Miroslav: Archivní portál - místo pro přístup k dokumentům uloženým v Národním digitálním archivu. Příspěvek na konferenci CNZ'08 dne 23. září 2008.
5	Dvořák, Tomáš – Kunt, Miroslav: Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě. Příspěvek na konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2008.
6	Kunt, Miroslav: Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě. In: Knihovna - knihovnická revue č. 1, roč. 20 (2009), s. 113-118.
7	Hanousek, Tomáš – Dvořák, Tomáš – Kunt, Miroslav – Matych, Zdeněk – Pokorný, Radek – Starošík, Radomír: Prezentace projektu vedení Odboru archivní správy a spisové služby, 2009
8	Hanousek, Tomáš – Dvořák, Tomáš – Kunt, Miroslav – Matych, Zdeněk – Pokorný, Radek – Starošík, Radomír: Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě. Projekt výzkumu a vývoje. Porada ředitelů státních archivů, 2009.
9	Dvořák, Tomáš: Úprava popisu archivního materiálu v českém prostředí. Prezentace na konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2009.
10	Kunt, Miroslav: Autoritní záznamy v archivnictví. Prezentace na konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2009.

Elektronické archivní pomůcky a digitalizace v archivech ČR

Ing. Miroslav Kunt
Národní archiv
Archivní 4
149 01 Praha 4

tel.: +420 974 847 334
e-mail: kunt@nacr.cz
<http://www.nacr.cz>



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Archivní pomůcky - metodická východiska

- Základní pravidla pro zpracování archivního materiálu, Archivní správa MV, Praha, 1960
- Prováděcí vyhláška 645/2004 Sb., Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě (č. 499/2004 Sb.)
- Metodické pokyny Odboru archivní správy a spisové služby MV (pořádání fondů obcí, far, JZD...)
- Interní metodiky archivů a postupy dodávané se specializovanými archivními programy



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Archivní pomůcky - vyhláška 645/2004 Sb.

- Definuje druhy archivních pomůcek, evidenci archivních souborů (fondů a sbírek), podrobnosti k využívání archiválií vč. ceníku služeb veřejných archivů
- Archivní pomůcky:
 - I. Základní** (prozatímní inventární seznam, dílčí inventář, inventář, katalog)
 - II. Speciální** (rejstřík, tematický katalog, soupis dokumentů, tematický rejstřík)
 - III. Referenční** (soupis fondů, popis fondu, průvodce, edice)
- Podrobně stanovuje náležitosti titulního listu, úvodu a tiráže pomůcky typu „Inventář“



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivne dni, Žilina 2007

Archivní pomůcky - vyhláška 645/2004 Sb.

- Umožňuje zasílat arch. pomůcky do centrální evidence elektronicky dle schématu vytvořeném Ministerstvem vnitra
- Odbor archivní správy a spisové služby MV vytvořil na základě zmíněného zmocnění DTD definici (jazyk XML) pro pomůcky „inventář“ a „dílčí inventář“ - technický standard a výměnný formát
- Předcházela rozsáhlá diskuse zástupců archivů
- Implementace standardu do stávajících archivních systémů měla být realizována od 1.5.2007 (Národní archiv a Státní oblastní archivy povinně, ostatní doporučeně) -> nenaplněno
- Vše dostupné na <http://www.mvcr.cz/archivnictvi/standardy>



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivne dni, Žilina 2007

Archivní pomůcky - technický standard

```
File Edit<inventSeznam aID="is" aPopis="Inventární seznam">
<castIS aID="isl" aIDRef="is" aUrovenVn="1">
  <nadpisIS>
    <obsah>l. Knihy</obsah>
  </nadpisIS>
  <castIS aID="isl.1" aIDRef="isl" aUrovenVn="2">
    <radekIS>
      <invCislo>1</invCislo>
      <puvZnaceni>l1</puvZnaceni>
      <obsah>Pamětní kniha</obsah>
      <datace><datum aNormDat="1953/1975">1953-1975</datum></datace>
      <uklCislo>1</uklCislo>
      <eviJednotka>
        <druhEVJ>k</druhEVJ>
        <cisloEVJ>1</cisloEVJ>
      </eviJednotka>
    </radekIS>
  </castIS>
  <castIS aID="isl.2" aIDRef="isl" aUrovenVn="2">
    <radekIS>
      <invCislo>2</invCislo>
      <puvZnaceni>l2</puvZnaceni>
      <obsah>Kniha zápisů</obsah>
      <datace><datum aNormDat="1954/1956">1954-1956</datum></datace>
      <uklCislo>2</uklCislo>
      <eviJednotka>
        <druhEVJ>k</druhEVJ>
        <cisloEVJ>2</cisloEVJ>
      </eviJednotka>
    </radekIS>
  </castIS>
</inventSeznam>
```



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Interní metodická podpora zpracování v archivech

- Problematice se soustavně věnují zejména Národní archiv a státní oblastní archivy Třeboň, Zámorsk a Plzeň
- <http://www.nacr.cz> (Národní archiv)
- <http://www.ceskearchivy.cz> (SOA Třeboň)
- <http://www.soka-cr.cz> (SOA Zámorsk - SOKA Chrudim)



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Interní metodická podpora zpracování v archivech

**9.
POKYN**
ředitelky Národního archivu
ze dne 6. října 2006,

kterým se vydává

**Závazná příručka pro zpracování archivních souborů
a tvorbu archivních pomůcek v Národním archivu.**

I. Úvod

S ohledem na nutné sjednocení postupů při tvorbě archivních pomůcek v souladu s vyhláškou 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a s ohledem na dosavadní zastaralou metodiku pro grafické ztvárnění pomůcek je zpracována tato příručka. Uvedené postupy jsou pro tvorbu archivních pomůcek a jiných záznamů o archiváliích závazné pro pracovníky NA a pracovníky pro NA zpracovávající archivní pomůcky.

Archivní pomůcka se vytváří při archivním zpracování a slouží pro evidenci a orientaci o obsahu a časovém rozsahu archivního souboru (fondu nebo sbírky) nebo jeho části. Vytváří se a zpřístupňuje se badatelům v listinné i v digitální podobě.

Archivní pomůckou se pro účely této příručky rozumí:¹

- 1) **prozatímní inventurní seznam** - základní seznam všech inventurních jednotek

tel.: 974 811 111 (spojovatelka), e-mail: na@nacr.cz, webová stránky: <http://www.nacr.cz>
IČO: 70079821 Bankovní spojení: ČNB Praha 1, pobočka 701, č.útu 10-7104-881/0710
správci intranetu: PhDr. Jaroslav Šulc, Ina, Miroslav Kunt



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Interní metodická podpora zpracování v archivech

Informační systém Jihočeských archivů - Microsoft Internet Explorer

Adresa: <http://www.ceskearchivy.cz/info/search.php?rste>

Počet zobrazených článků: 17 (z celkem 17 nalezených)

	Název článku	Datum vydání	Autor	Téma
Hlavní stránka				
Archivář a počítač				
Metodika archivní práce	Nová verze modulu Inventáře	11.04.2007	Mgr. Simona Kotlárová	Archivář a počítač
Informace				
Po stopách našich předchůdců	Modul "mapy a plány" firmy Bach	21.03.2007	Mgr. Simona Kotlárová	Archivář a počítač
Odkazy				
Ankety	Modul "listiny" firmy Bach	12.02.2007	Mgr. Simona Kotlárová	Archivář a počítač
Kvízy	3D grafika v archivech?	27.01.2007	Mgr. Simona Kotlárová	Archivář a počítač
Kalendář archivních akcí	Monumenta Germaniae Historica v digitální podobě	12.12.2006	Mgr. Simona Kotlárová	Archivář a počítač
Návštěvní kniha				
TOP 15	Zapojení NA Praha do projektu Monasterium	11.12.2006	Mgr. Jitka Křečková	Archivář a počítač
Přihlášení (k vkládání komentářů nebo odběru novinek)	Filigrány na internetu	03.12.2006	Mgr. Simona Kotlárová	Archivář a počítač
Rozšířené vyhledávání	Ve Vídni v létě 2005 proběhlo školení v oblasti audiovizuální archivace	16.11.2006	Mgr. Simona Kotlárová	Archivář a počítač
Upozornění	Digitalizace archiválií Ústředního archivu			



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Elektronické archivní pomůcky

- Některé archivy dávaly přednost výběrové digitalizaci, dnes nutnost zveřejnění pomůcek chápe většina
- Problematická tvorba archivních pomůcek v MS Word
- V řadě archivů rozsáhlejší staré databáze
- Programové vybavení - **dvě řešení (obě databázová)**
 - **ProArchiv (firma Bach systems, s.r.o.)** - SOA Litoměřice, ZA Opava, Archiv Národního muzea...
 - **Janus2000 (firma NetPro systems, s.r.o.)** - Národní archiv, SOA Plzeň a Zámorsk, Literární archiv Památníku národního písemnictví...



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Počítače v archivech - další systémy

- Programové vybavení - **nadstavba**: zpřístupnění evidence archivních fondů popř. pomůcek veřejnosti pomocí webového rozhraní:
 - **Archivní VadeMeCum (firma Bach systems, s.r.o.)**
 - **Badatelna CZ (firma NetPro systems, s.r.o.)**
- Speciální aplikace - **využívání archiválií**
 - **IS badatelna (firma Bach systems, s.r.o.)** s doplňkovými evidencemi
- Speciální aplikace - **interní webové portály**
 - **ArchAdm (firma Bach systems, s.r.o.)**
 - **SOANet (firma NetPro systems, s.r.o.)**

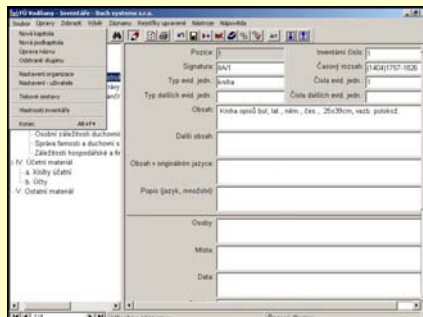


Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

ProArchiv

Modulární
systém pro tvorbu
archivních pomůcek



- základní **výhody**: jednoduchost, snadná instalace, existují jednoduché moduly i pro knihovnu a muzejnictví
- základní **nevýhody**: speciální požadavek potřebuje speciální aplikaci, technologicky zastaralé, problémy s hierarchizací popisu



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

ProArchiv

Tisky Inventářů - [Bach systems s.r.o. - Inventář (Jeseník)]

Soubor

100% Zavřít

- 11 -

Inv. č.	Sign.	Obsah	Časový rozsah	Číslo kart.
83		Totéž	1822-1865	
84		Nařízení Generálního vikářství Těšín	1869-1905	
C. SPISOVÝ MATERIÁL				
1. Registraturní pomůcky				
85		Jednací protokol farního úřadu	1833-1878	
86		Totéž	1867-1879	
87		Totéž	1867-1885	
88		Totéž	1882-1889	
89		Totéž	1913-1916	
90		Totéž	1916-1920	

Stránka: 11 Přípraven NUM

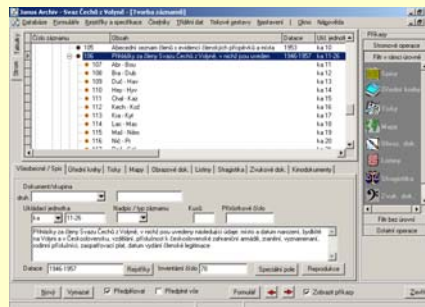


Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Janus 2000

Systém pro hierarchický popis archiválií



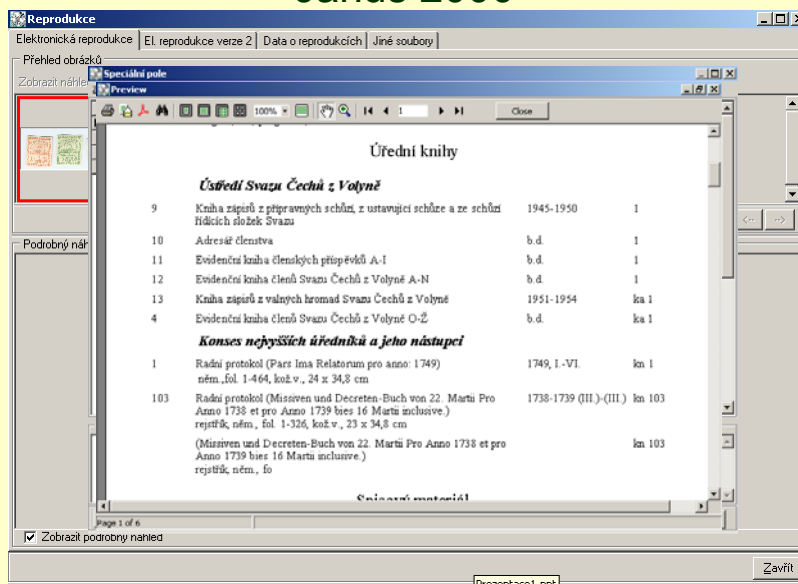
- základní **výhody**: popis různých druhů dokumentů v jedné databázi s hierarchickými vazbami mezi sebou, možnost upravovat způsoby popisu - možnost importu různých dat
- základní **nevýhody**: složitější instalace, vyžaduje upřesnění metodiky popisu, není tak návodné jako jednoúčelová aplikace s vyznačenými poli



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Janus 2000



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Archivní pomůcky - retrokonverze

- Převod do požadovaného technického formátu, většinou z papírové podoby:
 - přepisem do dané struktury (upřednostňováno)
 - skenováním a převodem prostřednictvím OCR
 - prozatímne pouze skenováním
 - převodem do formátu PDF (doplňkově)
- Systematická retrospektivní konverze v archivech:
 - Zemský archiv Opava
 - Národní archiv
 - Archiv hlavního města Prahy
- Záleží na množství pomůcek



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivne dni, Žilina 2007

Archivní pomůcky - retrokonverze v Národním archivu

- Kolem 28 000 pomůcek (základních) v rozsahu několik stran až několik tisíc stran
- Část pomůcek velmi špatné obsahové úrovně („telefonní seznamy“ signatur a čísel jednacích)
- Skenování a převod prostřednictvím OCR se neosvědčily -> nutnost reformátování (rozdělení na záznamy a pole pro databázi)
- Nyní většinou přepis - využití služeb chráněných dílen (tzv. náhradní plnění pro ZTP): ICT pracoviště - Deep Boskovice
- Nově pomůcky již pouze v programu Janus 2000



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivne dni, Žilina 2007

Archivní pomůcky - retrokonverze v Národním archivu

- Priority: rozsáhlé a technicky i obsahově kvalitní pomůcky, pomůcky k fondům ÚV KSČ
- Práce jdou velmi pomalu, vše je nutno upravovat
- Nové řešení (u nekvalitních pomůcek trvalé): skenování na multifunkčním kopírovacím stroji s podavačem a převod do formátu PDF
- Využíváno již při digitalizaci předávacích seznamů



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivne dni, Žilina 2007

Prezentace dat o archiváliích právní otázky

- Je archivní pomůcka autorským dílem?
 - vyhláška 645/2004 Sb. se snaží to vůči badatelům prosazovat, avšak bez zmocnění v zákoně
 - autorskoprávní analýza zadaná dříve Státním ústředním archivem říká, že **není**
- Omezování nahlížení do pomůcek je zbytečné a kontraproduktivní (= neinformovaný badatel)
- Nepotvrdily se obavy, že se zveřejněním pomůcek zvedne množství požadavků na archiválie
- Nově pomůcky již pouze v programu Janus 2000



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivne dni, Žilina 2007

Prezentace dat o archiváliích - právní otázky

Odborný posudek Ústavu autorského práva, práv průmyslových a práva soutěžního PF UK

Tento veřejný zájem je u archivu vedeného Státním ústředním archivem v Praze, včetně archivních pomůcek, naplněn, jak uvedeno již shora, a je tudíž na místě ho ze stejného důvodu vyloučit i z ochrany zvláštním právem dle § 90 autorského zákon

IV. Závěr

Archivní pomůcky příslušející ke Státnímu ústřednímu archivem nejsou předmětem ochrany autorským právem ani zvláštním právem pořizovatele databáze ve smyslu autorského zákona.

V Praze dne 22. ledna 2001

prof. JUDr. Jan Kříž, Csc.
ředitel

Mgr. Zuzana Sedláčková
odborná asistentka

JUDr. Veronika Křesťánová, Dr.
odborná asistentka



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Prezentace dat o archiváliích „Archivní VadeMeCum“

Archiv hlavního města Prahy
Archivní VadeMeCum - internetový průvodce

Vyhledávání v záznamech
fulltextem

Vyhledávání v rejstřících
 všech typů
 osob
 míst
 věcí
 času
 objektů

Nalezené záznamy

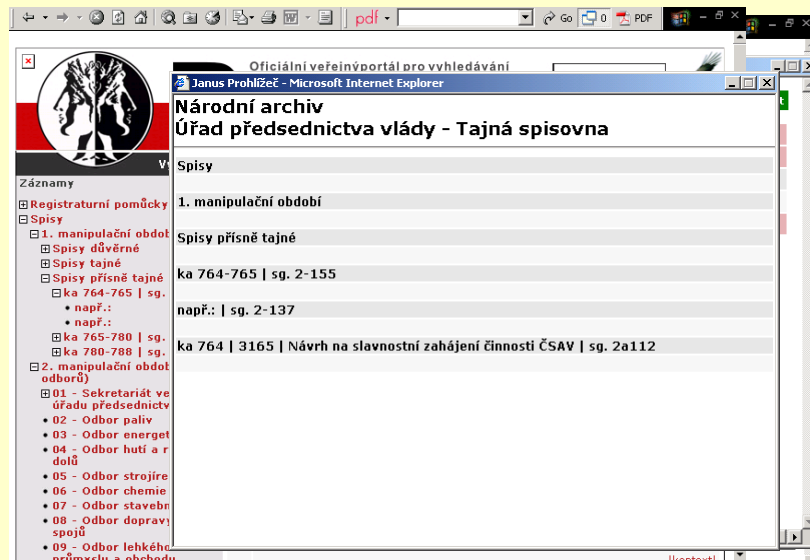
ř	ř	ř
r	Inventární záznam	Privatizační projekt Pražského projektového ústavu
r	Inventární záznam	Privatizační projekt Státního statku hlavního města Prahy
r	Inventární záznam	Privatizační projekt - Sběrné suroviny Praha, s. p.
r	Inventární záznam	Privatizace státního podniku Pražské komunikace, Elektropodnik Praha
r	Inventární záznam	Agenda Josefa Srba, náměstka primátora hl. m. Prahy - spisy postoupené odboru obecního majetku
r	Inventární záznam	Vzorový jednací řád okresních komisí a Pražské komise pro privatizaci národního majetku
r	Inventární záznam	Pražské restaurace - privatizace podniku
r	Inventární záznam	Pražská botanická zahrada - privatizace
r	Inventární záznam	Státní statek Praha - privatizace
r	Inventární záznam	Privatizační projekty městských částí a podniků
r	Inventární záznam	Korespondence radního Ing. Jiřího Mrázka
r	Inventární záznam	Materiály komise pro dostavbu přednádražního prostoru Vysočany
r	Inventární záznam	Privatizační projekty pražských podniků
r	Inventární záznam	Parkovací systém v hl. m. Praze
r	Inventární záznam	Korespondence radního K. Procházký



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Prezentace dat o archiváliích „Badatelna“



Prezentace dat o archiváliích

- Jak Archivní VadeMeCum, tak Badatelna mají své problémy - archivní pomůcka není zobrazena přehledně, nepůsobí „komplexně“.
- Databázová prezentace má velkou budoucnost - možnost vazby digitalizovaných archiválií a dálkového objednávání
- V Národním archivu se osvědčilo pomůcky prezentovat i ve formátu PDF (generovány z programu Janus2000).
Zásadní výhoda: texty pomůcek indexují vyhledávače (Google), což u databází není, lze je vytisknout jako „knihu“



Prezentace dat o archiváliích

Inv.č.	Sign.	Obsah	Datace	Ukl.j.
69	68/0	Hlášení počtu osob, jimž byla přidělena práce (něm., pag. 462-465)	27. - 28. 3. 1848	ka 1
71	70/0	Omluva JUDr. Pinkase za nepřítomnost na schůzi výboru z důvodu nemoci (něm., pag. 469-474) (něm., pag. 475-476)	28. 3. 1848 29. 3. 1848	ka 1
72	71/0	Seznam zástupců pražských tiskarů (čes., pag. 477-479)	29. 3. 1848	ka 1
73	72/0	Hlášení počtu osob, jimž byla přidělena práce (něm., pag. 480)	29. 3. 1848	ka 1
74	73/0	Rezignace Dr. Kampelika na funkci dozorce nad tiskaři (čes., pag. 481-483)	29. 3. 1848	ka 1
75	74/0	Žádost velitelům národních a občanských sborů, aby	30. 3. 1848	ka 1



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Prezentace dat o archiváliích

Ujistěte přihlášen(a) do redakčního systému jako: **kunt** [Odhlásit se](#) [Zpět](#) [Na začátek](#)

Vyberte rubriku, ve které bude příspěvek publikován

- Archivní pomůcky
- Kontakty

Udělit právo k editaci příspěvku dalším osobám

Všichni redaktori

Vybraný redaktor 1: žádný

Vybraný redaktor 2: žádný

Vybraný redaktor 3: žádný

Úprava příloh

Název pomůcky: Svatováclavský výbor roku 1848
Autor: kunt
Vytvořena: 15.1.2007
Pomůcka publikována: ano

Příloha 1
 Uložený soubor: id_11_1_svatoVvybor_uvod.pdf
Text odkazu: Informace o fondu
[Upravit soubor a odkaz](#) [Odstranit celou přílohu](#)

Příloha 2
 Uložený soubor: id_11_2_svatoVvybor.pdf
Text odkazu: Záznamy o archiváliích
[Upravit soubor a odkaz](#) [Odstranit celou přílohu](#)

Příloha 3
 Uložený soubor: id_11_3_svatoVvybor_rejvec.pdf
Text odkazu:
[Upravit soubor a odkaz](#) [Odstranit celou přílohu](#)

Příloha 4
 Uložený soubor: id_11_4_svatoVvybor_rejmist.pdf



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Standardizace pomůcek - projekt výzkumu

- Národní archiv podal projekt výzkumu a vývoje Ministerstva vnitra „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“
- Konečně začít řešit mezinárodní standardy
- Spolupráce s oběma vedoucími firmami dodávajícími archivní software



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Standardizace pomůcek - projekt výzkumu

- Analyzovat mezinárodní standardy pro popis archiválií a vyjádření jejich kontextu, tj. ISAD(G) a ISAAR(CPF)
- Navrhnout nezbytné úpravy stávajících metodických pravidel pro zpracování archivního materiálu, které umožní implementaci zmíněných mezinárodních standardů
- analyzovat standardy pro definování formy archivních pomůcek, tj. EAD a EAC (podporované a doporučované Mezinárodní archivní radou), a porovnat je se “Standardem pro ukládání a zasílání archivních pomůcek druhu inventář a dílčí inventář v digitální podobě” (OAS MVČR)



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Standardizace pomůcek - projekt výzkumu

- navrhnout řešení pro přijetí otevřeného popisného standardu, který definuje formu archivních pomůcek v dlouhodobé perspektivě s ohledem na všechny druhy základních archivních pomůcek
- navrhnout způsob napojení digitalizovaných archiválií k příslušným archivním popisům
- navrhnout způsob řešení datových skladů (s archivními pomůckami) jednotlivých archivů, navrhnout jejich on-line propojení pomocí webových služeb a definováním otevřeného komunikačního rozhraní (např. OAI-PMH)



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Standardizace pomůcek - projekt výzkumu

- s ohledem na žádoucí vzájemnou výměnu dat s dalšími typy paměťových institucí (zejména s knihovnami a muzei) analyzovat popisná pravidla a standardy pro specifické druhy archiválií (mapy, tisky apod.) společně těmto institucím (např. standardy MARC, AACR, MASTER, Dublin Core, MODS, CEI, CIDOC CRM aj.)
- navrhnout a vytvořit volně dostupný systém pro efektivní prezentaci dat archivních pomůcek na Internetu a jeho funkčnost a použitelnost otestovat na reálných archivních pomůckách Národního archivu a Archivu hlavního města Prahy



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Digitalizace v archivech

- Systematicky - pouze vybrané části fondů
 - fotografie
 - archiválie jednoho typu (např. tiskopisu)
 - dokumenty převzaté jen v digitální podobě
- Většinou digitalizace vybraných druhů dokumentů:
 - listiny v rámci mezinárodního projektu
 - deskové negativy
 - mapy
- Výhled: digitalizace nahradí časem studijní mikrofilmy, bude primární; bezpečnostní mikrofilmy pouze z „povinnosti“. Zatím je to chápáno spíše opačně



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Digitalizace v archivech - projekty

- Národní archiv: přihlášky pobytové evidence Prahy 1850-1914 (tzv. konskripce)
- Národní archiv: účast na evropském projektu Monasteium
- SOA Litoměřice: Fotografická pozůstalost Franze Queissera
- Archiv zeměměřičství a katastru, Národní archiv, ZA Opava, MZA Brno: digitalizace tzv. indikačních skic (mapy stabilního katastru 1824-1843, v NA, ZA a MZA reambulované)
- Národní archiv: zvukové dokumenty radionaslouchací služby, převzetí archivu vysílání české (českosl.) redakce BBC
- Podepsány smlouvy s mormony - digitalizace matrik
- Archivy v rámci SW pro zpracování archiválií (NA - 12 tisíc image, většinou fotodokumenty)



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Digitalizace - projekt MICHAEL

- Vícejazyčný inventář digitalizovaného kulturního dědictví 14-ti evropských států
- Založen na open source aplikacích
- Bude shromažďovat údaje o digitálních sbírkách a produktech souvisejících s kulturním dědictvím České republiky - muzeí, galerií, archivů, knihoven atd.

<http://www.devoteam.cz>



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Digitalizace v archivech - Monasterium

Digitalizace a zpřístupnění církevních listin v rámci evropského projektu Monasterium

Národní archiv v Praze se v roce 2005 zapojil do projektu Monasterium, který koordinuje Institut zur Erforschung und Erschließung kirchlicher Quellen se sídlem v St. Pölten v Rakousku. Projekt je financován rakouským spolkovým ministerstvem pro vzdělání, vědu a kulturu, Evropskou unií (Culture 2000), čtyřmi kláštery a dodatečně získávanými finančními prostředky ze státních i soukromých zdrojů zúčastněných zemí. Kromě Rakouska a České republiky do projektu vstoupilo Bavorsko, Slovinsko, Maďarsko, Chorvatsko, Slovensko a Itálie. Cílem projektu je zdarma prostřednictvím webových stránek na adrese www.monasterium.net zpřístupnit široké badatelské veřejnosti co nejvíce listin i jiných typů dokumentů (např. rukopisů a aktového materiálu) především ze středoevropských klášterů a biskupství.

Digitalizace listin v I. oddělení Národního archivu proběhla v období od 4. zříří do 15. listopadu 2006. Byly digitalizovány listiny datované do roku 1526, které jsou součástí mnoha důležitých archivních fondů církevní provenience. Do projektu bylo zahrnuto i několik fondů necírkvních, jejichž listinné stávký se však církevní problematiky z větší části týkají. Celkem bylo digitalizováno 7 118 listin z 13 církevních a 5 necírkvních archivních fondů.

Části týkají:

- Archiv pražského arcibiskupství (APA);
- Archiv kolegiální kapituly vyšehradské, Praha (KVŠ);
- Archiv kolegiální kapituly Všech svatých na Pražském hradě (KVšs);
- Archiv Českých klášterů zrušených za Josefa II. (AZK);
- Augustiniánská obať – provinciálát a konvent, Praha (ŘA);
- Benediktini - klášter Břevnov, Praha (ŘBB);
- Benediktini - klášter Emauzy, Praha (ŘBE);
- Dominikáni – provinciálát a konvent, Praha (ŘDo);
- Františkáni – provinciálát a konvent, Praha (ŘF);
- Kapucini – provinciálát a konvent, Praha (ŘK);
- Křižovníci s červenou hvězdou – generálát a konvent, Praha (ŘKH);
- Maltežští rytíři – české velkopřevorství, Praha (ŘM);
- Premonstráti – klášter Strahov, Praha (ŘP);
- Česká finanční prokuratura Praha – listiny (FP-L);
- Česká gubernium – guberniální listiny, Praha (ČG-L);



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archivní dny, Žilina 2007

Digitalizace v archivech - Franz Queisser

Česká republika
STÁTNÍ OBLASTNÍ ARCHIV V LITOMĚŘICÍCH
Archivy severních a severozápadních Čech

Státní okresní archiv Decín,
Fotografická pozůstalost Franze Queißera z let 1930-1942

Index fotografií Prohlížet podle skupiny nebo okresu (rok 1930)

Životopis F. Queißera Mosty < OKRES >

Mosty

Foto	Poř. č.	Kat. č.	Obec	Okres	Datum	Popis	Původní popis	Skupina
	56	39/56	Děčín	Děčín	kolem 1935	Staroměstský most	//staroměstský most//	Mosty



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Digitalizace v archivech - Fotoarchiv K.H.Franka (prozatímní řešení v NA)

K. H. Frank
2 Pohled na pódium na předsednictvo, vlajkonoše a zemské znaky. R. Gajda sedí šestý zleva u předsednického stolu. (2) datum: 19471

<předchozí index velikost- velikost+ další >

0002

1939, 6. únor
Zasedání zeměpisného odboru
NRF na ústavě R. Gajdy

ARCHIV K. H. FRANKA



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Digitalizace v archivech - shrnutí

- Jde o nejefektivnější způsob „předkládání archiválií“
- Na masovou digitalizaci (viz např. depart. archiv Yvelines, Fr.) nejsou archivy připraveny, mnohde je výkřikem techniky půjčování CD s daty ve studovně
- Jak data popisovat? Naskenované obrázky bez metadat k ničemu -> úkol pro archivní programy (vazba na pomůcky)
- Digitalizace často bez ohledu na archivní pomůcky
- Vytvářet na každý projekt specializovanou aplikaci? Není příliš systémové řešení -> prezentace pomocí portálů Archivní VadeMeCum nebo Badatelna
- Data musí být zálohována a chráněna. Opravdu jsou?



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

Děkuji za pozornost

Ing. Miroslav Kunt
Národní archiv
Archivní 4
149 01 Praha 4

tel.: +420 974 847 334
e-mail: kunt@nacr.cz
<http://www.nacr.cz>



Miroslav Kunt, Národní archiv Praha

XI. archívne dni, Žilina 2007

2. Kunt, Miroslav: Archivnictví v Austrálii - Zpracování archiválií aneb provenienční princip bez tvorby fondu. Prezentace na konferenci Pobočky České informační společnosti při Národním archivu, 2008.

Archivnictví v Austrálii

Zpracování archiválií aneb provenienční princip bez tvorby fondu

Miroslav Kunt, s podporou projektu Výzkumu a vývoje MV

VE2007200904

„Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

<http://asta.nacr.cz>

Výroční konference pobočky ČIS při Národním archivu 21. února 2007

Obecně – struktura, metodika

- Federální Národní archiv v Canbeře (dříve Commonwealth Archives Office)
- Státní archivy v jednotlivých státech (vlastní legislativa)
- Metodika zpracování vychází z anglosaské praxe, ale je propracovanější
- Velký význam má Společnost australských archivářů (Australian Society of Archivists, Inc.; ASA)
- Základní informace o archivnictví též <http://john.curtin.edu.au/society/australia/links.html>

Společnost australských archivářů

- <http://www.archivists.org.au/>
- přehled a kontakty na všechny archivy
- Informace o metodice, práce Výboru pro popisné standardy při ASA
- Archivní kurzy
- Archivní příručky
 - *Ellis, Judith (editor): Keeping Archives, 2nd edition, Thorpe a Australian Society of Archivists, Melbourne, 1993. ISBN 1-875589 15*
 - *Describing Archives in Context: The Guide to Australasian Practice, Australian Society of Archivists, Australia 2007, ISBN 978-0-9803352-3-1*

Výuka archivnictví

- **Monash University**, obor umění (archivy a dokumenty)
- **Royal Melbourne Institute of Technology (RMIT)**, obor informační management (archivy a dokumenty)
- **Edith Cowan University**, obor informační servis – archivy a toky dokumentů
- **University of New South Wales (UNSW)**, obor informační management (archivy/dokumenty)
- **Curtin University**, obor archivnictví

Teoretická východiska

- Mezinárodní standardy ISAD(G) a ISAAR(CPF)
- Do práce MAR na ISAAR(CPF) se zapojil Výbor pro popisné standardy ASA a Národní archiv v Canbeře
- **Základem provenienční princip, ovšem**
„Archiváři podřizují vše teorii *respect des fond*, ale je nesčíslně cest, jak tato teorie může být aplikována v aktuální praxi popisu.“ (A. Cunningham)
=> použití sérií jako základního prvku

Metodika zpracování

- Od roku 1940 do 80. let používána metodika Systém zpřístupňování (Accession System)
- Od poloviny 60. let tzv. **CRS - Commonwealth Record Series System** (Peter Scott) dokončený 1984 a přijatý také archivy NSW, Queenslandu a Západní Austrálie
- Od poloviny 80. let automatizace, opouštění Accession System
- V roce 1999 zastaveno používání Accession System zcela (souvisí také s mezinárodními standardy)
- Některé archivy (státu Victoria) si CRS upravili do vlastní metodiky

CRS - principy

- Respektování provenience
- Respektování originálního uspořádání
 - „Originální uspořádání dokumentů může být klíčem k inteligentnímu pochopení vztahu skupin dokumentů k zaměstnancům a uživatelům.“ (příručka CRS). Podporuje integritu dokumentů (Archiv státu Victoria, PROV)
- Entity administrativního kontextu a kontroly provenience:
 - Organisation** (organizace)
 - Agency** (agentura)
 - Person** (osoba)
- Entity pro kontrolu dokumentů:
 - Series** (série)
 - Items** (jednotliviny)
- Série odstraňují problém vícenásobné provenience
- Tvorba sérií u dokumentů, které jsou ještě u původce

Série - důvody

Vícenásobná provenience (multiple provenance)

Teoreticky mají shromážděné dokumenty pouze jednoho původce, ve skutečnosti jich je většinou více, což je příznačné právě pro moderní úřadování, kdy tatáž agenda přechází z úřadu do úřadu a není možné ji rozdělit. Stejný problém může vzniknout i u dokumentů rodin a v registraturních systémech, kde osobní dokumenty nejsou od úředních oddělovány

Překlenutí problému: série

Systém sérií překlenul vícenásobnou provenienci za cenu vzdání se fondu jako primárního pojmu intelektuální kontroly, série byly zavedeny jako nejvyšší úroveň archivního popisu. Předpokládá to sofistikovanou a přesnou dokumentaci původců, jejich funkcí a činnosti Série propojeny na institucionální původce (agentury) a osoby

Série – co to je

- Základní jednotka archivního zpracování
- Je to skupina dokumentů (jednoho nebo více) se společnou identitou (číselnou, abecední, chronologickou nebo jinou sekvencí), systémem manipulace (jako výsledek téhož procesu shromažďování a správy) a obecně ve stejném formátu, shromážděná u agentury nebo osoby
- Vyplyne-li to z organizačních změn, může být série v průběhu času shromažďována u více jak jedné agentury
- V archivu státu Victoria se připouští „podobná fyzická forma“ a také „podobný informační obsah“

Série – vazby mezi nimi

- Může kontrolovat nebo být kontrolována jinou (např. vazba mezi rejstříkem a rejstříkovanými dokumenty),
- Může předcházet nebo následovat jinou (např. když se u agentury přejde z rejstříkových karet k počítačové databázi správy dokumentů),
- Může být propojena k jiné (např. dvě série spisů z různých aspektů vztahujících se k té samé záležitosti)

Série – identifikace

- Je základem zpracování, specifikuje se dle definice série
- Řeší se např. konzultací v rámci spisové služby a analýzou její dokumentace
- Existují samostatné sekvence uvnitř sérií – „sub-série“
- Pamatováno na dokumenty mimo systém spisové služby
- K pochopení nejlepší příklady (archivní pomůcky)
 - **Public Record Office Victoria (PROV)**
<http://www.access.prov.vic.gov.au>
 - **State Records Authority of New South Wels**
<http://investigator.records.nsw.gov.au>

Series VPRS 418

Correspondence and Administration Records (Engineer in Chief and Existing Lines Branches)

About this Series	Related Series
Date Range: Series	? 18
Series in Custody	1854
Contents	1854
Public Access:	Open
Location:	North Melbourn
Format of Records:	Physical

▼ Agency which created this Series

Date Range	Agency Title
1857 - 1858	Board of Land and W
1858 - 1871	Department of Railw
1871 - 1877	Department of Railw
1877 - 1884	Department of Railw
1884 - 1892	Victorian Railways (1883-1973, Victorian
1892 - 1920	Railway Constructor

▼ Agency currently responsible for this

Date Range	Agency Title
1999 - cont	Public Transport Cor

▼ Description of this Series

Description of this Series

- **How to use the Records**
Consult the Records Description List for each consignment in VPRS 418 for the required unit number. The contents of this series largely consist of unregistered correspondence and in many cases, the original system of arrangement has been lost. The item lists indicate which records have been loosely arranged by subject matter.
- **Function / Content**
VPRS 418/P
This series consist of unregistered correspondence to the Railway Construction Branch on the construction of Railway Lines. The records in Units 1-9 are items of correspondence which relate to the construction of railway lines in Victoria.

The records in Units 10-18 cover a large number of miscellaneous lines and topics. (The contents here are rather a mixed bag, roughly two thirds of this material covers correspondence of other lines during varying times. The rest consists of material grouped by subject, or other records seemingly conveniently dumped here).

whether an existing reservoir will be adequate for the water supply of a town with increased railway traffic and thus increased water requirements.

The memoranda which are legible (much of the ink has faded almost completely) are often reports on various areas of the countryside in Victoria. These contain detailed descriptions of land, rivers, etc. They also provide evidence of the planned routes for the development of the railway system in country Victoria.

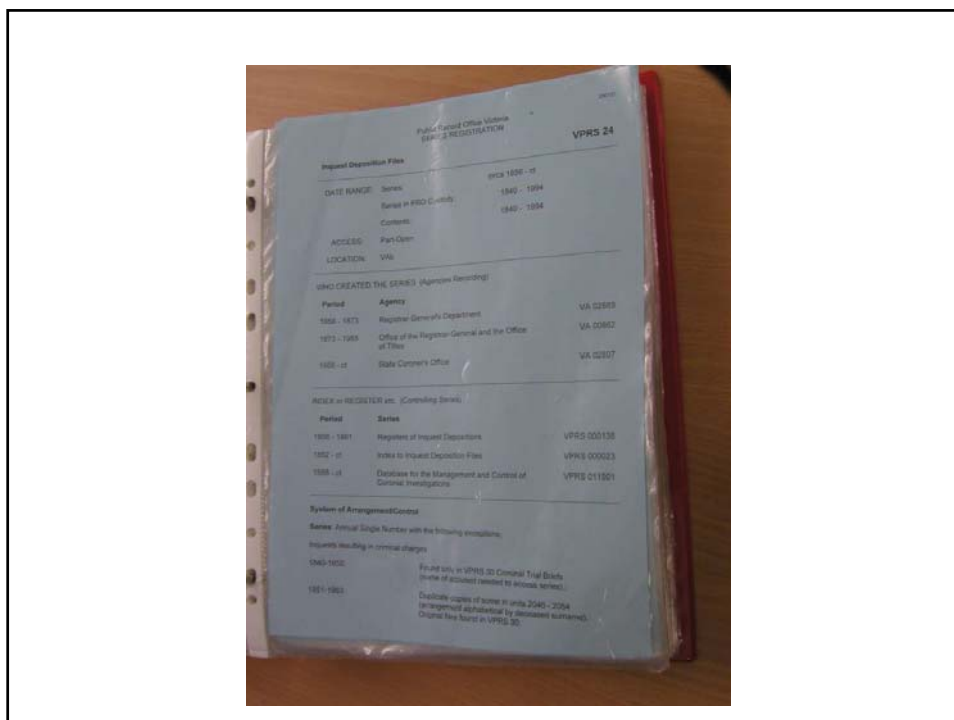
Much of the correspondence is illegible. The letters on pp 18-49 are legible. There appears to be pages missing from this volume, with a gap from pp 49-276.
- **Recordkeeping System**
In VPRS 418/P, correspondence in Units 1-9 has been separated and arranged chronologically for the individual years of each line. In each yearly group the correspondence was occasionally arranged consecutively. The material in the remaining units has been grouped according to individual lines and subject and arranged chronologically. In Units 14 and 15 however, the correspondence was arranged alphabetically according to the first station in the line. The material in these boxes was rather arbitrarily boxed. There also exists a small pile of undated correspondence in Unit 1 (and some unsorted and undated correspondence). Unit 17 contains unsorted correspondence.

The records in VPRS 418/P1 have been loosely arranged by subject matter.

Entries were made in VPRS 418/P2 (the letter book of memoranda) in chronological order.

▼ Other Information

[PROVguide0622](#) Public Transport - Railways

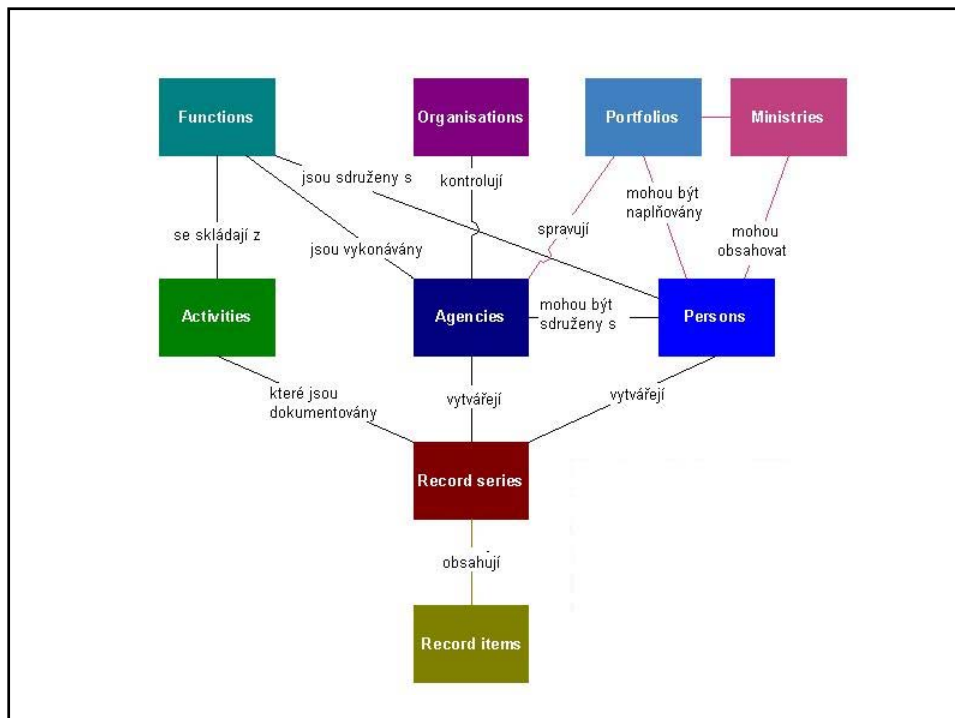


Příklad popisu - CRS

Úroveň kontroly	Identifikace informace	Kontrola CRS
Organizace	Vláda Austrálie, 1901-	CO 1
Agentura	Úřad předsedy vlády, 1911-1971	CA 12
Série	Spisy korespondence, vícenásobné číselné série (třetinový systém), 1934-1950	A461
Jednotlivina	G323/1/5 Obchod se Siamem, 1937-1949	G323/1/5

Další entity popisu (systém NSW)

- **Organizace:** shrnuje jednotlivé agentury do celku, který sám o sobě není původcem, předpokládá se samostatnost a/nebo autonomie (např. „církev“ „vláda“ nebo vysoká škola zřizující různé ústavy; jinak u velké části jsou organizace = agentury a objeví se názvem v obou kategoriích)
- **Agentury:** fakticky původce (korporativní), jsou administrativní nebo obchodní jednotkou mající schopnost a odpovědnost vykonávat části funkcí náležejících organizaci (např. jednotlivé úřady a ministerstva), v PROV je jejich znakem také samostatná spisová služba
- **Funkce:** hlavní pole působnosti organizací, obvykle dané legislativně
- **Vlády:** seznamy vlád, odkud je možné dostat se k tzv. **portfoliu** (další přístupový prvek), vlastně odvětví/resortu, pod něž jsou seskupeny příslušné agentury
- **Osoby:** fyzické osoby, které vytvořily dokumenty jako oficiální osoby příslušných agentur
- **Aktivita:** navazuje na Funkce a specifikuje funkční kontext sérií
- **Jednotliviny:** jednotlivé dokumenty, skupiny listů spojených do spisu, svazek, mapa, plán, fotografie, zvukový aj. záznam; vedle sérií jediná fyzická entita



New South Wales Government
 Department of Commerce
 State Records Authority of New South Wales

Home | State Archives | Records Keeping | Government Records Repository | A-Z Index

Archives Investigator

Advanced Search [Search Tips](#)

Select a link below to commence a search on that entity using a range of criteria. Investigator will display a list of successful hits with their unique identification number, start and end dates.

Function	Organisation	Ministry	Portfolio
Activity	Agency	Branch	
Record Series	Record Item	Access Direction	

Simple Search | **Advanced Search** | Structured Search

[Return to Main page](#)

NW Government | Jobs Vac | Accessibility | Feedback | Links | Privacy | Copyright | Page updated 17 Apr 2007 02:56 PM

Structured Search - Ministry

Path: [Ministries](#) > 0 of 91 Ministries selected.

1 2 3 4 [Next Page >](#)

<input type="checkbox"/> No	<input type="checkbox"/> Title	<input type="checkbox"/> Start Date
<input type="checkbox"/> 1	Donaldson Ministry	06 Jun 1856 ~ 26 Aug 1856
<input type="checkbox"/> 2	Cowper Ministry [I]	26 Aug 1856 ~ 02 Oct 1856
<input type="checkbox"/> 3	Parker Ministry	03 Oct 1856 ~ 07 Sep 1857
<input type="checkbox"/> 4	Cowper Ministry [II]	07 Sep 1857 ~ 26 Oct 1859
<input type="checkbox"/> 5	Forster Ministry	27 Oct 1859 ~ 08 Mar 1860
<input type="checkbox"/> 6	Robertson Ministry [I]	27 Oct 1859 ~ 08 Mar 1860
<input type="checkbox"/> 7	Cowper Ministry [III]	10 Jan 1861 ~ 15 Oct 1863
<input type="checkbox"/> 8	Martin Ministry [I]	16 Oct 1863 ~ 02 Feb 1865
<input type="checkbox"/> 9	Cowper Ministry [IV]	03 Feb 1865 ~ 21 Jan 1866
<input type="checkbox"/> 10	Martin Ministry [II]	22 Jan 1866 ~ 26 Oct 1868
<input type="checkbox"/> 11	Robertson Ministry [II]	27 Oct 1868 ~ 12 Jan 1870
<input type="checkbox"/> 12	Cowper Ministry [V]	13 Jan 1870 ~ 15 Dec 1870
<input type="checkbox"/> 13	Martin Ministry [III]	16 Dec 1870 ~ 13 May 1872

Archives Investigator

Ministry Detail

Ministry number:	26
Title:	Parke Ministry [V]
Start date:	08 Mar 1889
End date:	22 Oct 1891

Portfolios in this ministry:	2	Colonial Secretary (1856- 1889) Colonial Secretary and Registrar of Records (1889-1913) Chief Secretary [I] (1959-1975)	08 Mar 1889 ~ 22 Oct 1891
	4	Attorney General	08 Mar 1889 ~ 22 Oct 1891
	6	Justice [I]	08 Mar 1889 ~ 22 Oct 1891
	15	Colonial Treasurer (1856-1959) Treasurer (1959-)	08 Mar 1889 ~ 22 Oct 1891
	40	Secretary for Lands (1859- 1959) Minister for Lands [I] (1959-1984)	08 Mar 1889 ~ 22 Oct 1891
	52	Mines [I]	08 Mar 1889 ~ 22 Oct 1891
	69	Public Instruction (1880 - 1925) Education (1925-1927) Public Instruction (1927) Education (1927-1988)	08 Mar 1889 ~ 22 Oct 1891
156	Postmaster-General	08 Mar 1889 ~ 22 Oct 1891	

Portfolio Detail

Portfolio number:	24	Births, Deaths and Marriages (1975-) Registrar General	01 Jan 1897 ~ 16 Jul 1901	
Title:	Agencies administered through this portfolio:	29	Curator of Intestate Estates	04 Sep 1880 ~ 01 Aug 1901
Start date:		461	Newcastle Reformatory School for Females (1860-1871) / Airlie Reformatory School For	01 May 1880 ~ 07 Mar 1889
End date:				
Descriptive note:	Ministers appointed to this portfolio:	18	Foster, William John	14 Oct 1881 ~ 04 Jan 1883
		92	Wade, Charles Gregory	29 Aug 1904 ~ 20 Dec 1909
	Ministries containing this portfolio:	24	Parke Ministry [IV]	1887 20 Jan 1887 ~ 16 Jan 1889
		25	Dibbs Ministry [II]	17 Jan 1889 ~ 07 Mar 1889
	Preceding portfolios:	5	Justice and Public Instruction	
Succeeding portfolios:	20	Police [I]		
	9	Corrective Services [I]		
	20	Police [I]		
	21	Police [II]		

Agency Detail																			
Agency number:	15																		
Title:	Department of Justice																		
Start date:	15 Sep 1880																		
End date:	16 Jul 1901																		
Category:	Department																		
Creation:	NSW Government Gazette 1 May, 1880 p. 2129																		
Abolition:	NSW Government Gazette 1 August, 1901, p. 5931																		
Administrative history note:	On 1 May, 1880 public instruction and related edu were removed from the Department of Justice and separate Department of Justice. (1) These arrangements published in the Government Gazette of 15 Septen government offices over which the new Minister for a) the office of Chief Justice, the Pusne Judges; b) the Supreme, Circuit and District Courts; c) Sheriff's Department; d) Petty Sessions; e) Office of the Chairman of Quarter Sessions; f) Insolvency Court; g) Police Magistrates; h) Coroners; i) Gaols and Penal Establishments; j) Patents; k) Copyright Registry; l) Sydney and Suburban Cemeteries; m) all matters relating to the commutation or remission of capital, and reformatory institutions; n) administration of Act relating to Newspapers. (2)																		
	On 1 January 1882 the Minister of Justice was given 1881 (45 Vic Act No. 14). Administering this Act a deal of departmental time in later years.																		
	On 1 August 1901, the Department of Attorney General were amalgamated into the Department of Attorney																		
	FOOTNOTES (1) New South Wales Government Gazette, 1 May, 1880 (2) New South Wales Government Gazette, 15 Sep 1880 (3) New South Wales Government Gazette, 1 Aug 1901																		
	REFERENCES (1) AA NSW, Concise Guide, "A - C", "Attorney-General" (2) Blue Books (Public Service Lists) 1880 - 1901, 1901. (3) NSW Law Almanac, 1880 - 1901.																		
	Images:	None																	
	Preceding agencies:	14 Department of Justice and Public Instruction starts 01 May 1880																	
	Succeeding agencies:	11 Department of Attorney General and of Justice starts 16 Jul 1901 (1901 - 1984) Attorney-General's Department (1984 - 1993)																	
	Superior agencies:	None																	
	Subordinate agencies:	<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>Department of Prisons (1874-1970) Department of Corrective Services (1970 -)</td> <td>16 Apr 1880 ~ 16 Jul 1901</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Sheriff's Office</td> <td>1 Oct 1880 ~ 16 Jul 1901</td> </tr> <tr> <td>13</td> <td>Petty Sessions Branch / Petty Sessions (Administration)</td> <td>15 Sep 1880 ~ 16 Jul 1901</td> </tr> <tr> <td>24</td> <td>Registrar General</td> <td>1 Oct 1880 ~ 16 Jul 1901</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>Curator of Intestate Estates</td> <td>04 Sep 1880 ~ 01 Aug 1901</td> </tr> <tr> <td>4600</td> <td>Coroners' Branch (I)</td> <td>15 Sep 1880 ~ 16 Jul 1901</td> </tr> </table>	1	Department of Prisons (1874-1970) Department of Corrective Services (1970 -)	16 Apr 1880 ~ 16 Jul 1901	6	Sheriff's Office	1 Oct 1880 ~ 16 Jul 1901	13	Petty Sessions Branch / Petty Sessions (Administration)	15 Sep 1880 ~ 16 Jul 1901	24	Registrar General	1 Oct 1880 ~ 16 Jul 1901	29	Curator of Intestate Estates	04 Sep 1880 ~ 01 Aug 1901	4600	Coroners' Branch (I)
1	Department of Prisons (1874-1970) Department of Corrective Services (1970 -)	16 Apr 1880 ~ 16 Jul 1901																	
6	Sheriff's Office	1 Oct 1880 ~ 16 Jul 1901																	
13	Petty Sessions Branch / Petty Sessions (Administration)	15 Sep 1880 ~ 16 Jul 1901																	
24	Registrar General	1 Oct 1880 ~ 16 Jul 1901																	
29	Curator of Intestate Estates	04 Sep 1880 ~ 01 Aug 1901																	
4600	Coroners' Branch (I)	15 Sep 1880 ~ 16 Jul 1901																	
Related agencies:	None																		
Functions exercised by this agency:	<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>Law and Order</td> <td>15 Sep 1880 ~ 16 Jul 1901</td> </tr> </table>	1	Law and Order	15 Sep 1880 ~ 16 Jul 1901															
1	Law and Order	15 Sep 1880 ~ 16 Jul 1901																	
Organisations controlling this agency:	<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>Colony of New South Wales</td> <td>14 Sep 1880 ~ 31 Dec 1900</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>State of New South Wales</td> <td>01 Jan 1901 ~ 16 Jul 1901</td> </tr> </table>	1	Colony of New South Wales	14 Sep 1880 ~ 31 Dec 1900	2	State of New South Wales	01 Jan 1901 ~ 16 Jul 1901												
1	Colony of New South Wales	14 Sep 1880 ~ 31 Dec 1900																	
2	State of New South Wales	01 Jan 1901 ~ 16 Jul 1901																	
Persons related to this agency:	<table border="1"> <tr> <td>18</td> <td>Foster, William John</td> <td></td> </tr> </table>	18	Foster, William John																
18	Foster, William John																		
Record series created by this agency:	<table border="1"> <tr> <td>305</td> <td>Registers of letters received</td> <td>01 May 1880 ~ 01 Aug 1901</td> </tr> <tr> <td>306</td> <td>Indexes to registers of letters received</td> <td>01 May 1880 ~ 01 Aug 1901</td> </tr> <tr> <td>307</td> <td>Letters received</td> <td>01 Jan 1885 ~ 01 Aug 1901</td> </tr> </table>	305	Registers of letters received	01 May 1880 ~ 01 Aug 1901	306	Indexes to registers of letters received	01 May 1880 ~ 01 Aug 1901	307	Letters received	01 Jan 1885 ~ 01 Aug 1901									
305	Registers of letters received	01 May 1880 ~ 01 Aug 1901																	
306	Indexes to registers of letters received	01 May 1880 ~ 01 Aug 1901																	
307	Letters received	01 Jan 1885 ~ 01 Aug 1901																	
Record series controlled by this agency:	None																		

Person Detail	
Person number:	18
Surname:	Foster
Given name(s):	William John
Alternative name:	
Birth date:	13 Jan 1831
Death date:	16 Aug 1909
Prenominal honorifics:	
Postnominal honorifics:	QC
Offices held:	<p>Attorney General 16/12/1877 - 20/12/1878, 20/01 - 16/05/1887 Member of the Legislative Council, 16/12/1877 - 26/10/1880 Minister of Justice, 14/10/1881 - 4/01/1883 Member of the Legislative Assembly for Newtown, 22/11/1880 - 14/02/1888 Judge of the Supreme Court of New South Wales, 14/2/1888 - 18/12/1894.</p>
Minister in NSW Government:	No
Biographical note:	<p>John William Foster was born on 3 January 1831 in Ireland (1). He was educated at Cheltenham College in England, and Trinity College in Ireland (2). Without taking his degree he left England in 1852 for the Victorian goldfields (3). In 1854 he tried his hand at farming at Wolloombs, New South Wales (4). In February 1858 Foster began studying law in Sydney and was admitted to the Bar in May that same year (5).</p> <p>During the periods 1859-1862 and 1864-1870 he was crown prosecutor for the northern districts, and in 1870 for Sydney (6). Foster was a member of the Legislative Council from 1877 until he resigned in October 1880, when he became the representative for Newtown in the Legislative Assembly. A position he held until 1888 (7). He was also the Attorney-General from December 1877 to December 1878 (8).</p> <p>In October 1881 he became the Minister for Justice, but lost the position in 1883, only to regain it again in 1885 (9). In 1889 he became a Queen's Counsel, and six times acted as a Supreme Court judge on circuit (10). Foster was again appointed Attorney-General in January 1887 but resigned in May. His resignation four months after being again appointed came amid speculation that he had resigned because he had not been appointed to the judgeship he was promised (11).</p> <p>In February 1888 he was appointed to the Supreme Court bench (12). In 1891 ill health forced him to take leave, and he retired in 1894 (13). William John Foster died on 16 August 1909 (13).</p> <p>Foster was a devout Evangelical and was actively involved with the Church of England until 1895. He was an active member in the Lord's Day Observance Society and the Loyal Orange Institution. He was also a member of the Aborigines Protection</p>

Series Detail	
Arrangement:	Chronological
Bridging aids:	
Copies:	
Item control status:	Item lists are available electronically
Series number:	12001
Title:	Minutes of meetings of directors [Sydney Railway Company Provisional Committee, and the volumes are handwritten and commencing 11 September 1849 where a chairman and minutes of the Provisional Committee co election of directors of the Sydney Railway Company]
Start date:	by 11 Sep 1848
End date:	c. 26 Nov 1855
Contents start date:	11 Sep 1848
Contents end date:	26 Nov 1855
Creating agency:	1159 Sydney Railway Company 13 Nov 1849 ~ 02 Dec 1852 1161 Commissioners of Sydney, and Hunter River Railways 02 Dec 1854 ~ 26 Nov 1855 1626 Sydney Tramroad and Railway Company Provisional Committee 11 Sep 1848 ~ 13 Nov 1849
Current agency responsible:	3840 Rail Corporation of New South Wales
Preceding series:	None
Succeeding series:	None
Related series:	None
Controlling series:	None
Controlled series:	None
Descriptive note:	This series consists of bound volumes of the Sydney Railway Company Provisional Committee, and the volumes are handwritten and commencing 11 September 1849 where a chairman and minutes of the Provisional Committee co election of directors of the Sydney Railway Company. The minutes show the date of the meetings, resolutions relating to such things as the surveys; appointments of solicitors, engineers, shareholders; expenditure and tenders; extensions. Copies of correspondence, if before the meeting are also included.
Home location:	These records are held at Western Sydney Records Centre
Format:	Volumes
Activities documented by this series:	154 Railway and Tramway Construction 11 Sep 1848 ~ 26 Nov 1855
Images:	None
Persons creating this series:	None
Record items in this series:	Minute book 11 Sep 1848 ~ 23 Mar 1852 Minute book 01 Apr 1852 ~ 26 Nov 1855

Item Detail	
Item number or control symbol:	
Title:	Minute book
Start date:	11 Sep 1848
End date:	23 Mar 1852
Record series containing this item:	12881 Minutes of meetings of directors [Sydney Railway Company] by 11 Sep 1848 ~ 26 Nov 1855
Access directions:	3 Effect: Open; Duration: N/A
Item control status:	Item lists are available electronically
Images:	None
Availability:	No availability information recorded
Home location:	Repository: State Records (Western Sydney Records Centre)
	City/Town: Kingswood
	Directions: Reading Room open 9am-5pm Monday- Friday, 10am-4pm Saturday. Closed public holidays.
Contact details:	http://www.records.nsw.gov.au/archives/archives_in_brief_8_1867.asp

Access Direction Detail

AD number:	3
Scope:	All records transferred by State Rail as archives, with the exception of those records covered by AD 6, AD 19 and AD 25
Further details:	
Effect:	Open ¹
Authorising agency:	Rail Corp. CPA: Closed to public access.
Current agency responsible:	Rail Corp. Open: Public access is allowed to archives more than 30 years of age.
Access type:	s.51 Early: Public access is allowed to archives less than 30 years of age.
Duration CPA:	
Reasons CPA:	

Structured Search - Function

Path: [Functions](#) >

0 of 14 Functions selected.

<input type="checkbox"/> No ¹	<input type="checkbox"/> Title ²	<input type="checkbox"/> Start Date ³
<input type="checkbox"/> 1	Law and Order	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 2	Education and Training	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 3	Health	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 4	Social and Community Services	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 5	Recreation and Culture	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 6	Primary Industries	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 7	Business and Industrial Development	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 8	Government Administration	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 9	Finance	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 10	Land and Resource Management	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 11	Infrastructure and Communications	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 12	Conservation and Environment	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 13	Labour	starts ? 07 Feb 1788
<input type="checkbox"/> 14	Emergency Management	starts 18 Mar 1884

Function Detail																																				
Function number:	11																																			
Title:	Infrastructure and Cor																																			
Start date:	7 07 Feb 1788																																			
End date:																																				
Creation:																																				
Abolition:																																				
Descriptive note:	Infrastructure provisio which are essential for major city. The functio more recently informat associated facilities, t transport, and the reg water supply and sew regulations).	Agencies exercising this function:	<table border="1"> <tr><td>2</td><td>Department of Main Roads</td><td>19 Nov 1932 ~ 01 Jan 1989</td></tr> <tr><td>3</td><td>Department of Transport and Highways (1952) / Department of Motor Transport (1952-1989)</td><td>01 Jun 1952 ~ 16 Jan 1989</td></tr> <tr><td>4</td><td>Traffic Authority of New South Wales</td><td>01 Jun 1976 ~ 16 Jan 1989</td></tr> <tr><td>7</td><td>Roads and Traffic Authority of New South Wales</td><td>starts 16 Jan 1989</td></tr> <tr><td>44</td><td>Department of Lands and Public Works</td><td>26 Aug 1856 ~ 30 Sep 1859</td></tr> <tr><td>45</td><td>Department of (Secretary of) Public Works</td><td>30 Sep 1859 ~ 31 Jan 1936</td></tr> <tr><td>46</td><td>Department of Public Works and Services</td><td>05 Apr 1995 ~ 02 Apr 2003</td></tr> <tr><td>47</td><td>Colonial Architect (1832 - 1833) / Architectural Branch (1833 - 1834) / Colonial Architect (1834 - 1890) / Architectural Division (1890 - 1992) / Architectural Services Division (1992 -)</td><td>starts 01 Jan 1832</td></tr> <tr><td>422</td><td>Cumberland County Council</td><td>27 Jul 1945 ~ 19 Dec 1963</td></tr> <tr><td>424</td><td>State Planning Authority</td><td>19 Dec 1963 ~ 18 Nov 1974</td></tr> <tr><td colspan="3">Total 281 Agencies. Click here to see all...</td></tr> </table>	2	Department of Main Roads	19 Nov 1932 ~ 01 Jan 1989	3	Department of Transport and Highways (1952) / Department of Motor Transport (1952-1989)	01 Jun 1952 ~ 16 Jan 1989	4	Traffic Authority of New South Wales	01 Jun 1976 ~ 16 Jan 1989	7	Roads and Traffic Authority of New South Wales	starts 16 Jan 1989	44	Department of Lands and Public Works	26 Aug 1856 ~ 30 Sep 1859	45	Department of (Secretary of) Public Works	30 Sep 1859 ~ 31 Jan 1936	46	Department of Public Works and Services	05 Apr 1995 ~ 02 Apr 2003	47	Colonial Architect (1832 - 1833) / Architectural Branch (1833 - 1834) / Colonial Architect (1834 - 1890) / Architectural Division (1890 - 1992) / Architectural Services Division (1992 -)	starts 01 Jan 1832	422	Cumberland County Council	27 Jul 1945 ~ 19 Dec 1963	424	State Planning Authority	19 Dec 1963 ~ 18 Nov 1974	Total 281 Agencies. Click here to see all...		
2	Department of Main Roads	19 Nov 1932 ~ 01 Jan 1989																																		
3	Department of Transport and Highways (1952) / Department of Motor Transport (1952-1989)	01 Jun 1952 ~ 16 Jan 1989																																		
4	Traffic Authority of New South Wales	01 Jun 1976 ~ 16 Jan 1989																																		
7	Roads and Traffic Authority of New South Wales	starts 16 Jan 1989																																		
44	Department of Lands and Public Works	26 Aug 1856 ~ 30 Sep 1859																																		
45	Department of (Secretary of) Public Works	30 Sep 1859 ~ 31 Jan 1936																																		
46	Department of Public Works and Services	05 Apr 1995 ~ 02 Apr 2003																																		
47	Colonial Architect (1832 - 1833) / Architectural Branch (1833 - 1834) / Colonial Architect (1834 - 1890) / Architectural Division (1890 - 1992) / Architectural Services Division (1992 -)	starts 01 Jan 1832																																		
422	Cumberland County Council	27 Jul 1945 ~ 19 Dec 1963																																		
424	State Planning Authority	19 Dec 1963 ~ 18 Nov 1974																																		
Total 281 Agencies. Click here to see all...																																				
Activities comprising this function:	<table border="1"> <tr><td>34</td><td>Building C</td></tr> <tr><td>48</td><td>Road and Maintena</td></tr> <tr><td>49</td><td>Road Tra</td></tr> <tr><td>68</td><td>Air Transp</td></tr> <tr><td>78</td><td>Building C</td></tr> <tr><td>83</td><td>Concrete</td></tr> <tr><td colspan="2">Total 22 Activities. Click here to see all...</td></tr> </table>	34	Building C	48	Road and Maintena	49	Road Tra	68	Air Transp	78	Building C	83	Concrete	Total 22 Activities. Click here to see all...		Persons exercising this function:	<table border="1"> <tr><td>141</td><td>Bradfield, John Job Crew</td><td>01 Jan 1895 ~ 01 Jul 1933</td></tr> <tr><td>154</td><td>Farmer, Edward Herbert</td><td>born 01 Jan 1939</td></tr> <tr><td>180</td><td>Howell, Prnce</td><td>01 Aug 1890 ~ 13 Dec 1916</td></tr> <tr><td>222</td><td>Johnson, Patrick James</td><td>01 Jul 1980 ~ 30 Apr 1988</td></tr> <tr><td>246</td><td>Purcell, John Thomas</td><td>01 Jan 1926 ~ 11 Sep 1970</td></tr> <tr><td>252</td><td>Sheahan, William Francis</td><td>30 Jun 1950 ~ 23 Feb 1952</td></tr> </table>	141	Bradfield, John Job Crew	01 Jan 1895 ~ 01 Jul 1933	154	Farmer, Edward Herbert	born 01 Jan 1939	180	Howell, Prnce	01 Aug 1890 ~ 13 Dec 1916	222	Johnson, Patrick James	01 Jul 1980 ~ 30 Apr 1988	246	Purcell, John Thomas	01 Jan 1926 ~ 11 Sep 1970	252	Sheahan, William Francis	30 Jun 1950 ~ 23 Feb 1952	
34	Building C																																			
48	Road and Maintena																																			
49	Road Tra																																			
68	Air Transp																																			
78	Building C																																			
83	Concrete																																			
Total 22 Activities. Click here to see all...																																				
141	Bradfield, John Job Crew	01 Jan 1895 ~ 01 Jul 1933																																		
154	Farmer, Edward Herbert	born 01 Jan 1939																																		
180	Howell, Prnce	01 Aug 1890 ~ 13 Dec 1916																																		
222	Johnson, Patrick James	01 Jul 1980 ~ 30 Apr 1988																																		
246	Purcell, John Thomas	01 Jan 1926 ~ 11 Sep 1970																																		
252	Sheahan, William Francis	30 Jun 1950 ~ 23 Feb 1952																																		

Function Infrastructure and Communications - Related Activities			Total 22 records.
No ^①	Title ^②	Link ^③ Start/End Date	
34	Building Design	starts 01 Jan 1832	
48	Road and Bridge Construction and Maintenance	starts 06 Jan 1826	
49	Road Traffic Regulation	starts 29 Aug 1900	
68	Air Transport Regulation	starts 06 Oct 1938	
78	Building Construction and Maintenance	starts 01 Jan 1832	
83	Concrete Production	01 Jan 1912 ~ 31 Dec 1935	
97	Electricity Supply	starts 17 Aug 1935	
100	Energy Policy and Regulation	starts 01 May 1874	
103	Ferry Service Provision	starts 21 Jun 1951	
109	Gas Supply	starts 01 Jan 1913	
131	Metal Quarrying	01 Sep 1911 ~ 12 Feb 1936	
143	Port Management	starts 01 Jan 1850	
154	Railway and Tramway Construction	starts 01 Jan 1856	
155	Railway Service Provision	starts 11 Sep 1848	
165	State and Regional Development	starts 01 Jan 1944	
172	Tourism	starts 01 Jan 1905	
173	Tram Service Provision	23 Dec 1861 ~ 07 Feb 1961	
177	Urban Planning	starts 01 Jan 1945	
179	Water Supply and Sewerage	starts 01 Oct 1850	
184	Architectural Profession Regulation	starts 01 Jan 1921	
216	Shipping Regulation	starts 01 Jan 1788	
237	Railway Rolling Stock Purchase and Management	starts 01 Jan 1853	

Activity Detail

Activity number: 103
 Title: Ferry Service Provision
 Start date: ? 21 Jun 1951
 End date:
 Creation: Sydney Harbour Transport Act, 1951
 Abolition:

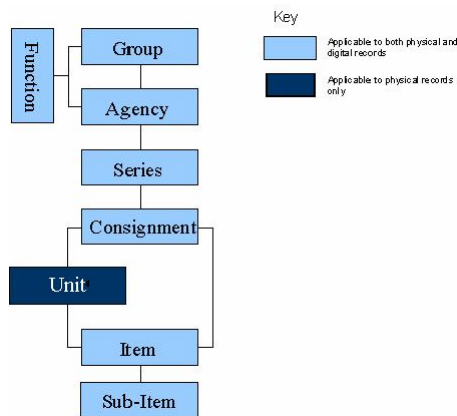
Descriptive note: This covers the provision of ferry services on the waterways of New South Wales. Although Government-owned ferry services were provided from the commencement of the Colony (initially on the Paramatta River), most ferry services were privately owned until 30 June 1951, when the Government purchased Sydney Ferries Limited.
 Reference: Andrews, Graeme, The Ferries of Sydney, JW Books, 1975 (AO 580).

Functions containing this activity: [11](#) [Infrastructure and Communications](#) [starts 21 Jun 1951](#)

Record series documenting this activity:

4501	Transport co-ordination scheme files	21 Jun 1951 ~ 31 Dec 1952
12407	Annual reports [Public Transport Commission]	01 Dec 1974 ~ 01 Jul 1980
13967	Indentures and deeds of apprenticeship	21 Jun 1951 ~ 31 Dec 1972
13968	Minutes of meetings of the Board [Sydney Harbour Transport Board]	21 Jun 1951 ~ 30 Jun 1967
13970	M.V. "Koolleen". Architectural plans	01 Jan 1954 ~ 31 Dec 1955
15576	"Transport News" staff journal	01 Jan 1973 ~ 30 Jun 1973

System archivu státu Victoria (PROV)



Speciální entity v systému PROV


- **Victorian Record Group (VRG)** (skupina): slučuje dohromady agentury, které vytvořili dokumenty podobné funkce, odpovídá skupině "portfolio" výše popsaného archivu NSW v Sydney.
- **Consignment** (přejímka): skládá se z jednotlivin náležejících k jednoduchým sériím a předaný do správy PROV jako část tvořící jeden přírůstek. Přejímka se může skládat z celé nebo jen části série. Každá přejímka dostává alfanumerický identifikátor sestávající ze skartačního znaku (P =Permanent /naše "A"/, T = Temporary /dočasné, naše "V"/, U = Unappraised /naše "S"/) a řetězců čísel k odlišení přejímek uvnitř série (staré dokumenty mají "0000").
- **Unit** (jednotka): ukládací jednotka, v které jsou dokumenty uloženy a kontrolovány (pouze pro fyzické dokumenty). Může to být karton používaný v PROV, balík, mapová zásuvka, svazek, pouzdro obsahující jednotlivinu. Každá ukládací jednotka má fyzickou lokaci v rámci deponitáře PROV a je půjčována do badatelsny. Její označení se skládá z čísla série a přejímky, např. VPRS24/P0000/478.
- **Digital item** (digitální jednotlivina): na rozdíl od "Item" je pouze jinak charakterizován a jinak se předkládá, je logickým souborem shromážděných digitálních dokumentů (record) a spisů. Obsahuje informace o správě dokumentu a odkazy na vlastní dokument. Je předkládán on-line. Identifikaci tvoří identifikátor agentury unikátní uvnitř série do které jednotlivina patří. Je jednoznačně identifikován v rámci celého PROV číslem agentury (VA), tedy původce, sérií (VPRS) do které patří a číslem jednotliviny.
- **Sub-Item** (část jednotliviny): pouze u digitální části jednotlivin. Jsou to jednotlivé dokumenty (record) v rámci Item. Může obsahovat jeden nebo více záznamů (document) týkající se téže akce nebo události. Např. záznam z jednání. Předkládá se on-line. Je identifikován číslem agentury, jednoznačným číslem v rámci série, do které přísluší. Dále má unikátní identifikátor sestávající z čísla agentury/původce (VA), série (VPRS) a identifikátoru jednotliviny.

PUBLIC RECORD OFFICE VICTORIA

Research Tools Searching Ordering My Details Log in Help

ABOUT PROV
ACCESS THE COLLECTION
RECORDS MANAGEMENT
EVENTS & PROGRAMS
PUBLICATIONS
ONLINE EXHIBITIONS

Terms of use for accessing public records can be found on our [Copyright](#) statement.
Our addresses can be found on the [Contact Us](#) page.
Telephone: +61 3 9348 5600
Freecall: 1800 657 452
Email: ask PROV@pro.vic.gov.au



Browse Results

You have browsed for Type : Agency
Beginning with : R

Number of results: 108

Displaying 1 to 50 of 108 of 3 Display entries per page

Agency Number	Agency Title	Date Range
VA 631	Railway Construction Board	1965 - 1980
VA 690	Railway Construction Branch, Board of Land and Works	1892 - 1965
VA 4286	Railways Classification Board	1919 - 1948
VA 4059	Railways Standing Committee (also known as the Parliamentary Standing Committee on Railways)	1890 - 1935
VA 4473	Rainbow East (Primary School No. 3575)	1908 - 1960
VA 3436	Ravenswood (Primary School No. 1113)	1872 - ? 1973
VA 3437	Ravenswood South (Primary School No. 1546)	1875 - 1981
VA 3643	Redbank (Primary School No.896)	1867 - 1993
VA 3438	Red Lion (Primary School No. 850)	1866 - 1952
VA 3439	Red Rock (Primary School No. 4672)	1952 - ? 1973
VA 3440	Reedy Dam (Primary School No. 3197)	1893 - 1945
VA 1225	Registered Schools Board	1982 - cont
VA 2889	Registrar-General's Department	1853 - 1873
VA 2620	Registrar of Probates, Supreme Court	Circa 1960 - cont
VA 983	Registry of Births, Deaths and Marriages (including 1983-1986 Assistant Government Statist, Registration of Births, Deaths and Marriages)	1983 - cont
VA 428	Registry of Estate Agents	1956 - 1980

Agency VA 690
Railway Construction Branch, Board of Land and Works

About this Agency | Related Series | Related Functions | Other

Date Range: 1892 - 1965

▼ Description of this Agency

Establishment of Railway Construction Branch

The Parliamentary Standing Committee on Railways presented its first report to the Legislative Assembly in 1891 and recommended that construction of railways be separate from the management of railway traffic and maintenance. From 1893 these functions had been the responsibility of the Victorian Railways Commissioners (VA 2876).

Accordingly, under the provisions of the Railways Act (Amended Act) 1891 55Vic, No.1250 responsibility for the construction and completion of all lines of railway was vested in the Board of Land and Works (VA 744), to take effect from the 1 January 1892.

The agency responsible for railway construction subsequently became known as the Railway Construction Branch, Board of Land and Works. Also under the provisions of the Railways Act 1891, the Minister responsible for railways matters was deemed to be, ex officio, a Vice-President of the Board of Land and Works - a return to the situation which had existed prior to the transfer of the management of the railways to the Victorian Railways Commissioners in 1893-1894. Until 1934 a Minister of Railways was responsible, after which the title changed to Minister of Transport.

Role of Board of Land and Works

The Act authorized the Board to accept contracts for works to be undertaken and determined that once a line became completed the responsibility of the Board would cease and responsibility would be assumed by the Victorian Railways Commissioners. The Commissioners retained responsibility for maintenance and supervision of lines of railway as well as the general management of railway services and traffic.

The 1891 Act also provided that the officers and employees of the Engineer-in-Chief's Branch of Victorian Railways be transferred to the employment of the Board of Land and Works.

This arrangement continued until 1964 when the Board of Land and Works (VA 744) was dissolved. Whereas most of the statutory responsibilities of the Board could be transferred to responsible Ministers this was not the case for the railway construction responsibilities of the Railway Construction Branch.

Two main problems existed. Firstly, as the staff had been employed by the Board of Land and Works as a statutory authority, and were therefore not subject to the Public Service Act, a Minister could not become the 'employer' of such staff. Secondly, a Minister could not assume the Board's role in industrial awards. It was therefore necessary that the Minister responsible be removed from the administration of railway construction.

Establishment of Railway Construction Board 1964

Consequently, under the provisions of the Public Lands and Works Act 1964 (No.7228), a Railway Construction Board (VA 693) was established on 1 January 1965, assuming responsibility for railway construction from the Railway Construction Branch, Board of Land and Works.

The end date of this agency has been artificially extended to allow the previous/subsequent relationship to be expressed on the database.

Location of Records

See List of Holdings 2nd edition 1995, section 3.21.0

Agency VA 690
Railway Construction Branch, Board of Land and Works

About this Agency | **Related Series** | Related Functions | Other

▼ Record series created by this Agency

Displaying 1 to 24 of 1 of 1 | Display 20 entries per page

Date Range	Series Title	Series Number	Series Location	Public Access
1854 - 1920	Correspondence and Administration Records (Engineer in Chief and Existing Lines Branches)	VPRS 410	North Melbourne	Open
1858 - 1977	Outward Letter Books	VPRS 431	North Melbourne	Open
1867 - 1956	Index to Inward Correspondence	VPRS 427	North Melbourne	Open
1878 - 1929	Railway Lines, Plans and Sections	VPRS 5751	North Melbourne	Open
1892 - 1948	Minutes of the Stores Branch Officers' Conferences	VPRS 2633	North Melbourne	Open
1892 - 1948	Index to Reports, Library of Engineer-in-Chief	VPRS 1466	North Melbourne	Open
1914 - 1968	Engineering Project Files	VPRS 1345	North Melbourne	Part Open
1924 - 1929	Record of Costs, Bridge Construction	VPRS 1447	North Melbourne	Open
1936 - 1943	Photograph Albums	VPRS 1467	North Melbourne	Open
1946 - 1970	Railway Line Construction Files	VPRS 3216	North Melbourne	Open
1951 - 1984	Staff Record Book	VPRS 1260	North Melbourne	Closed
1957 - 1982	Project Records, Melbourne Underground Railway Loop Index to Melbourne Underground Rail Loop Files in VPRS 425 Inward Registered Correspondence, Annual Single Number System	VPRS 1299	North Melbourne	Open
1958 - 1978	Stores Inspector Reports	VPRS 2634	North Melbourne	Open
1859 - 1942	Register of Inward Correspondence	VPRS 429	North Melbourne	Open
1892 - 1970	Final Returns For Railway Lines, Bridges And Sidings	VPRS 428	Other	Open
1910 - 1960	Railway Construction Prints And Tracings	VPRS 3932	North Melbourne	Open
1940 - 1951	General Correspondence Files, Commonwealth Government-funded War Protection Construction Works	VPRS 3328	North Melbourne	Open
1963 - 1973	Stores Inspector's Diaries and Note Books	VPRS 2665	North Melbourne	Open
By 1859 - 1980	Inward Registered Correspondence, Annual Single Number System	VPRS 425	North Melbourne	Open

Agency VA 690
Railway Construction Branch, Board of Land and Works

About this Agency | Related Series | **Related Functions** | Other

▼ Functions for which this Agency has or has had primary responsibility

Agency VA 690
Railway Construction Branch, Board of Land and Works

Date of Responsibility | **Function Title**

1892 - 1965 | Railway const

▼ Functions for which this Agency is responsible

Date of Relationship | **Agency Title** | **Agency Number**

1892 - 1964 | Board of Land and Works | VA 744

▼ Superior Agencies

Date of Relationship | **Agency Title** | **Agency Number**

▼ Subordinate Agencies

Date of Relationship | **Agency Title** | **Agency Number**

▼ Related Agencies

Date of Relationship | **Agency Title** | **Agency Number**

▼ Groups containing this Agency

Date of Relationship | **Group Title** | **Group Number**

1892 - 1934 | Railways | VRG 32

1934 - 1965 | Transport | VRG 49

Series VPRS 418

Correspondence and Administration Records (Engineer in Chief and Existing Lines Branches)

About this Series	Related Series
Date Range: Series	? 185
Series in Custody	1854
Contents	1854
Public Access:	Open
Location:	North Melbourne
Format of Records:	Physical

Agency which created this Series

Date Range	Agency Title
1857 - 1858	Board of Land and Water
1858 - 1871	Department of Railways
1871 - 1877	Department of Railways
1877 - 1884	Department of Railways
1884 - 1892	Victorian Railways (all 1883-1973, Victorian Railways)
1892 - 1920	Railway Construction

Agency currently responsible for this Series

Date Range	Agency Title
1999 - cont	Public Transport Corp

Description of this Series

Description of this Series

How to use the Records

Consult the Records Description List for each consignment in VPRS 418 for the required unit number. The contents of this series largely consist of unregistered correspondence and in many cases, the original system of arrangement has been lost. The item lists indicate which records have been loosely arranged by subject matter.

Function / Content

VPRS 418/P
This series consist of unregistered correspondence to the Railway Construction Branch on the construction of Railway Lines. The records in Units 1-9 are items of correspondence which relate to the construction of railway lines in Victoria.

The records in Units 10-18 cover a large number of miscellaneous lines and topics. (The contents here are rather a mixed bag, roughly two thirds of this material covers correspondence of other lines during varying times. The rest consists of material grouped by subject, or other records seemingly conveniently dumped here).

whether an existing reservoir was adequate for the water supply of a town with increased railway traffic and thus increased water requirements.

The memoranda which are legible (much of the ink has faded almost completely) are often reports on various areas of the countryside in Victoria. These contain detailed descriptions of land, rivers, etc. They also provide evidence of the planned routes for the development of the railway system in country Victoria.

Much of the correspondence is illegible. The letters on pp 18-49 are legible. There appears to be pages missing from this volume, with a gap from pp 49-276.

Recordkeeping System

In VPRS 418/P, correspondence in Units 1-9 has been separated and arranged chronologically for the individual years of each line. In each yearly group the correspondence was occasionally arranged consecutively. The material in the remaining units has been grouped according to individual lines and subject and arranged chronologically. In Units 14 and 15 however, the correspondence was arranged alphabetically according to the first station in the line. The material in these boxes was rather arbitrarily boxed. There also exists a small pile of undated correspondence in Unit 1 (and some unsorted and undated correspondence). Unit 17 contains unsorted correspondence.

The records in VPRS 418/P1 have been loosely arranged by subject matter.

Entries were made in VPRS 418/P2 (the letter book of memoranda) in chronological order.

Other Information

[PROVguide062](#) Public Transport - Railways

Items in this Series

Series number: [VPRS 418](#) [Search within this Series](#)
Series title: Correspondence and Administration Records (Engineer in Chief and Existing Lines Branches)
Format of Records: Physical

Order selected entries
 Displaying 1 to 20 of 38 [1](#) of 2 [»](#) Display [20](#) entries per page

All	Description	Date Range	Type	Access	Location
<input type="checkbox"/>	(Patrick) Brady Trust papers 1873 to 1883; private letters - Watson, Elsdon 1879 to 1880; miscellaneous items, surveys	-	Unit	Open	North Melbourne
<input type="checkbox"/>	Bendigo - Echuca Line : contracts 202 Epsom-Nolan, 203 Nolan-Rochester, 204 Rochester-Echuca; Details of Expenditure	-	Unit	Open	North Melbourne
<input type="checkbox"/>	Correspondence re: Lilydale - Healesville line	-	Item	Open	North Melbourne
<input type="checkbox"/>	Correspondence re: loading stock Little River	1877 -	Item	Open	North Melbourne
<input type="checkbox"/>	Correspondence re: Nyora - Woolamai Railway	1900 -	Item	Open	North Melbourne
<input type="checkbox"/>	District Engineer, Engineer-in-Chief's Branch - Outward Letter Book 2.01.1894 to 18.08.1894	-	Unit	Open	North Melbourne
<input type="checkbox"/>	District Engineer, Way and Works Branch - Outward Letter Book 1919 to 1920	-	Unit	Open	North Melbourne
<input type="checkbox"/>	Engineer-in-Chief's correspondence and notes (re various lines) no date	-	Item	Open	North Melbourne
<input type="checkbox"/>	Engineer-in-Chief's Office - Postage Account Franked Envelopes 1864 to 1869	-	Unit	Open	North Melbourne

Item Details

Series title:	Correspondence and Administration Records (Engineer in Chief and Existing Lines Branches)
Description:	Correspondence re: Lilydale - Healesville line
Date range:	-
Public access:	Open
Format:	Physical
Location:	North Melbourne

This Item is part of	
Series number:	VPRS 418
Consignment number:	P0001
Unit number:	2

[Order Item](#)

Log in

Please enter your log in details

User ID *

Password *

[Log in](#)

* Required Information

Don't have a User ID and Password?

Register as a

- [Public User](#)
- [Government User](#)

Have you forgotten your password?

Public Users

- [Forgotten your password question](#)
- [Contact PROV](#)

Government Users

- [Contact PROV](#)

You can search the catalogue and view digital records online without logging in

Please log in to

- Order records for viewing in our reading rooms.
- Update or check your account details.
- Maintain a history of the digital records you have viewed online.

Unit Details

Series title:	Correspondence and Administration Records (Engineer in Chief and Existing Lines Branches)
Unit number:	25
Description:	Engineer-in-Chief's Office - Postage Account Franked Envelopes 1864 to 1869
Date range:	-
Public access:	Open
Format:	Volume
Location:	North Melbourne

This Unit is part of	
Series number:	VPRS 418
Consignment number:	P0000

[Order Unit](#)

▼ A list of items in this Unit

Order selected items	
Display <input type="text" value="20"/> entries per page	
<input type="checkbox"/> All	
<input type="checkbox"/> Description	Date Range



Digitální archiválie

Sub-Item Details

Series title: General Subject Files, Alpha Code Prefix Annual Single Number system [Organisational Development Division]
Sub-Item title: PTC Conversion Of Data To Recfind Databases
Sub-Item number: 2003/001635
Date range: 2003
Public access: Open
Format: Digital

This Sub-Item is part of

Series number: [VPRS 15047](#)
Consignment number: [P0001](#)
Item title: PTC Conversion Of Data To Recfind
Item number: [PRO/2003/000090](#)

Copyright in this material is held by the State of Victoria.

Sub-Item contents Recordkeeping information

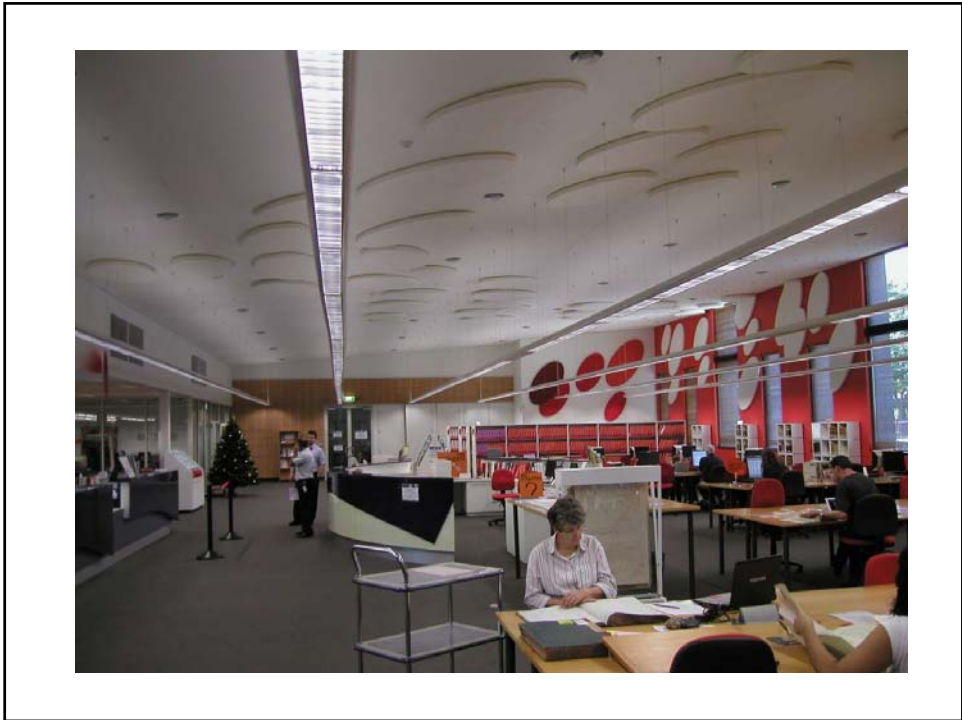
Display entries per page

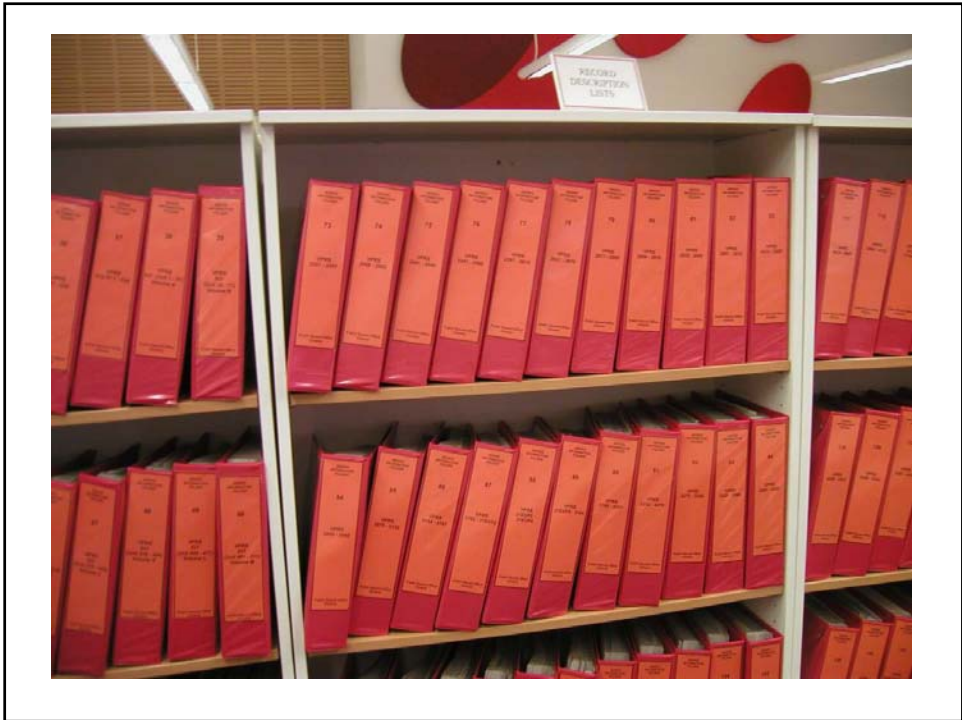
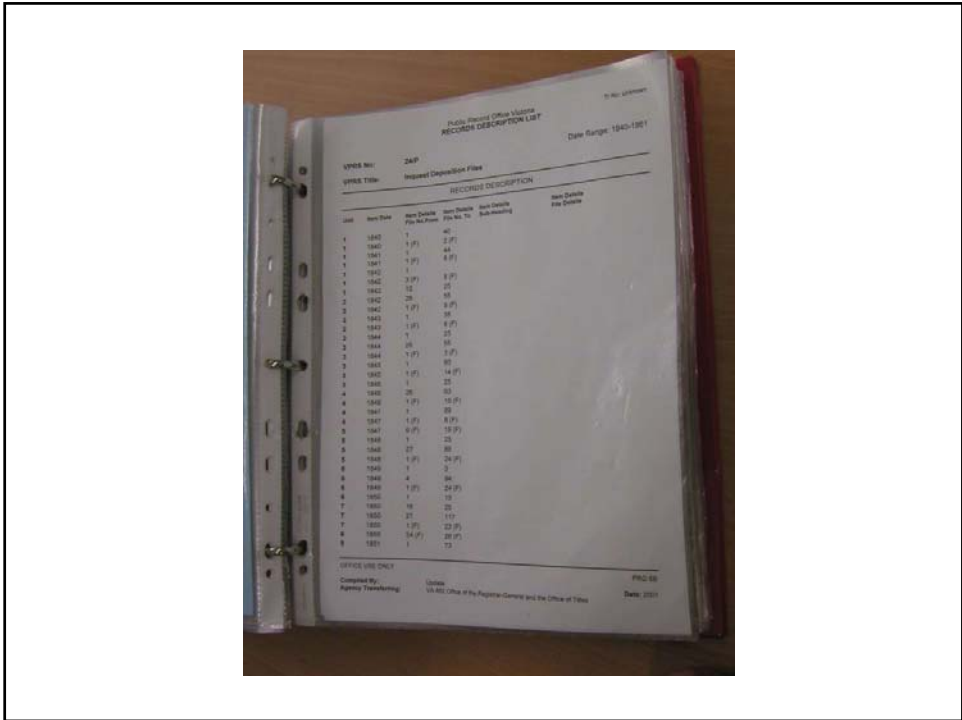
Title	Date	Size	Download
PTC - Conversion Of Data To Recfind Databases V-1-0 27-05-2000 MaryAnne Rosenthal	13/01/2003 09:50:00	110 KB	pdf

[Download viewers](#) for this content.









3. Kunt, Miroslav: Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě. Projekt výzkumu a vývoje. Digitální archiválie – výběr, zpracování a využívání. Porada ředitelů státních archivů, 2008



Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě.

Projekt výzkumu a vývoje

Miroslav Kunt, miroslav.kunt@nacr.cz

Národní archiv

Projekt výzkumu

Obsah dnešní prezentace:

- 1) Základní informace o projektu, partneři
- 2) Popisné archivní standardy ISAD(G) a ISAAR(CPF)
- 3) Technické standardy EAD, EAC a METS
- 4) Standardy používané ostatními paměťovými institucemi
- 5) Vyhledávání nad archivními pomůckami - archivní informační portál

Projekt výzkumu - informace

- Jedná se o tříletý projekt výzkumu a vývoje Ministerstva vnitra VE2007200904
- Řešitelem je Národní archiv, spoluřešiteli Archiv hlavního města Prahy a obě firmy dodávající archivní software, Bach Systems, s.r.o. Olomouc a NetPro Systems, s.r.o. Plzeň
- Základním motivem projektu je překlad, posouzení a zavedení mezinárodních archivních standardů a rozšíření povědomí o nich
- Česká republika (spolu se Slovenskem) je jedna z posledních v Evropě, kde není všeobecně akceptován standard archivního popisu ISAD(G)
- Výsledky projektu mohou posloužit k vytvoření archivního informačního portálu, zpřístupnění archivních pomůcek uživatelům na národní úrovni, zapojení digitalizovaných a digitálních archiválií a zapojení ČR do mezinárodních projektů
- Řešena je spolupráce s ostatními paměťovými institucemi - knihovnami a muzei
- Snaha po přenesení teoretických řešení do praxe, zatím připraveny překlady a podklady

Projekt výzkumu - témata I

- Analyzovat mezinárodní standardy pro popis archiválií a vyjádření jejich kontextu, tj. ISAD(G) a ISAAR(CPF)
- Analyzovat technické standardy pro archivní pomůcky a autoritní záznamy, tj. EAD a EAC (podporované a doporučované Mezinárodní archivní radou) a porovnat je se "*Standardem pro ukládání a zasílání archivních pomůcek druhu inventář a dílčí inventář v digitální podobě*" (OAS MVČR)
- Navrhnout nezbytné úpravy stávajících metodických pravidel pro zpracování archivního materiálu, které umožní implementaci zmíněných mezinárodních standardů
- Navrhnout řešení pro přijetí otevřeného popisného standardu, který definuje formu archivních pomůcek v dlouhodobé perspektivě s ohledem na všechny druhy základních archivních pomůcek

Projekt výzkumu - témata II

- Analyzovat bázi Národních autorit (NK ČR) a navrhnout její možné zapojení do tvorby archivních pomůcek
- Navrhnout způsob napojení digitalizovaných archiválií k příslušným archivním popisům
- Navrhnout způsob řešení datových skladů (s archivními pomůckami) jednotlivých archivů, navrhnout jejich on-line propojení pomocí webových služeb a definováním otevřeného komunikačního rozhraní (např. OAI-PMH)
- S ohledem na žádoucí vzájemnou výměnu dat s dalšími typy paměťových institucí (zejména s knihovnami a muzei) analyzovat popisná pravidla a standardy pro specifické druhy archiválií (mapy, tisky apod.) společně těmto institucím (např. standardy MARC, AACR, MASTER, Dublin Core, MODS, CEI, CIDOC CRM aj.)

Projekt výzkumu - témata III

- Analyzovat standardy pro výměnu dat, tzv. kontejnerové standardy (např. METS) a navrhnout vhodný otevřený "kontejner" pro archivní pomůcky (tj. pro popis a digitální podobu archiválií) vzhledem k dlouhodobému uchování digitálních dokumentů
- Navrhnout a vytvořit volně dostupný systém pro efektivní prezentaci dat archivních pomůcek na Internetu a jeho funkčnost a použitelnost otestovat na reálných archivních pomůčkách Národního archivu a Archivu hlavního města Prahy

Pro výměnu informací mezi řešiteli
a informování odborné veřejnosti vytvořeny stránky
<http://asta.nacr.cz>

Projekt výzkumu - ISAD(G)

- Všeobecný mezinárodní standard pro archivní popis, 2. Vydání (2000)
- Poskytuje obecný návod pro vytváření archivního popisu
- Popis je součástí procesu, který
 - a) zajistí vytváření pečlivých (konzistentních), vhodných a jasných (vysvětlujících) popisů;
 - b) usnadní vyhledávání a výměnu informací o archivním materiálu;
 - c) umožní sdílení databáze autorit; a
 - d) zajistí možnou integraci popisů z různých míst do jednotného informačního systému
- Hlavním principem je tzv. víceúrovňový popis:
 - 1) Popis od obecného ke specifickému
 - 2) Informace odpovídající úrovni popisu
 - 3) Propojení popisů
 - 4) Neopakování informací
- 26 elementů popisu archivní jednotky, povinné jsou pouze referenční kód (signatura), název (obsah), původce, datace, rozsah jednotky popisu a úroveň popisu
- Základem archivního popisu tzv. jednotka popisu:

Záznam nebo soubor záznamů v jakékoli fyzické formě, se kterým se zachází jako se samostatným celkem (s entitou) a který jako takový vytváří základ jednotlivého popisu.

Projekt výzkumu - ISAAR(CPF)

- Mezinárodní standard pro archivní autoritní záznamy korporací, osob, rodin
- Autoritní záznam:

autorizovaná forma jména kombinovaná s dalšími informačními elementy, které identifikují a popisují jmenovanou entitu a mohou také odkazovat na příbuzné autoritní záznamy.
- Standard stanovuje pravidla pro tvorbu archivních autoritních záznamů, které popisují entity (korporace, osoby a rodiny) spojené s vytvářením a správou archiválií, tj. především původce
- Primární účel standardu - podat obecná pravidla pro standardizaci archivního popisu původců a kontextu vzniku dokumentů, aby umožňoval:
 - přístup k archiváliím a dokumentům na základě popisu kontextu vzniku dokumentů spojených s popisem vlastních archiválií často různých a fyzicky roztroušených;
 - pochopit pozadí kontextu vzniku a využívání archiválií a dokumentů ze strany uživatelů tak, aby mohli lépe interpretovat jejich sdělení a význam;
 - precizovat identifikaci původců dokumentů zahrnutím popisů vztahů mezi různými entitami, především dokumentací administrativních změn uvnitř korporací nebo změn poměrů u osob a rodin; a
 - výměnu těchto popisů mezi institucemi, systémy a/nebo sítěmi.
- Autoritní záznamy běžné v knihovnách - viz <http://authority.nkp.cz>
- Jedná se o vrstvu archivního informačního systému poskytující informace o původcích jako základního údaje o provenienci archiválií

ISAD(G) & ISAAR(CPF)

- Standardy stanovují základní pravidla pro popis archiválií a zejména strukturu archivních pomůcek
- Standardy jsou výrazně orientované na popis archiválií v celé šíři „fond až jednotlivina“ a zohledňují jejich hierarchickou tektoniku, neřeší jednotlivé druhy dokumentů (proto se standard ISAD(G) nazývá obecným)
- Popis archiválií se příliš neliší od našeho stávajícího (není s ním v rozporu), je potřeba si pouze uvědomit hierarchizaci a propojení na původce
- Dosud u nás neexistuje vhodný popis původců, je součástí I. kapitoly úvodu k archivní pomůcce, ale jednotliví původci nejsou separovány (orientováno často na vztahy k popisovaným archiváliím, nikoli na původce samé)
- Záznamy o původcích lze vytvořit interaktivní „dějiny správy“ jako další přístupový bod k archiváliím, původce lze vázat nejen na celé fondy, ale i na jejich části (např. u prior, sérií apod.), možnost využití v předarchivní péči
- Využití autoritních záznamů v rejstřících – tvorba v rámci zpracování na základě spolupráce všech archivů v oblasti personálních, korporativních a věcných autorit
- Autoritní záznamy již běžně užívány v knihovnách, nyní se připojují muzea (CITEM Brno)

Ostatní popisné standardy

- Cílem analýzy je s ohledem na žádoucí vzájemnou výměnu dat s dalšími typy paměťových institucí (zejména s knihovnami a muzei) analyzovat popisná pravidla a standardy pro specifické druhy archiválií (mapy, tisky, listiny apod.) společně těmto institucím (např. standardy TEI, MASTER, Dublin Core, MODS, CEI, CIDOC CRM aj.)
- Většina standardů zaměřena na popis fyzických jednotlivin
- Analýza se snaží zhodnotit přínos jednotlivých standardů pro popis archiválií, zejm. v oblasti identifikace dokumentů, vyjádření kontextu a ve způsobu znázornění formy popisu. Výsledkem práce bude mimo jiné i stanovení konverzních tabulek některých standardů, jejichž definice zajistí oboustranný převod z archivního formátu do zmíněných popisných formátů.
- Zpracován rámcový přehled, bude publikován

Technické standardy

- V současnosti přijat v ČR „Standard pro ukládání a zasilání archivních pomůcek druhu inventář a dílčí inventář v digitální podobě“
- Provedena analýza tohoto standardu, identifikovány některé problémy.
- Mezinárodní technické standardy založeny na XML a vycházejí z ISAD(G) – EAD (Encoded Archival Description) a z ISAAR(CPF) – EAC (Encoded Archival Context); jsou již dnes podmínkou mezinárodní spolupráce (Evropský projekt Apenet)
- Vše směřuje k zmíněným mezinárodním standardům, stávající standard by měl být kompatibilní
- Není důvod vyčleňovat pouze archivní inventáře
- Posuzován tzv. „kontejnerový standard“ METS – již je součástí projektu digitálního archivu, jeví se vhodný pro napojení digitalizovaných archiválií na pomůcky a pro přenos metadat obecně
- Zvažován standard NISO MIX – struktura pro uložení technických metadat digitalizovaných dokumentů

Informační portál archivů

- Měl by zabezpečit centrální vyhledávání nad archivními pomůckami (obdoba knihovnické Jednotné informační brány) a zabezpečit některé centrální funkce (PEvA, autoritní záznamy)
- Existují tři možnosti:
 - stahování standardizovaných dat archivních pomůcek z repozitářů jednotlivých archivů, vyhledávání nad nimi a vrácení odkazu do IS příslušného archivu
 - stažení dat a jejich zobrazení portálem
 - hybridní řešení na základě předchozích dvou bodů
- Využití komunikačního standardu OAI-PMH
- Řešena jednoznačná identifikace
- Portál by měl zabezpečit přístup informačních systémů archivů k centrálním funkcím (např. k evidenci původců/archivních autorit)
- Nabízí se otázka, zda portál nebudovat dohromady s digitálním archívem

Konkrétní výsledky

- Překlady standardů ISAD(G) a ISAAR(CPF)
- Prezentace (zobrazení) archivní pomůcky uložené ve standardu dle OASS – testovací provoz na stránce <http://asta.nacr.cz/generator>
- Jednání s CITEM Brno a Národní knihovnou – pracoviště národních autorit, projednány možnosti zapojení do databáze národních autorit „archivní nadstavbou“
- Pokusy o implementaci standardů METS a OAI-PMH firmami dodávajícími archivní SW

Digitální archiválie – výběr, zpracování a využívání

Výběr archiválií – úvod.

Předpokladem fungujícího řešení jsou správně implementované systémy elektronické spisové služby (ERMS), resp. informační systémy obecně (každý informační systém pracuje s dokumenty a je tedy systémem spisové služby).

Zásadními požadavky, které musí systém spisové služby splňovat z pohledu DA jsou:

- kvalitní spisový plán (slovy MoReq schéma třídění), jímž budou všechny dokumenty označovány a podle něhož budou také ukládány; nesmí být příliš obecný, musí mít možnost pružných změn (bez téměř legislativního schvalování – ministrem, hejtmanem apod.)
- skartační lhůty a znaky, které umožní řádnou přípravu výběru archiválií a zodpovědné přiřazování znaků a lhůt dokumentům/spisům
- hierarchické vazby mezi dokumenty a jejich skupinami (zejména dokument -> spis -> agenda dle spisového plánu)
- automatizovaný převod dokumentů do datového formátu vhodného k dlouhodobému ukládání nejlépe v rámci uzavření spisu
- dostatečné informace o obsahu dokumentů (pečlivé vedení podacího deníku nebo obdobné evidence – zejména rubrika “věc”)
- vytvoření balíčku SIP již pro provedení výběru archiválií a jeho validace

Archiv nemusí příliš zajímat, jakým způsobem se s dokumenty pracuje v ERMS. Podstatné je, že budou zajištěny informace rozhodné pro uchování obsahu a jeho interpretaci a tyto informace budou vhodné k trvalému uložení v technickém smyslu slova.

Vedle vlastních dokumentů jsou to především metadata vedená v podacím deníku nebo obdobné evidenci, která je nutné připojit k dokumentům nebo k jejich skupinám. V případě speciálních informačních systémů je nutné, aby metadata a zaznamenané informace k trvalému uložení vybral archivář příslušného archivu. Musí se jednat o věcně příslušného archiváře, nikoli o informatika-technika.

Příklad: v případě justičních rejstříků (systém ISYS státních zastupitelství) z informačního systému obsahujícího pohromadě různorodé údaje (o dohledu, o vazbě, o příruční knihovně instituce aj.) byly nejprve určeny entity (okruhy) a následně konkrétní údaje, které by měly být trvale uchovány.

Zdroj: konzultace a jednání Národního archivu s Ministerstvem spravedlnosti a metodiky SOA

V řadě případů uchování dat zdrojových informačních systémů umožní zjednodušení ukládání dokumentů celé administrativy data využívající.

Příklad: Rejstřík trestů (RT) poskytuje výpisy pro potřeby živnostenského rejstříku, jedná se o poloautomatické zasílání digitálních dokumentů podepsaných elektronickou značkou. Vzhledem k tomu, že zdroj – informační systém RT – uchovává vedle vlastních dat i údaje o všech transakcích, není nutné na úrovni jednotlivých živnostenských úřadů apod. výpisy z RT uchovávat “autentizované”.

Zdroj: diskuse v pracovní komisi pro zavádění elektronického zadávání veřejných zakázek

Problémem je také dosavadní praxe, kdy původci nemusí přihlížet k názoru archivu při tvorbě skartačních znaků.

Lze konstatovat, že z praktického hlediska nebude realizovatelná praxe podrobného výběru archiválií, jak je známa ze skartačních řízení s fyzickými dokumenty. Je tedy nutné zaměřit úsilí na zpřesnění a dodržování spisových plánů. Protože to v praxi bude záležitostí nikoli jednorázovou (jde o proces), musí být stejně nakládáno s dokumenty všech skartačních znaků. Nelze tedy předem vyčleňovat dokumenty skartačního znaku “S” k specifickému zacházení, jak je tomu např. ve stávající vyhlášce 646/2004 Sb. (§ 8 odst. 8) – nehledě na technickou nepraktičnost takového postupu.

Postup při skartačním řízení.

- 1) ERMS systém původce na základě skartačního plánu vytvoří balíčky SIP z dokumentů s prošlou skartační lhůtou; vytvoření SIP vyznačí v systému ERMS.
- 2) ERMS vygeneruje dle pravidel stanovených Národním archivem seznam ke skartačnímu návrhu a zašle ho digitálnímu archivu, který informuje automaticky příslušný archiv. V seznamu jsou dle spisových znaků základní údaje o dokumentu.
- 3) Příslušný archiv určí, které dokumenty budou a) trvale uloženy, b) podrobněji prohlédnuty, c) zničeny. Vše zaznamená prostřednictvím webového rozhraní do seznamu (zaškrtně) a po dokončení a potvrzení seznam automaticky odešle původci.
- 4) Původce dokumenty označené k trvalému uložení i dokumenty k prohlídce takto označí v metadatech a všechny zašle (s autentizací zaručeným elektronickým podpisem a/nebo elektronickou značkou) do chráněného úložiště digitálního archivu.
- 5) Jednotlivé původcem zasláné SIP tento podepíše svým zaručeným elektronickým podpisem nebo elektronickou značkou (uloží do jejich metadat).
- 6) Po projití karanténou je v chráněném úložišti zkontrolována validita zasláných SIP (zda jejich struktura odpovídá – pokud ne, nejsou přijaty, o čemž se zašle informace původci i příslušnému archivu).
- 7) Příslušný archiv se přes webové rozhraní připojí k chráněnému úložišti a provede prohlídku dokumentů, u nichž má být rozhodnuto, zda budou trvale uloženy nebo zničeny; prostřednictvím informačního systému ty, které vybere k uložení, označí (pracuje se s původním seznamem ad 2). Výhodné je jedno univerzální rozhraní, takže pracovník archivu nemusí znát ovládání různých ERMS systémů původců.
- 8) Na potvrzení pracovníka archivu chráněné úložiště vypočítá hash (jednoznačný otisk zajišťující integritu) každého vybraného dokumentu a uloží je do jejich metadat; tyto hash pracovník příslušného archivu podepíše svým zaručeným elektronickým podpisem nebo elektronickou značkou a vypracuje skartační protokol. Součástí skartačního protokolu je i hash z elektronického podpisu. Vše se odešle původci.
- 9) Původce obdrží z chráněného úložiště seznam dokumentů k trvalému uložení (analogicky i ostatní = ke zničení) a definitivně vyznačí v metadatech svého ERMS dokumenty určené k trvalému uložení/ke zničení.
- 10) SIP dokumentů, určených ke zničení smaže původce z chráněného úložiště a ze svého ERMS smaže SIP všech projednávaných dokumentů (ponechá v něm jejich metadata, tj. především údaje podacího deníku).
- 11) Digitální archiv ze SIP vytvoří AIP (zejm. přidělí jednoznačný identifikátor) a z metadat AIP vygeneruje seznam, který zašle původci i příslušnému archivu; obsahuje mj. identifikátory AIP (ty umístí do metadat příslušných dokumentů svého ERMS).
- 12) Původce a příslušný archiv mezi sebou sepiší úřední záznam o předání archiválií k trvalému uložení (v listinné podobě).
- 13) Pokud k trvalému uložení vybrané dokumenty chce mít původce dále i ve svém ERMS (nesmaže je), nesmí být již měněny a informace o výběru musí být v jejich metadatech. Uchování trvale uložených dokumentů u sebe není potřebné, protože k nim původce má přístup prostřednictvím rozhraní digitálního archivu (na základě jednoznačného identifikátoru AIP, který umístí do metadat svého ERMS).

Zpracování digitálních archiválií

Zpracování digitálních archiválií není možné odtrhávat od stávající praxe a zpracování archiválií obecně. Obecně a zjednodušeně lze popsat jednotlivé fáze:

Třídění: archiválie z jednotlivých přejímek k danému archivnímu fondu se setřídí dohromady zhruba podle spisových znaků a identifikovaných celků, vyčlení se archiválie provenienčně patřící jinam, provede se případná vnitřní skartace.

Pořádání: Zkontroluje se celá struktura spisového plánu, opraví se nelogičnosti v zařazení archiválií, velké skupiny se případně rozdělí podle stanovených hledisek (věcné, organizační, zeměpisné apod.), provede se případná další vnitřní skartace.

Inventarizace: vytvoření archivní pomůcky na základě pořádacího schématu stanoveného při pořádání, napojení archiválií odkazem na jednoznačný identifikátor a/nebo evidenční (ukládací) jednotku u fyzických dokumentů.

Jednotlivé úkony zpracování archiválií mohou probíhat současně nebo postupně. Nepředpokládá se, že by všechny archiválie byly digitální (a naopak). Proto je nutné sladit zpracování pro všechny skupiny. Zásadně se předpokládá využití stávající infrastruktury – programů pro popis archiválií, i když k řadě jejich úprav bude muset dojít.

Konkrétní navržený postup:

- 1) Archivář si stáhne k sobě (do archivu) z digitálního archivu DIP příslušného archivního fondu nebo jeho části (může být sestaveno dle údaje o příslušném původci); DIP obsahuje pouze náhled dokumentů, jednoznačné identifikátory a vybraná metadata (přes rozhraní digitálního archivu si archivář vyznačí). Alternativa: náhledy se zobrazují ad hoc přímo z digitálního archivu prostřednictvím webového rozhraní (z počátku nejjvhodnější řešení).
- 2) Vybraná metadata se importují do programu pro popis archiválií, archivář je přeskupuje, seskupuje a u hybridních archiválií doplní záznam a odkaz na fyzický dokument. Část záznamů může odstranit, pokud jsou dostatečně popsány nově vytvořeným regestem – v takovém případě se na nový regest připojí jednoznačné identifikátory AIP odstraněných záznamů.
- 3) V případě vnitřní skartace je automaticky vyrozuměn původce, metadata v AIP jsou vždy zachována (vymaže se pouze vlastní dokument).
- 4) U záznamů vyznačí ochrannou lhůtu pro nahlížení (je-li odchylná od všeobecné – 30 let, např. pokud byl dokument již zveřejněn: výroční zprávy apod.).
- 5) Každý záznam v archivní pomůcce obdrží jednoznačný identifikátor. Tento identifikátor se zpětně promítne do metadat AIP.
- 6) Data archivních pomůcek jsou uložena v přijatém standardu (XML soubor) a zobrazována současně příslušným informačním systémem archivu (jako dnes). Pomůcku je možné vytisknout, ale archiválie není možné fyzicky předkládat.

Využívání digitálních archiválií

K využívání archiválií dochází před zpracováním, na základě předávacích seznamů (z přejímky nebo generovaných z metadat AIP) nebo prostého vyhledání dokumentu a po zpracování, na základě archivní pomůcky. Všeobecná ochranná lhůta 30 let neplatí pro některé úřední úkony a pro původce, takže s ní nelze počítat (využívání nelze o tuto dobu oddálit).

Využívání digitálních archiválií vychází z využívání klasických archiválií, resp. jejich digitálních reprodukcí:

- 1) dokumenty jsou přístupné po uplynutí ochranných lhůt každému bez nutnosti zvláštního zaevidování (badatelský list aj.); archivní pomůcky jsou přístupné všeobecně
- 2) náhledy jsou přístupné všeobecně
- 3) původcům a státním úřadům jsou archiválie přístupné na základě speciálně definovaných přístupových práv plošně (k jejich dokumentům) nebo ad hoc (k vyžádaným dokumentům), totéž platí pro předávací seznamy – obdobně i pro možnosti vyhledávání

4) V případě žádosti o opis (autorizovanou kopii) se musí postupovat v zásadě stejně jako v případě autorizované konverze stanovené zákonem. Zmíněný zákon sám však autorizovanou konverzi datové zprávy neumožňuje (stejně jako neumožňuje konverzi některých typů dokumentů – vlastně vychází z klasické vidimace). Proto je nezbytné možnost autorizovaného výstupu z DA speciálně legislativně upravit (v archivním zákoně – připravuje se); pak je možné použít stejné prostředky jako dosud (ověření souladu s originálem uloženém v informačním systému veřejné správy – digitálním archivu). Opis se doplní výpisem metadat, který charakterizuje životní cyklus i parametry dokumentu.

5) Úplný AIP s kompletním obsahem (originál, migrace, všechny metadata) se poskytuje pouze na speciální vyžádání (např. k provedení soudněznaleckého posudku – spolu s bezpečnostní dokumentací digitálního archivu).

Závěr

Úprava digitální archivace je nezbytná, dávno neplatí, že podstatné informace jsou vždy v listinné podobě, stejně jako tradované „neuznávání“ digitálních záznamů u soudů: záznam ze zařízení běžně užíván jako důkaz např. v trestně-právních řízeních u nehod na železničních přejezdech; zmíněný rejstřík trestů, obchodní rejstřík, schvalování léků nebo registr obyvatel jsou vedeny pouze elektronicky. Stejně jako v listinné podobě je velmi důležitý životní cyklus dokumentů, jejich „příslušnost k registratuře“.

Výběr archiválií je odborně náročnou disciplínou u papírových dokumentů, v případě digitálních klade daleko větší nároky na práci původců a jejich informačních systémů a práci archivů s původci. Totéž platí pro příslušné archivy v případě zpracování.

Využívání archiválií lze v případě digitálních dokumentů výrazně zjednodušit, pro poskytování autorizovaných opisů však chybí dostatečná legislativní opora – její nastavení však není záležitostí archivářů. Je pravděpodobné, že část dokumentů bude vždy uchována i v papírové podobě (např. stejnopis rozhodnutí ve správním řízení), přičemž vlastní spis bude pouze elektronicky.

M.Kunt, 16.5.2008



Celostátní archivní portál

Jako součást Národního digitálního archivu

Miroslav Kunt, kunt@nacr.cz

Národní archiv, Archivní 4, 149 01 Praha 4

Úkoly portálu

- Rozhraní pro předávání a výběr elektronických dokumentů pro původce i archivy.
- Rozhraní pro zpřístupnění digitálních reprodukcí archiválií uložených v chráněném úložišti.
- Zpřístupnění uložených digitálních archiválií dle definovaných přístupových práv původcům, archivům a veřejnosti
- Správa seznamů dokumentů určených k výběru a seznamů předávaných dokumentů.
- Zpřístupnění záznamů o archiváliích (i klasických) a archivních fondech v ČR, vyhledávání nad nimi.
- Správa a zpřístupnění záznamů o původcích, jejich napojení na jiné informační systémy (např. Portál veřejné správy).
- Nástroje pro autorizaci a její kontrolu (výhledově možnost integrace uložených elektronických dokumentů pro ověřování v CzechPoint).
- Řízení přístupových práv uživatelů a skupin uživatelů.
- Archivní portál nebyl řešen v rámci Technologického projektu digitálního archivu, využívá se projektu výzkumu a vývoje MV „*Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě.*“ (řešitel Národní archiv)

Výběr a předávání dokumentů

- Předávání dokumentů prostřednictvím webových služeb (ftp) nebo off-line (od původců, reprodukce archiválií od archivů).
- Ověřování autentizačního nástroje souborů zasílaných dokumentů (zaručený elektronický podpis / elektronická značka)
- Automatické vyrozumění příslušného archivu, správa seznamů k výběru navržených dokumentů a seznamů dokumentů k trvalému uložení => obdoba specializované elektronické podatelny
- Rozhraní pro provedení výběru dokumentů archivem, autorizace výběru.
- Autorizace komunikace mezi digitálním archivem a systémy správy dokumentů (spisové služby) původců.

Zpracování archiválií

- Klasické archiválie – v depozitářích archivů, elektronické archiválie – ve specializovaném depozitáři, digitálním archivu
- Zpracování archiválií: třídění a pořádání archiválií a tvorba archivní pomůcky jako základního zpřístupňovacího nástroje – prostřednictvím stávajících řešení (archivního software).
- Zpracování musí být v kompetenci příslušných archivů.
- Současně musí být popsány klasické i elektronické archiválie, oddělování je odborný nesmysl.
- Mízí rozdíl mezi různými druhy archiválií daný dosud technologicky (audiovizuální, zvukové, obrazové atd.).
- Chybí „nadstavba“ – pouze záznamy o celých archivních fondech a sbírkách jsou centrálně přístupné.
- Je nutné maximálně standardizovat celou komunikaci i výstupy - archivní pomůcky a tyto podřídit využívání v digitální podobě.
- Využití autoritních záznamů (a zvýšení produktivity práce v archivech)
- Nutné je implementování mezinárodních archivních standardů ISAD(G), ISAAR(CPF) a standardů technických (OAI/PMH)

Využívání archiválií a reprodukcí I

- Musí být zaručen přístup pro původce, příslušné archivy a státní orgány a pokud dokument nepodléhá ochranné lhůtě i pro veřejnost (tři skupiny přístupu: úřady x veřejnost x archivy/původci).
- Dosavadní legislativa týkající se nahlížení do archiválií – pouze prezenčně, bude nutná změna: možnost dálkového přístupu.
- Výjimky u dokumentů s osobními údaji, u děl chráněných autorským zákonem popř. licencí (nahlížení pouze ve studovně jako u knihoven).
- Nepředpokládá se možnost vyhledávání „všech ve všem“, např. fulltextové vyhledávání v plných textech dokumentů - problematické i s ohledem na ochranu osobních údajů.
- Základem informačního portálu budou archivní pomůcky a informace o původcích (dějiny správy - viz standard ISAAR(CPF)).
- Nutnost vyřešit zobrazování různorodých dokumentů, v některých případech bude pro zpřístupnění nutná příprava (databáze).

Využívání archiválií a reprodukcí II

- Archivní informační portál bude spravovat data o archivních fondech a původcích (standard ISAAR(CPF)); shromažďovat data z archivních pomůcek (pomocí harvesting protokolem OAI/PMH) a umožňovat vyhledávání nad nimi (fulltext) - následně směřovat odkaz do informačního systému příslušného archivu (obdobu Jednotné informační brány knihoven). Současně poskytne servis systémům archivů (autoritní záznamy aj.).
- Veškeré směřování na základě jednoznačných identifikátorů.
- Archivní portál poskytne autorizované údaje - náhledy vlastních dokumentů a jejich metadata, je informačním systémem veřejné správy a proto na základě zákona umožňuje poskytovat autorizované kopie uchovávaných dokumentů (autorizovaná konverze), takže je možné získat autorizovaný opis dokumentu v papírové nebo elektronické formě (možnost napojení na Czechpoint) - nutné legislativně upravit, bude možné pravděpodobně pouze u elektronických dokumentů, ne u reprodukcí.

Řízení přístupu

- Autorizace přístupu nezbytná
- Pověřené osoby pro předávání dokumentů (autorizují přístup systému pro správu dokumentů)
- Jedna organizace = jeden účet, ostatní přístupy ke svým uloženým dokumentům administruje na archivním portálu sama, event. prostřednictvím rozhraní svého systému pro správu dokumentů.
- Možnost dočasných a časově omezených přístupů
- Obdobně jako původci napojeny archivy, variantně pro nahlížení možnost přístupu ke všem uloženým dokumentům -> nutno vytvořit politiku přístupu
- Speciální přístupy v případě požadavku dokumenty ověřovat (dostupnost metadat, evidence ověření)

Děkuji za pozornost

5. Dvořák, Tomáš – Kunt, Miroslav: Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě. Příspěvek na konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2008.

Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě.

Projekt výzkumu a vývoje Ministerstva vnitra VE 20072009004

Stránky projektu <http://asta.nacr.cz>

Tomáš Dvořák, Archiv hlavního města Prahy,
tomas.dvorak@cityofprague.cz

Miroslav Kunt, Národní archiv,
miroslav.kunt@nacr.cz

Projekt výzkumu - informace

- Jedná se o tříletý projekt výzkumu a vývoje Ministerstva vnitra
- Řešitelem je Národní archiv, spoluřešiteli Archiv hlavního města Prahy a obě firmy dodávající archivní software, Bach Systems, s.r.o. Olomouc a NetPro Systems, s.r.o. Plzeň
- Základním motivem projektu je překlad, posouzení a zavedení mezinárodních archivních standardů a rozšíření povědomí o nich
- Česká republika (spolu se Slovenskem) je jedna z posledních v Evropě, kde není všeobecně akceptován standard archivního popisu ISAD(G)
- Výsledky projektu mohou posloužit k vytvoření archivního informačního portálu, zpřístupnění archivních pomůcek uživatelům na národní úrovni, zapojení digitalizovaných a digitálních archiválií a zapojení ČR do mezinárodních projektů
- Řešena je spolupráce s ostatními paměťovými institucemi - knihovnami a muzei
- Snaha po přenesení teoretických řešení do praxe, zatím připraveny překlady a podklady
- Využití v projektu Národního digitálního archivu

Obdobný projekt - Německo

The screenshot shows the website for 'daofind' (Digitalisiertes Archivgut in Online-Findbüchern / Digitized Archives in Online Finding Aids). The header includes the logo of 'Das Bundesarchiv' and navigation tabs for 'Projektpapiere', 'Technologische Grundlagen', 'Pilotanwendungen', and 'Projekt'. The main content area is titled '<daofind> Digitalisiertes Archivgut in Online-Findbüchern / Digitized Archives in Online Finding Aids' and includes a sub-header 'Ein Angebot des Bundesarchivs mit Unterstützung der Andrew W. Mellon-Foundation, New York'. The left sidebar contains a menu with items like 'Materialien zu EAD', 'Downloads', and 'Links'. The main text area features several sections: 'Die <daofind>- und <daofind+>-Projekte des Bundesarchivs', 'Veranstaltung: Digitalisiertes Archivgut im Internet - Vorstellung der Projektergebnisse - 29.4.2008, 10:00-16:30 - Koblenz', 'Programm zum Download' (with a link to 'Programm 27.04.2008 (125 kb)'), and 'Software-Werkzeuge für integrierte Internetpräsentationen von Archivgut verfügbar'. A 'Für die Erschließungsarbeit:' section lists 'Online-Findbücher mit EAD erfassen, importieren und bearbeiten'. On the right, there are three boxes: 'New: EAD-Profil des Bundesarchivs', 'Übersetzung der EAD Tag Library', and 'Integrierte Online Präsentation'. The URL 'www.daofind.de' is displayed at the bottom right.

www.daofind.de

Obdobný projekt - Británie

The screenshot shows the website for 'A2A' (The English strand of the UK archives network). The header features the text 'A Access 2 to A Archives' and 'Search the Database' with a search button. A navigation bar includes links for 'Home', 'Search A2A', 'About A2A', 'New A2A Users', 'Family History', 'Research Interests', 'Useful Links', and 'Contact Us'. The main content area is titled 'Welcome to A2A' and contains several sections: 'The A2A database contains catalogues describing archives held locally in England and Wales and dating from the eighth century to the present day.', 'A2A does not offer a full description of all local archives!', 'A2A is changing...' (with a link to 'http://www.nationalarchives.gov.uk/a2a'), and 'Usage to July '08: 16 million searches | 39 million downloads'. On the right, there is a 'What's New?' section with an 'XML' icon, stating 'This site was updated for the last time in April 2008. The database now holds 10.3 million records which relate to 9.45 million items held in 418 record offices and other repositories.' Below this is a section about 'Archives 4 All' partnership projects. The URL 'http://www.a2a.org.uk/' is displayed at the bottom right.

http://www.a2a.org.uk/

Obdobný projekt - Francie

Accueil | Les archives publiques en France | Chercher dans les archives | Action culturelle et pédagogique | Annuaire des services d'archives
Actualités | Gérer les archives | Ressources en ligne | Action internationale | CNMN

Archives de France

↳ Gérer les archives / Classement et description / Normes et outils

Normes et outils

Informatisation de la description : la DTD EAD (Encoded Archival Description)
Informatisation des noms de personnes, familles et collectivités : la DTD EAC (Encoded Archival Context)
Thésaurus W
Normes nationales et internationales
Géonomenciture historique des lieux habités, décembre 2003

Circulaires
Bibliographie et ressources utiles

Rechercher
Contact
Plan du site
Crédits



Vous trouverez dans cette rubrique les outils, normes, thésaurus et nomenclatures relatifs à la description archivistique: les DTD EAD et EAC, les normes ISAD (G) et ISAAR, le thésaurus W, la géonomenciture historique des lieux habités.

[Version imprimable](#)

<http://www.archivesdefrance.culture.gouv.fr/gerer/classement/normes-outils/>

Obdobný projekt - Polsko

Polish Road to Standardization of Archival Description

Central Archives of Historical Records, Warsaw

25th April 2003

Hubert Wajs

http://www.agad.archiwa.gov.pl/metodyka/pomoce_metodyczne.html

O co jde?

- Zvyšující se míra standardizace v archivnictví ve světovém měřítku.
- Postupné odborné zaostávání českého archivnictví, zejm. zastaralost metodiky zpřístupňování
- Hledání styčných míst s dalšími paměťovými institucemi.
- Návrh technického řešení pro spolupráci (nejen?) archivů v oblasti popisu

Jak na to?

- Zvýšit informovanost o mezinárodních standardech v oblasti archivnictví.
- Přístupnou formou pracovníkům v oboru vysvětlit výhody a možnosti využití standardů.
- Přebírat zkušenosti ze zahraničí.
- Využít již fungujících modelů v jiných paměťových institucích
- Analyzovat stávající postupy a navrhnout jejich změny
- Implementovat technická řešení přinášející prospěch uživatelům archivů

Popisné standardy I.

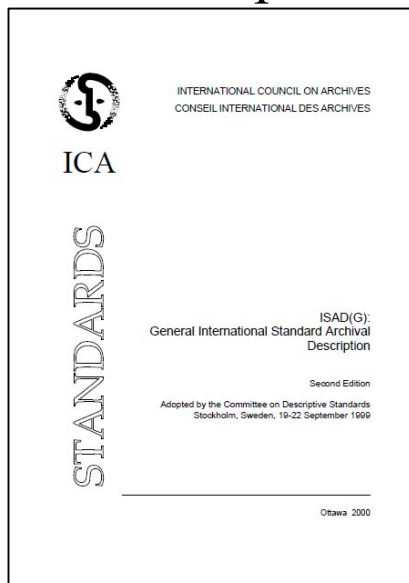
- **ISAD(G)**, Všeobecný mezinárodní standard pro archivní popis

„Cílem archivního popisu je určit a vysvětlit obsah archivního materiálu včetně všech souvislostí tak, aby se usnadnila jeho dostupnost (přístupnost). Dosáhnout tohoto cíle lze vytvářením přesných a odpovídajících vyjádření (popisů) a jejich uspořádáním podle předem daných modelů.“

- **ISAAR (CPF)**, Mezinárodní standard pro archivní autoritní záznamy korporací, osob a rodů

„Popis původce je základní činností archiváře, bez ohledu na to, zda jsou popisy spravovány manuálně nebo v automatizovaných systémech. To vyžaduje plnou dokumentaci a trvalé udržování údajů o kontextu vzniku a používání dokumentů, z nichž nejdůležitější je provenience.“

Popisné standardy II.



Popisné standardy III.

- Standardy stanovují základní pravidla pro popis archiválií a zejména strukturu archivních pomůcek
- Standardy jsou výrazně orientované na popis archiválií v celé šíři „fond až jednotlivina“ a zohledňují jejich hierarchickou tektoniku, neřeší jednotlivé druhy dokumentů (proto se standard ISAD(G) nazývá obecným)
- Popis archiválií se příliš neliší od našeho stávajícího (není s ním v rozporu), je potřeba si pouze uvědomit hierarchizaci a propojení na původce

Popisné standardy IV.

- Dosud u nás neexistuje vhodný popis původců, je součástí I. kapitoly úvodu k archivní pomůcce, ale jednotliví původci nejsou separovány (orientováno často na vztahy k popisovaným archiváliím, nikoli na původce samé)
- Záznamy o původcích lze vytvořit interaktivní „dějiny správy“ jako další přístupový bod k archiváliím, původce lze vázat nejen na celé fondy, ale i na jejich části (např. u prior, sérií apod.), možnost využití v předarchivní péči
- Využití autoritních záznamů v rejstřících – tvorba v rámci zpracování na základě spolupráce všech archivů v oblasti personálních, korporativních a věcných autorit. Autoritní záznamy již běžně užívány v knihovnách, nyní se připojují muzea (CITEM Brno)

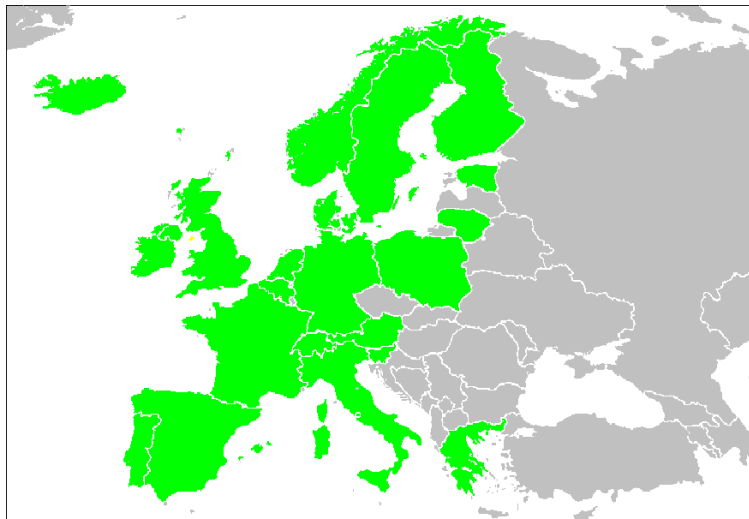
Ostatní popisné standardy

- Cíl: analyzovat popisná pravidla a standardy pro specifické druhy archiválií (mapy, tisky, listiny apod.) společně všem paměťovým institucím (např. standardy TEI, MASTER, Dublin Core, MODS, CEI, CIDOC CRM aj.)
- Většina standardů zaměřena na popis fyzických jednotlivin
- Analýza se snaží zhodnotit přínos jednotlivých standardů pro popis archiválií, zejm. v oblasti identifikace dokumentů, vyjádření kontextu a ve způsobu znázornění formy popisu. Výsledkem práce bude mimo jiné i stanovení konverzních tabulek některých standardů, jejichž definice zajistí oboustranný převod z archivního formátu do zmíněných popisných formátů.
- Rámcový přehled připraven k publikování

Technické standardy I

- Mezinárodní technické standardy založeny na XML
- Návaznost na popisné standardy: z ISAD(G) vychází EAD (Encoded Archival Description) a z ISAAR(CPF) – EAC (Encoded Archival Context);
- jsou již dnes podmínkou mezinárodní spolupráce (Evropský projekt Apenet)
- V současnosti přijat v ČR „*Standard pro ukládání a zasilání archivních pomůcek druhu inventář a dílčí inventář v digitální podobě*“ a *Standard pro jednotnou evidenci matrik a výměnný formát pro ukládání a zasilání záznamů matrik v digitální podobě* (dostupné z <<http://www.mvcr.cz>>)
- Vše směřuje k zmíněným mezinárodním standardům, stávající standard by měl být kompatibilní
- Není důvod vyčleňovat pouze archivní inventáře

EAD - rozšíření v Evropě



Technické standardy II

- Posuzován tzv. „kontejnerový standard“ METS – již je součástí projektu digitálního archivu, jeví se vhodný pro napojení digitalizovaných archiválií na pomůcky a pro přenos metadat obecně
- Z dalších standardů významné zejména CEI (listiny), MASTER (rukopisy), MARCXML/MODS (knihovny), MADS (authority)
- Pro účely harvestingu metadat (archivních pomůcek) OAI/PMH
- Webové služby SRU/SRW pro komunikaci (ne Z39.50)

Informační portál archivů

- Měl by zabezpečit centrální vyhledávání nad archivními pomůckami (obdoba knihovnické Jednotné informační brány) a zabezpečit některé centrální funkce (PEvA, autoritní záznamy)
- Existují tři možnosti:
 - stahování standardizovaných dat archivních pomůcek z repozitářů jednotlivých archivů, vyhledávání nad nimi a vracení odkazu do IS příslušného archivu
 - stažení dat a jejich zobrazení portálem
 - hybridní řešení na základě předchozích dvou bodů
- Využití komunikačního standardu OAI-PMH
- Řešena jednoznačná identifikace
- Portál by měl zabezpečit přístup informačních systémů archivů k centrálním funkcím (např. k evidenci původců/archivních autorit)
- Zabezpečení přejímání, uložení a zpřístupnění digitálních dokumentů (zejm. born-digital)
- Portál uvažován jako součást Národního digitálního archivu

Konkrétní výsledky

- Překlady standardů ISAD(G) a ISAAR(CPF) připraveny k publikování
- Několik přípravných studií
- Provedena analýza českých archivních pomůcek
- Prezentace (zobrazení) archivní pomůcky uložené ve standardu dle MV ČR – testovací provoz na stránce <http://asta.nacr.cz/generator>
- Problematika národních autorit - s NK ČR a CITEM projednány možnosti zapojení do databáze národních autorit „archivní nadstavbou“, definice prvků
- Pokusy o implementaci standardů METS a OAI-PMH firmami dodávajícími archivní SW
- Sbíráni zahraničních zkušeností, konzultace v zahraničí
- Komunikace s Odborem archivní správy a spisové služby MV

Co nás čeká příští rok

- Cross-tables mezi některými standardy
- Doporučení pro zpracování archiválií: inovace „Základních pravidel...“ z roku 1958
- Návrh implementace EAD a pravděpodobně i EAC do českého prostředí (s vazbami na stávající řešení)
- Dořešení napojení na autoritní databáze: společně s NKP a CITEM
- Dořešení otázky připojení digitálních objektů k popisným metadatům
- Adresace digitálních objektů - spolupráce s NK ČR
- Test harvesting metadat pro centrální (vyhledávací) portál

Čím skončit?

- Vývoj ve světě je nezbytné intenzivně sledovat
- Standardy nejsou svaté, je potřeba k nim přistupovat tvořivě
- České archivnictví mírně zaostalo (cca 5 let)
- Dnes již další dva mezinárodní archivní popisné standardy:
 - ISDIAH (International standard for Describing Institutions with Archival Holding)
 - ISDF (International Standard for Describing Functions)
- Nutná je osvěta mezi pracovníky oboru

Děkujeme za pozornost

Tomáš Dvořák, Archiv hlavního města Prahy,
tomas.dvorak@cityofprague.cz

Miroslav Kunt, Národní archiv,
miroslav.kunt@nacr.cz

6. Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě. In: Knihovna - knihovnická revue č. 1, roč. 20 (2009), s. 113-118.

Ministerstvo vnitra v rámci svých projektů výzkumu a vývoje vypisuje i témata týkající se archivnictví. Jedním z nich je také tříletý projekt VE 20072009 zabývající se popisem archiválií a navazující problematikou digitalizace řešený Národním archivem ve spolupráci s dalšími subjekty. Hlavním cílem projektu je návrh implementace mezinárodních standardů (zejm. ISAD(G), ISAAR(CPF), EAD, EAC a METS) v českém prostředí tak, aby byly postupně přijaty jako základ práce archivů v ČR. S tím souvisí otázka pokusu o vytvoření jednotné platformy pro výměnu dat a také vazby na standardy používané ostatními paměťovými institucemi – muzei a knihovnami. Jedním z výstupů bude i jednoduché softwarové řešení prezentace archivních metadat (popisů archiválií) veřejnosti dálkovým přístupem a metodika pro digitalizaci archiválií. Důraz je tedy kladen na zpřístupnění archivních pomůcek a archiválií veřejnosti včetně provázání informací s knihovnami a muzei. Aby měl projekt naději na úspěch při nasazení do stávající praxe, podílejí se na práci nejen odborníci z archivů, ale také z obou (konkurenčních) firem dodávajících archivní software. Dílčí výstupy jsou navíc konzultovány s odborníky z Odboru archivní správy a spisové služby MV, která je vlastně odborným garantem zadavatele projektu.

Strategickým cílem projektu je zastavit postupné odborné zaostávání českého archivnictví v oblasti zpřístupňování a umožnit jeho začleňování do mezinárodních projektů. Zásadní roli zde hraje zvyšující se míra standardizace v archivnictví ve světovém měřítku. Zmíněné zaostávání činí v současnosti přibližně pět let.

Nejtěžší práce – kromě dokončení rozpracovaných témat – proběhne v roce 2009: navrhnout nová pravidla pro zpracování archiválií s respektováním mezinárodních standardů. Ta stávající, pocházející z roku 1958 jsou archivní obcí považována za „svatá“ a všechny pokusy (od roku 1970) je změnit skončily nezdarem. Hraje zde přirozeně roli také psychologické hledisko a samostatnost archivů. Jestliže naše knihovny jsou schopny akceptovat jednotné standardy a považují dnes elektronickou formu popisu za samozřejmou, v českých archivech tomu tak zdaleka není. To se ovšem zakrátko změní. Navržená novela vyhlášky 645/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů výslovně uvádí, že kromě listinné formy je nutné archivní inventář (základní archivní pomůcka) zasílat do celostátní evidence i v elektronické podobě a to v XML schématu stanoveném Ministerstvem vnitra.

Mezinárodní archivní popisné standardy

Mezinárodní archivní rada (<http://www.ica.org>) přijala v roce 1994 (1. verze) resp. 1999 (2. verze) „Všeobecný mezinárodní standard archivního popisu ISAD(G)“ a následně též „Mezinárodní standard záznamů archivních autorit pro korporace, osoby a rody ISAAR(CPF)“, jehož 2. vydání bylo připraveno v roce 2004. Tyto standardy dosud neměly oficiální český překlad (u ISAAR(CPF) neexistoval překlad žádný). V rámci projektu byly tedy provedeny odborné překlady obou standardů (posledních verzí) včetně vytvoření příkladů popisu. Ještě v březnu budou oba překlady předány Ministerstvu vnitra jako členskému subjektu k oficiálnímu zaslání Mezinárodní archivní radě. Komentované zveřejnění se předpokládá v průběhu roku 2009.

Na popisných standardech je cenné především to, že pojmenovávají některé „zcela samozřejmé“ pojmy a postupy, které ovšem nejsou v práci archivů dostatečně akcentovány.

Dle ISAD(G) „Cílem archivního popisu je určit a vysvětlit obsah archivního materiálu včetně všech souvislostí tak, aby se usnadnila jeho dostupnost (přístupnost). Dosáhnout

tohoto cíle lze vytvářením přesných a odpovídajících vyjádření (popisů) a jejich uspořádáním podle předem daných modelů. Základem těchto „modelů“ je vždy popis víceúrovňový (hierarchický) popis, který se částečně podobá analytickému rozpisu v knihovnách. Jeho základními postupy jsou:

- 1) Popis od obecného ke specifickému - znázornit souvislosti (kontext) a hierarchickou strukturu fondu a jeho částí.
- 2) Informace odpovídající úrovni popisu - znázornit odpovídající souvislosti (kontext) a obsah jednotky popisu.
- 3) Propojení popisů - určit jednoznačné umístění (pozici) jednotky popisu v hierarchii.
- 4) Neopakování informací - vyhnout se nadbytečnosti (redundanci) informací v hierarchicky uspořádaném archivním popisu.

Standard ISAD(G) je standardem obecným, tzn. nestanovuje pravidla pro popis jednotlivých dokumentů nebo jejich druhů, ale určuje strukturu archivních pomůcek. Jeho pravidla jsou uspořádána do sedmi oblastí:

- 1) Identifikační údaje - základní informace k identifikaci jednotky popisu
- 2) Souvislosti (kontext, vztahy) - informace o původci a úschově jednotky popisu
- 3) Obsah a struktura - informace o podstatě a uspořádání jednotky popisu
- 4) Podmínky přístupnosti a využití - informace o dostupnosti jednotky popisu
- 5) Doplnující materiál - informace o dalším materiálu, který významně souvisí s jednotkou popisu
- 6) Poznámky - informace speciální a takové, které nemohou být uvedeny v žádné z ostatních oblastí
- 7) Kontrola popisu - informace o tom, jak, kdy a kým byl archivní popis vytvořen

Standard ISAAR(CPF) byl nepochybně inspirován tvorbou autoritních záznamů v knihovnách, ale jeho cíle jsou v zásadě jiné, což je zřetelné hned v úvodní kapitole:

„Popis původce je základní činností archiváře, bez ohledu na to, zda jsou popisy spravovány manuálně nebo v automatizovaných systémech. To vyžaduje plnou dokumentaci a trvalé udržování údajů o kontextu vzniku a používání dokumentů, z nichž nejdůležitější je provenience. Archivní autoritní záznamy mohou být použity:

- a) k popisu korporace, osoby nebo rodu jako jednotek v systému archivního popisu a/nebo
- b) k řízení vytváření a využívání přístupových bodů v archivním popisu
- c) k dokumentování vztahů mezi různými původci dokumentů, vztahů mezi nimi a dokumenty či jinými zdroji jimi vytvořenými a/nebo vytvořenými o nich.“

Je zřejmé, že s knihovnickou definicí autoritního záznamu archiváři nevystačí. Ostatně nejen archiváři. Například návrh nových datových polí pro autoritní záznamy v MARC21, který zveřejnila Kongresová knihovna 9. ledna 2009

(<http://www.loc.gov/marc/marbi/2009/2009-01-1.html>), zcela jasně vychází ze standardu ISAAR(CPF) a archivních zvyklostí popisu původců.

Obdobně jako ISAD(G), jsou v ISAAR(CPF) informace rozčleněny do čtyřech oblastí:

- 1) Oblast identity - zde je informace podávána tak, aby jedinečným způsobem identifikovala záznamem popisovanou entitu a definovala standardizované přístupové body používané v dokumentech)
- 2) Oblast popisu - příslušná informace týkající se podstaty, kontextu a aktivit popisované entity

- 3) Oblast vztahů - zaznamenání a popis vztahů k jiným korporacím, osobám a/nebo rodům
- 4) Oblast kontroly - jedinečná identifikace autoritního záznamu a zaznamenání informace o tom, kdy a kým byl záznam vytvořen a spravován).

V Českém archivnictví dosud neexistuje vhodný popis původců. Je součástí první kapitoly tzv. úvodu k archivní pomůcce, ale jednotliví původci zde nejsou separovány a text je často orientován na popisované archiválie, nikoli na původce samé.

Autoritní záznamy o původcích mají velký význam pro kontextuální nadstavbu archivního popisu – lze jimi vytvořit interaktivní „dějiny správy“ jako další přístupový bod k archiváliím, původce lze vázat nejen na celé fondy, ale i na jejich části (např. u priorit, sérií apod.). Nejlépe je tato problematika zvládnutá v australských archivech (srv. Public Record Office Victoria (PROV) <http://www.access.prov.vic.gov.au> nebo State Records Authority of New South Wels <http://investigator.records.nsw.gov.au>).

Obdobný přístup k autoritním záznamům jako archivy uplatňují muzea a galerie, kde je oblast řešena výzkumným projektem DC07P02OUK002 brněnského Metodického centra pro informační technologie v muzejnictví při Moravském zemském muzeu v Brně (CITEM) „Národní autority v prostředí muzeí a galerií - interoperabilita s NK ČR“. Analýza a možnost využití databáze Národních autorit je ostatně i jedním z cílů zde popisovaného projektu.

Dnes již existují další dva mezinárodní archivní popisné standardy:

- ISDIAH (International standard for Describing Institutions with Archival Holding) pro popis paměťových institucí spravujících (nejenom) archiválie,
- ISDF (International Standard for Describing Functions) pro kontextové údaje vyjadřující působnost původce ve vztahu v jím vytvořeném archiváliím. Funkce znamenají nejčastěji do podoby tezauru uspořádané agendy svěřené legislativou, normami apod. a obecné pojmy charakterizující činnost původce (srv. <http://www.access.prov.vic.gov.au> , např. „státní uhelné doly“, „dolování“ nebo „železnice“).

Tyto dva novější standardy nejsou součástí projektu, ale použití ISDIAH se předpokládá. ISDF je v našich podmínkách organizační nestability původců jen velmi obtížně uplatnitelný – alespoň do doby, než bude vytvořena funkční vrstva archivních autoritních záznamů. Skutečně vzorové použití funkcí jako přístupových bodů ukazují výše citované australské archivy.

Mezinárodní archivní technické standardy

Podobně jako u knihoven v případě formátů MARC, jsou pro archivy mezinárodně standardizovány technické datové formáty vycházející s popisných standardů a vytvořené prostřednictvím jazyka XML.

Z popisného standardu ISAD(G) vychází EAD (Encoded Archival Description) a z ISAAR(CPF) EAC (Encoded Archival Context). Zatímco EAD, udržovaný podobně jako MARC Kongresovou knihovnou USA (<http://www.loc.gov/ead/ead.html>), dosáhl již velkého rozšíření, v případě EAC je zveřejněna pouze testovací verze (<http://www.iath.virginia.edu/eac/>) a je nutné přiznat, že tento standard má určité mezery. Datový XML standard by například neměl definovat a používat formátovací tagy (např. `<p></p>` pro definici odstavce).

V České republice vznikl v letech 2005-2006 národní XML „Standard pro ukládání a zasilání archivních pomůcek druhu inventář a dílčí inventář v digitální podobě“ a „Standard pro jednotnou evidenci matrik a výměnný formát pro ukládání a zasilání záznamů matrik v digitální podobě“ (dostupné z <http://www.mvcr.cz>). V současné době je potřeba si přiznat, že není možné zejména s prvně jmenovaným standardem vystačit a bude nutné převzít

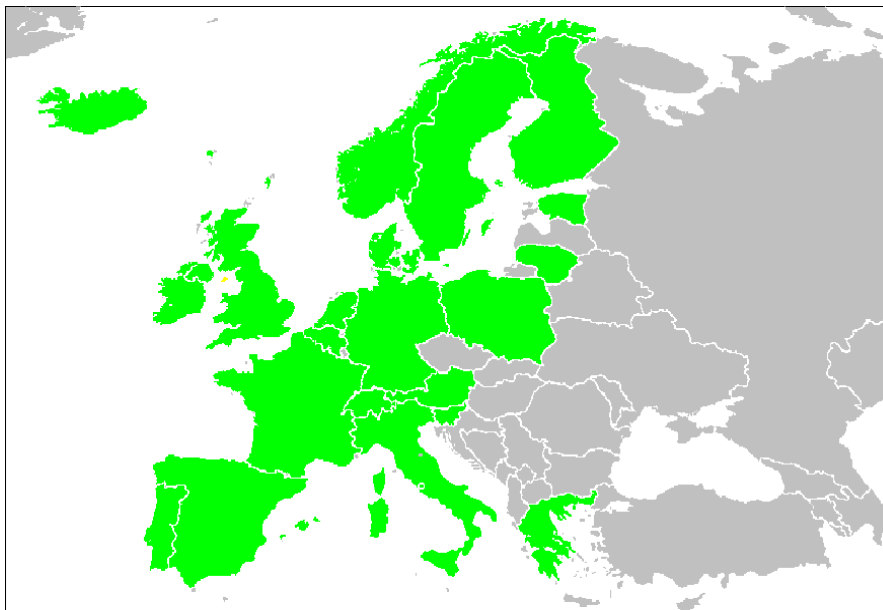
standard mezinárodní – EAD. Obdobně také naše národní rozlišování různých druhů archivních pomůcek (podrobnosti v příloze 2 vyhlášky 645/2004 Sb.) by nemělo mít vliv na použití standardů a využití pomůcek uživateli.

Na americkém kontinentě (hlavně v USA a Kanadě) se pro popis archivních fondů a sbírek používal v minulosti speciální MARC AMC, který vznikl v roce 1984. MARC AMC neumožňoval popis jednotlivých částí archivního materiálu tak, jak jsme zvyklí v našich podmínkách, ale jen souhrnný popis celého archivního souboru v rámci knihovního katalogu. Používal se do konce 90. let, kdy ho nahradil EAD, ale vazba na knihovní katalogy přes formát MARC dále zůstala. Je vyjádřena možností mapování na pole MARC nebo jiných standardů prostřednictvím atributu „encodinganalog“:

```
<corpname encodinganalog="MARC 110">Národní archiv</corpname>.
```

Knihovny v anglosaských zemích mají často jiný charakter než u nás, jsou současně i archivy (příkladem je Kongresová knihovna ve Washingtonu). Zmíněné mapování je ve standardech zcela nativně, evidentně z historických důvodů pro dodržení kompatibility. U nás můžeme využít tuto užitečnou vlastnost pro „porozumění“ mezi systémy archivními a knihovními.

Již dnes jsou standardy EAD a EAC požadovány jako podmínka spolupráce např. v rozvíjejícím se evropském projektu Apenet: Archival Portal of Europe (<http://www.europeanarchivesgateway.eu/>); ověřené rozšíření EAD v Evropě je zřejmé z obrázku:



Jiné mezinárodní standardy

V archivech se kromě úředních knih, spisového a účetního materiálu nacházejí i jiné typy dokumentů archivní povahy (např. rukopisy, prvotisky, staré tisky, noviny, výroční zprávy, mapy a plány, grafické listy, fotografie, hudebniny aj.), které zároveň spravují i jiné paměťové instituce (knihovny, muzea a galerie), používající odlišné způsoby popisu těchto dokumentů. Zatímco se knihovníci přidržují pravidel AACR2 (*Anglo-American Cataloguing Rules, Second Edition*), která jsou založena na popisu jednotlivých dokumentů bez vyjádření vazby ke celému souboru a celý tento popis je reprezentován ve výměnném formátu MARC (*Machine-Readable Cataloging*), muzejníci vycházejí z ontologického modelu CIDOC CRM

(*Comité International pour la Documentation Conceptual Reference Model*). Jde opět o znázornění formy, které umožňuje vytvářet a identifikovat vztahy mezi věcnými skupinami popisu a lépe tak definovat význam zapsaných hodnot (obsahu) popisu. Aby bylo možné vzájemně sdílet a vyměňovat si popisy mezi jednotlivými institucemi, vznikla otevřená iniciativa Dublin Core (DC). Ta se soustředila pouze na elementární položky popisu jakéhokoli informačního zdroje, které sjednotila a standardizovala. Protože toto řešení stále není ideální, vznikl další projekt, který je kompromisem mezi komplexním formátem MARC a jednoduchým Dublin Core, tzv. MODS (*Metadata Object Description Standard*). Specifické formáty, např. MASTER (*Manuscript Access through STANDARDS for Electronic Records*) pro podrobný popis středověkých rukopisů a CEI (*Charter Encoding Initiative*) pro popis středověkých listin, neupřednostňují žádné oborové hledisko a jsou tak společnými formáty pro jakoukoli paměťovou instituci, uchováující daný typ dokumentů. Názvosloví jejich popisných položek vychází stejně jako v případě archivního standardu EAD z iniciativy TEI (*Text Encoding Initiative*). Analýza provedená v rámci projektu se snaží zhodnotit přínos jednotlivých standardů pro popis archiválií, zejména v oblasti identifikace dokumentů, vyjádření kontextu a ve způsobu znázornění formy popisu. Výsledkem práce bude mimo jiné i stanovení konverzních tabulek některých standardů, jejichž definice zajistí oboustranný převod.

K dalším technickým standardům, kterými se projekt zabývá, patří standardy kontejnerové a komunikační.

Posuzován byl kontejnerový standard METS (*Metadata Encoding and Transmission Standard*, <http://www.loc.gov/standards/mets/>), který umožňuje zapouzdření digitálních objektů spolu s jejich metadaty za účelem jejich přenosu. V digitálních archivech (i v projektu našeho Národního digitálního archivu) je využíván pro tvorbu tzv. informačních balíčků jako základního prvku digitální archivace. V popisovaném projektu byl shledán jako klíčový i pro přenos a správu digitálních reprodukcí a jejich metadat (viz dále).

Samostatnou kapitolou jsou komunikační protokoly. Pro účely sklizení (harvestování) metadat ve formě celých archivních pomůcek se předpokládá využití OAI/PMH, pro komunikaci pak použití webových služeb SRU/SRW. Knihovnický protokol Z39.50 je pro účely archivnictví nedostatečný, předpokládá využití kódování MARC a jeho implementace je obtížná a drahá. Jeho využití projekt předpokládá pouze pro zajištění napojení na jiné paměťové instituce, např. mezi databázi národních autorit spravovanou Národní knihovnou ČR a vrstvou archivních autorit.

Problematika digitalizace

V současnosti používané programy pro popis archiválií váží digitalizované dokumenty k popisu různými způsoby, např. prostřednictvím identifikátoru odvozeného z čísla archivu a archivního fondu. Není uspokojivě vyřešeno připojení a prezentace datově rozsáhlých objektů a objektů jiného charakteru než rastrová grafika. Vlastní digitalizované soubory jsou odděleny od popisu a většinou k němu připojeny velmi volně. Zachovat vazby mezi popisem a digitalizovanými objekty je v archivu značně obtížnější, než v knihovnách. Jednotkou popisu zde ve většině případů není dokument, ale skupina dokumentů, někdy značně rozsáhlá. Právě tyto problémy se podařilo minimalizovat při hromadné digitalizaci financované z Norských finančních mechanismů v Archivu hlavního města Prahy (<http://www.ahmp.cz>). Takto vyzkoušená metodika byla pro potřeby zde popisovaného projektu upravena a transformována. Z důvodů dlouhodobého uchování elektronických dokumentů (a bezpečnosti vazeb mezi digitalizovanou archiválií a popisem) se předpokládá dále využití již zmíněného kontejneru METS. V případě objemných datových souborů rastrové grafiky předpokládáme

pro prezentaci využití technologie na bázi pyramidového TIFF, resp. JPEG s použitím open-source software, např. Zoomify (www.zoomify.com). Obraz je zde rozložen na čtverce pro každé zvolené zvětšení. Vrstvy jednotlivých zvětšení dohromady tvoří „pyramidu“: v „základech“ je největší velikost snímku, na „špičce“ nejmenší.

Prezentace archivních pomůcek veřejnosti

V současné době jsou elektronické archivní pomůcky i data celostátní evidence archivních fondů (nejvyšší úroveň popisu) zasílány do druhotné a centrální evidenci prostřednictvím e-mailů, disket apod. a to vždy jednou ročně. Jednotlivé archivy samozřejmě data zveřejňují různým způsobem ve svých informačních systémech. Tyto postupy mají zásadní nevýhodu – vyhledávání v heterogenním prostředí různých informačních systémů při nemožnosti zadat jeden dotaz do všech těchto systémů.

Projekt nechce a nebude konkurovat sofistikovaným systémům umožňujícím vedle zobrazení popisu archiválií a jejich reprodukcí např. také jejich objednání do studovny. Již existující řešení umožňují mapování registrovaných databází, sklizení (většinou prostřednictvím protokolů Z 39.50 nebo OAI/PMH) a zpracování popisných metadat z nich na jednom místě. Příkladem je knihovnická Jednotná informační brána (<http://www.jib.cz>). Nedostatek tohoto řešení spočívá v tom, že takto zpracovaná data jsou přístupná zase jen z příslušného portálu, nikoli všeobecně pro nestructurované vyhledávání univerzálními vyhledávači (Google apod.).

Cílem projektu je

- 1) navrhnout, popř. vyzkoušet, sklizení metadat archivních pomůcek a popisů archivních fondů na jedno místo prostřednictvím OAI/PMH a SRU/SRW; sklizeny (harvestovány) budou celé objekty na základě metadat reprezentujících základní údaje o objektu (nekvalifikovaný Dublin Core)
- 2) ze získaných údajů na základě daného XML schématu vytvořit statické HTML stránky, které po napojení na kmenovou stránku (index) budou mapovány univerzálními prohlížeči.
- 3) vhodně zvolenou adresářovou strukturou takto vytvořených stránek a použitím funkcí některého univerzálního vyhledávače umožnit strukturované vyhledávání v datech

Popsaná metoda je velice primitivní, ale také velmi účinná, odstraňující problémy s nutnou specifikací sklizených dat a umožňující zapojení dalších objektů definovaných XML schématem (např. z jiných paměťových institucí). To nevyklučuje budoucí tvorbu jednotného informačního portálu na základě shromážděných dat.

Obdobné řešení zvolily ve svém projektu německé archivy (<http://www.daofind.de>).

Závěr

Projekt se snaží posunout české archivnictví dále. Některé uvažované postupy jsou v rámci řešení ve světě zcela nové nebo teprve připravované (např. využití standardu METS v archivech Německa, Švýcarska a Austrálie). Zda bude projekt úspěšný závisí nejen na implementaci řešení v software, ale především na ochotě archivářů přijmout nové postupy. Autor děkuje kolegovi Mgr. Tomáši Dvořákovi za cenné připomínky a obrázek rozšíření standardu EAD.

Program prezentace projektu výzkumu a vývoje

„Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Odboru archivní správy a spisové služby MV
dne 25. května 2009 v 9.00 hod.

Místo konání: Milady Horákové 133, místnost Národního archivu ve zvýšeném přízemí („video“).

Účel: seznámit vedení Archivní správy s výsledky a připravit jednání na poradě ředitelů.

Orientační program jednání:

- 1) Stručná informace o projektu (M. Kunt);
- 2) Systém pro prezentaci archivních pomůcek a aktualizaci dat pomocí „sklizení dat“: principy, předvedení, možnosti využití (Z. Matych, M. Kunt)
- 3) Sklizení dat archivních pomůcek: realizace v Archivu hlavního města Prahy (R. Starošík)
- 4) Oficiální předání českých překladů standardů ISAD (G) a ISAAR (CPF) Odboru archivní správy a spisové služby MV jako zástupci ČR v Mezinárodní archivní radě (T. Dvořák, M. Kunt)
- 5) Nová základní pravidla: výchozí teze, žádost o podporu pro práci skupiny v rámci projektu (M. Kunt, R. Pokorný, T. Dvořák)
- 6) Digitalizace archiválií: metodika pro archivy a realizace v AHMP a SOA Zámorsk (T. Hanousek, R. Pokorný)

Dne 3. června 2009 budou cca v rozsahu 1 hodiny kolegové Bernas a Pokorný výsledky prezentovat na poradě ředitelů státních archivů.

Zprac: Miroslav Kunt, řešitel projektu

Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě

Projekt výzkumu a vývoje VE 20072009004

Obsah dnešní prezentace

- 1) Stručná informace o projektu
- 2) Systém pro prezentaci archivních pomůcek a „sklizení“ dat (samostatná prezentace)
- 3) Sklizení dat archivních pomůcek: realizace v AHMP (samostatná prezentace)
- 4) Předání překladů ISAD(G) a ISAAR(CPF)
- 5) Nová základní pravidla - východiska
- 6) Digitalizace archiválií: metodika pro archivy a realizace v AHMP a SOA Zámorsk

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Projekt výzkumu - informace

- Jedná se o tříletý projekt výzkumu a vývoje Ministerstva vnitra VE2007200904
- Řešitelem je Národní archiv, spoluřešiteli Archiv hlavního města Prahy a obě firmy dodávající archivní software, Bach Systems, s.r.o. Olomouc a NetPro Systems, s.r.o. Plzeň
- Základním motivem projektu je překlad, posouzení a zavedení mezinárodních archivních standardů a rozšíření povědomí o nich
- Výsledky projektu mohou posloužit k vytvoření archivního informačního portálu, zpřístupnění archivních pomůcek uživatelům, zapojení digitalizovaných a digitálních archiválií a k zapojení ČR do mezinárodních projektů (např. APENet)
- Řešena je spolupráce s ostatními paměťovými institucemi - knihovnami a muzei
- Snaha po přenesení teoretických řešení do praxe
- Prezentace projektu na loňské poradě ředitelů státních archivů
- Využití v projektu Národního digitálního archivu
- Stránky projektu <http://asta.nacr.cz>

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“



The screenshot shows the website 'Archivní standardy' with a navigation bar and a list of articles. The main content area is titled 'Autoritní záznamy v archivnictví - pracovní setkání' and contains several articles with dates and authors. The articles discuss the project's progress, international standards, and the role of national archives.

Autoritní záznamy v archivnictví - pracovní setkání
Dne 10. září 2008 se uskutečnilo v prostorách Národního archivu v rámci projektu výzkumu a vývoje MÚV

Autoritní záznamy v archivnictví
29.10.2008

Autoritní záznamy v archivnictví - pracovní setkání
Dne 10. září 2008 se uskutečnilo v prostorách Národního archivu v rámci projektu výzkumu a vývoje MÚV "Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě" pracovní setkání "Autoritní záznamy v archivnictví". Za účasti odborníků ze všech typů paměťových institucí (archivy, knihovny, muzea) byly diskutovány možnosti komunikace a propojení autoritních záznamů – ve vztahu k archivům zejména v oblasti veřejnosti a informací o původcích.

V úvodu představitel Miroslav Kunt (NA) přehled mezinárodních standardů pro archivní autoritní záznamy osob, korporací a rodů ISAAR(CPF). S velmi zajímavými příspěvky vystoupili kolegové z pracovišť Státního oblastního archivu v Zámruku, Ivo Šulc (Státní okresní archiv Chrudim) prezentoval svoji práci na věcném řízeném slovníku, navazujícím na dřívější lezary, zejména tzv. rubrikátor Archais. Cílem je vytvořit autoritní záznamy, které by byly užívány ve všech regionálních archivních pomůckách i jinde. Radě Příkopní (Státní okresní archiv Hradec Králové) seznámil s řešením celostátní databáze místních i pomístních názvů navázaných na mapové podklady. Toto řešení vychází z úsilíků Českého statistického úřadu, přičemž vše je vztaženo ke katastrálnímu území.

Marie Bálková z Národní knihovny jako garant geografických národních autorit popsala tuto problematiku. Zdeněk Lenhart z CITAEM Brno (Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví) popsal práci na projektu nadstavby a využití národních autorit v muzejnictví při popisu artefaktů, přičemž přiložil problematiku ontologie CIDOC CRM. Nejdůležitějším bodem celého jednání byla diskuse, ve které si zúčastnící vzájemně vyjasňovali své postoje i rozdílné přístupy a terminologie v jednotlivých oborech.

Závěry:
1)Podrobilo se prodiskutovat řešení, které by umožnilo propojit geografické autority NK s daty pořizovanými v SOA Zámruku (částelně)
2)Účastnickým předáním příložením příklad standardu ISAAR(CPF) k vyjádření
3)Konstatována užitečnost napojení na autoritní záznamy zejména v případě jmenových autorit (diskutováno dáleji využití tzv. Kunzovy kartotéky LA PNP)
4)ČICTeK považuje za reálné zohlednit při realizaci muzejních autorit požadavky archivů, nadstavba nad NÚA ČR by tedy mohla být společná pro muzea i archivy.
5)V archívech i muzeích nebude základem pro vazby autoritní záznamy, ale ID autoritního záznamu, stejně tak preferovaná forma pro tyto instituce může být odlišná od pref. formy knihovnické. Pro vylučovací odkazy lze používat do registru i nepreferované formy.
Miroslav Kunt (Projekt VAI) 09.10.29.10.2008

O projektu...
Projekt "Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektro" 08.01.2008

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Obdobný projekt - Německo

Das Bundesarchiv

Projektbriefe | Technologische Grundlagen | Pilotanwendungen | Projekt

<daofind> Digitalisiertes Archivgut in Online-Findbüchern / Digitized Archives in Online Finding Aids
Ein Projekt des Bundesarchivs mit Unterstützung der Andrew W. Mellon-Foundation, New York

Materialien zu EAD
Materialien zu EAC
Materialien zu METS
Übersetzungen
Downloads
Links
MEX Software
English version

Startseite
Seite drucken
Impressum / Kontakt

Die <daofind>- und <daofind+>-Projekte des Bundesarchivs

Veranstaltung: Digitalisiertes Archivgut im Internet - Vorstellung der Projektergebnisse - 29.4.2008, 10:00-16:30 - Koblenz

Ein Bericht über die Veranstaltung findet sich auf der Webseite des Bundesarchivs. Dort sind auch die Beiträge zugänglich. Direkt zum Bericht [...](#)

Programm zum Download
[Programm 27.04.2008](#) (125 kb)

Software-Werkzeuge für integrierte Internetpräsentationen von Archivgut verfügbar

Die Software-Werkzeuge für die Erstellung integrierter Internetpräsentationen von Online-Findbüchern mit digitalisierten Reproduktionen in einem Schritt können ab sofort unter der Bezeichnung MEX (MidosEditor für XML-Standards) über die Open-Source-Plattform SourceForge in deutsch und englisch sowie für Windows und MAC heruntergeladen werden.

Die neuen Werkzeuge sind Ergebnis des <daofind>-Projektes, das das Bundesarchiv im Jahr 2007 mit Unterstützung der Andrew W. Mellon-Stiftung, New York, durchführen konnte. Zu den neuen Funktionen gehören:

Für die Erschließungsarbeit:

- Online-Findbücher mit EAD erfassen, importieren und bearbeiten

Neu: EAD-Profil des Bundesarchivs
EAD-Profil des Bundesarchivs angepasst an das im Jahr 2007 verabschiedete EAD-Schema [mehr](#)

Übersetzung der EAD Tag Library
Zur deutschen Übersetzung der Tag Library von EAD mit detaillierter Erläuterung der Elemente und Attribute [mehr](#)

Integrierte Online Präsentation
Zur integrierten Präsentation von Beständeübersicht, Findbüchern und digitalisiertem Archivgut [mehr](#)

www.daofind.de

Obdobný projekt - Británie

A Access
2 to
A Archives

The English strand of the UK archives network

Search the Database

Home | Search A2A | About A2A | New A2A Users | Family History | Research Interests | Useful Links | Contact Us

Troubleshooting | Site Map

Welcome to A2A

The A2A database contains catalogues describing archives held locally in England and Wales and dating from the eighth century to the present day.

Click the Search button to [search these catalogues](#)

A2A does not offer a full description of *all* local archives!

A2A is changing...
In order to ensure the availability of the A2A service in future, the A2A database is being transferred to a new platform with a simpler interface.

The new service now resides on TNA's website at <http://www.nationalarchives.gov.uk/a2a>

Existing bookmarks and links will soon be redirected to the new service.

Usage to July '08: **16 million** searches | **39 million** downloads

What's New? XML

This site was updated for the last time in April 2008. The database now holds **10.3 million** records which relate to **9.45 million** items held in [six record offices](#) and other repositories.

For more details, see the list of catalogues which made up the [final update](#).

Archives 4 All is developing partnership projects which establish and reinforce connections between archives and local communities...

A2A
Archives for All

http://www.a2a.org.uk/

Obdobný projekt - Francie



The screenshot shows the 'Archives de France' website. At the top, there is a navigation bar with links: 'Accueil Actualités', 'Les archives publiques en France Gérer les archives', 'Chercher dans les archives Ressources en ligne', 'Action culturelle et pédagogique Action internationale', and 'Annuaire des services d'archives CNMN'. Below this is a banner with the text 'Archives de France'. The main content area is titled 'Normes et outils' and contains a list of links: 'Informatisation de la description : la DTD EAD (Encoded Archival Description)', 'Informatisation des noms de personnes, familles et collectivités : la DTD EAC (Encoded Archival Context)', 'Thésaurus W', 'Normes nationales et internationales', 'Géonomenciture historique des lieux habités, décembre 2003', 'Circulaires', and 'Bibliographie et ressources utiles'. There is also a 'Version imprimable' link. At the bottom left, there are logos for 'Ministère de la Culture' and 'Culture.fr'. The URL at the bottom is <http://www.archivesdefrance.culture.gouv.fr/gerer/classement/normes-outils/>.

Obdobný projekt - Polsko

Polish Road to Standardization of Archival Description

Central Archives of Historical Records, Warsaw

25th April 2003

Hubert Wajs

http://www.agad.archiwa.gov.pl/metodyka/pomoce_metodyczne.html

O co jde?

- Zvyšující se míra standardizace v archivnictví ve světovém měřítku.
- Hledání styčných míst s dalšími paměťovými institucemi.
- Návrh technického řešení pro spolupráci (nejen?) archivů v oblasti popisu.
- Zvýšení povědomí uživatelů a potenciálních uživatelů archivů o informačním bohatství archivů a archivech samotných.
- Vývoj ve světě je nezbytné intenzivně sledovat.
- Standardy nejsou svaté, je potřeba k nim přistupovat tvořivě.
- České archivnictví mírně zaostalo (cca 5 let).
- Dnes již další dva mezinárodní archivní popisné standardy:
 - ISDIAH (International standard for Describing Institutions with Archival Holding)
 - ISDF (International Standard for Describing Functions)
- Nutná je osvěta mezi pracovníky oboru

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Jak na to?

- Zvýšit informovanost o mezinárodních standardech v oblasti archivnictví.
- Přístupnou formou pracovníkům v oboru vysvětlit výhody a možnosti využití standardů.
- Přebírat zkušenosti ze zahraničí.
- Využít již fungujících modelů v jiných paměťových institucích.
- Analyzovat stávající postupy a navrhnout jejich změny
- Implementovat technická řešení přinášející prospěch uživatelům archivů.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Standard ISAD (G) - cíle

ISAD(G) poskytuje obecný návod pro vytváření archivního popisu, který je použitelný bez ohledu na formu či fyzický nosič archivního materiálu.

Cílem archivního popisu je určit a vysvětlit obsah archivního materiálu včetně všech souvislostí tak, aby se usnadnila jeho dostupnost (přístupnost). Dosáhnout tohoto cíle lze vytvářením přesných a odpovídajících vyjádření (popisů) a jejich uspořádáním podle předem daných modelů.

Archivní popis je součástí procesu, který:

- a) zajistí vytváření pečlivých (konzistentních), vhodných a jasných (vysvětlujících) popisů;
- b) usnadní vyhledávání a výměnu informací o archivním materiálu;
- c) umožní sdílení databáze autorit; a
- d) zajistí možnou integraci popisů z různých míst do jednotného informačního systému

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Náplň standardu ISAD (G)

Standard se opírá o provenienční princip (*respect des fonds*) a zohledňuje ho při postupném vytváření popisu.

Definuje princip tzv. **víceúrovňového popisu** známý v anglosaském archivnictví od poloviny 60. let 20. století:

- 1) popis od obecného ke specifickému
- 2) informace odpovídající úrovni popisu
- 3) propojení popisů
- 4) neopakování informací

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Náplň standardu ISAD (G)

Základem archivního popisu je flexibilní jednotka tzv. **jednotka popisu**:

Záznam nebo soubor záznamů v jakékoli fyzické formě, se kterým se zachází jako se samostatným celkem (s entitou) a který jako takový vytváří základ jednotlivého popisu.

Standard definuje 26 položek (elementů), pomocí nichž lze vytvořit popis celé jednotky popisu bez ohledu na charakter či velikost této jednotky popisu.

Standard nedefinuje výstupní formát nebo způsoby, jak údaje prezentovat, např. v inventářích, katalozích, soupisech apod.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

ISAD (G) - závěr

Standard ISAD(G) je výrazně orientován na popis archivního materiálu v celé šíři „fond až jednotlivina“ a zohledňuje jeho hierarchickou tektoniku. Neřeší jednotlivé druhy dokumentů (proto se standard ISAD(G) nazývá *všeobecným*).

Vlastní popis se příliš neliší od našeho stávajícího, ať už na úrovni fondu nebo inventární jednotky.

Je potřeba si pouze uvědomit standardizaci nejčastějších popisných položek, silný důraz na hierarchizaci popisu a propojení materiálu na původce.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Standard ISAAR (CPF)

- **ISAAR (CPF)**, Mezinárodní standard pro archivní autoritní záznamy korporací, osob a rodů

„Popis původce je základní činností archiváře, bez ohledu na to, zda jsou popisy spravovány manuálně nebo v automatizovaných systémech. To vyžaduje plnou dokumentaci a trvalé udržování údajů o kontextu vzniku a používání dokumentů, z nichž nejdůležitější je provenience.“

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Možnosti ISAAR (CPF)

- Dosud u nás neexistuje vhodný popis původců, je součástí I. kapitoly úvodu k archivní pomůcce (orientováno často na vztahy k popisovaným archiváliím, nikoli na původce samé)
- Záznamy o původcích lze vytvořit interaktivní „dějiny správy“ jako další přístupový bod k archiváliím.
- Využití autoritních záznamů v rejstřících – tvorba v rámci zpracování na základě spolupráce všech archivů i jiných paměťových institucí v oblasti personálních, korporativních a věcných autorit. Autoritní záznamy již běžně užívány v knihovnách (<http://authority.nkp.cz>), nyní se připojují muzea (projekt CITEM Brno – <http://www.citem.cz>)

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Standard ISDIAH

- ISDIAH, Mezinárodní standard pro popis institucí spravujících archiválie (2008)

Cílem je vytvoření praktického standardizovaného průvodce po archivech pro jejich uživatele, obdobná struktura jako již zmíněné standardy.

- Umožňuje popsat zejména:
 - název(y) obdobně jako ISAAR(CPF),
 - adresy a kontakty včetně kontaktních osob,
 - historii instituce,
 - geografický a kulturní kontext,
 - administrativní strukturu,
 - „sběrný okruh“ (zdroje akvizic),
 - budovy,
 - jaké archiválie instituce spravuje (rámcově),
 - archivní pomůcky a literaturu,
 - otevírací doby, jak se k archivu dostat a servis pro badatele i veřejnost,
 - postupy pro badatele při využívání archiválií.

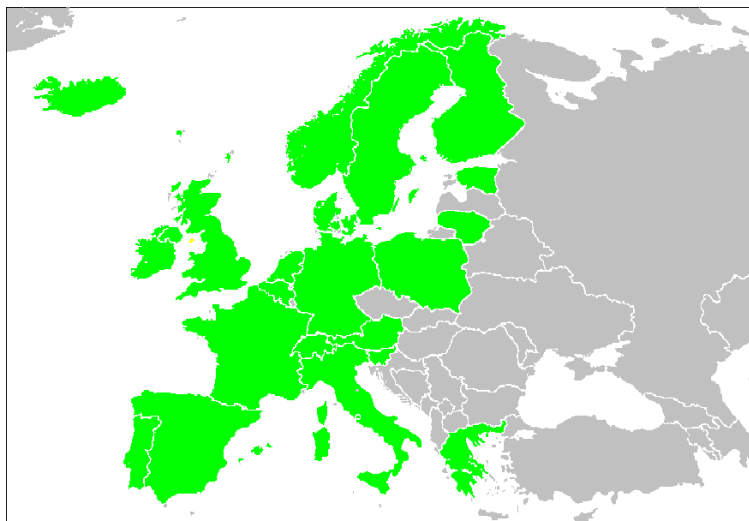
Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Technické standardy

- Mezinárodní technické standardy založeny na XML
- Návaznost na popisné standardy: z ISAD(G) vychází EAD (Encoded Archival Description), z ISAAR(CPF) – EAC (Encoded Archival Context) a z ISDIAH – EAG (Encoded Archival Guide)
- jsou již dnes podmínkou mezinárodní spolupráce (Evropský projekt APEnet)
- V současnosti přijat v ČR „Standard pro ukládání a zasilání archivních pomůcek druhu inventář a dílčí inventář v digitální podobě“ a Standard pro jednotnou evidenci matrik a výměnný formát pro ukládání a zasilání záznamů matrik v digitální podobě (dostupné z <<http://www.mvcr.cz>>)
- Vše směřuje k zmíněným mezinárodním standardům, stávající standard by měl být kompatibilní (jeho náhrada)

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

EAD - rozšíření v Evropě



Informační portál archivů

- Měl by zabezpečit centrální vyhledávání nad archivními pomůckami (obdoba knihovnické Jednotné informační brány) a zabezpečit některé centrální funkce (PEvA, autoritní záznamy).
- Repozitáře jednotlivých archivů a jejich propojení.
- Komunikační standardy OAI-PMH, webové služby.
- Zabezpečení přístupu informačních systémů archivů k centrálním funkcím (např. k evidenci původců/archivních autoritních záznamů, centrální evidenci NAD).
- Zdroj informací pro zadání portálu jako součásti Národního digitálního archivu.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Komunikace mezi archivy

- Centrální repozitář (nyní na webovém serveru Národního archivu)
- Repozitáře (malá úložiště) v jednotlivých archivech (již testováno v SOA Zámorsk – SOKA Hradec Králové)
- XML data se do repozitáře archivu uloží (možnost i přes webové rozhraní)
- Centrální repozitář data ze všech ostatních automaticky stahuje („sklízí“)
- Archivy mohou stejným způsobem získávat data z centrálního repozitáře
- Velký potenciál: prakticky on-line aktualizace celostátní PEvA

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Propojení repozitářů archivů

Připojení nového repozitáře

Jméno repozitáře:
URL adresa:

Seznam repozitářů

Jméno repozitáře	URL repozitáře	Akce
localhost	http://localhost/php-generovaniAPzXML-grant_NACr/repository/request1.php	Smazat
Hradec	http://195.113.185.42/repository/request.php	Smazat

I. varianta – programoval Z.Matych

Propojení repositářů archivů

Seznam fondů

Vše

Archiv	Nad	Název	Akce
	5374	Sklárný Fischmann synové, spol. s r. o., Teplice-Šanov	Otevřít
	5202	Inventář	Otevřít
Státní ústřední archiv	233	Sbírka tisků 1848	Otevřít
Národní archiv	10096	Hospodářské družstvo, s. r. o. Plzeň	Otevřít

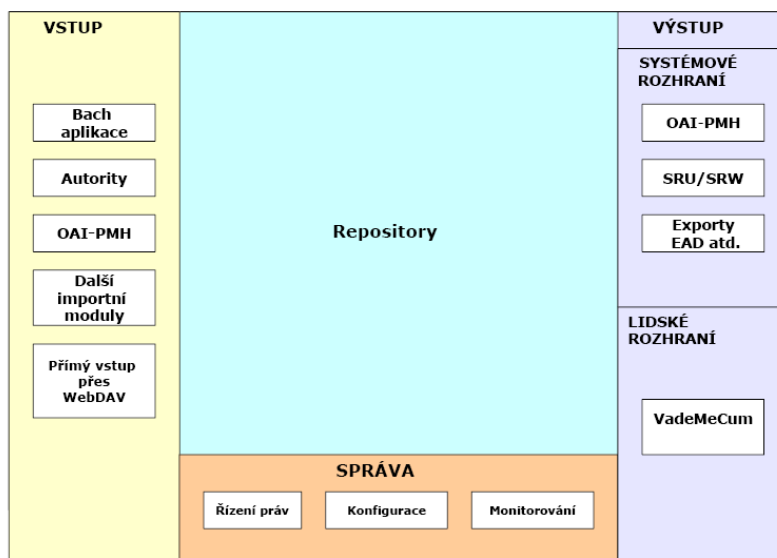
Bach archivní repository

Motivace a požadavky

- Jednotný způsob přístupu k datům
- Zohlednění mezinárodních standardů
- Odstínění uživatele od technických detailů
- Škálovatelnost celého řešení, nasaditelné od nejmenších archivů až po řešení sdružující data více archivů
- Důraz na automatické aktualizace dat, od pořízení až po prezentaci
- Otevřenost k ostatním systémům doma i v zahraničí
- Připravenost na rozšíření o další služby (cílenější fulltext, kalendáře, sémantická analýza textů).

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Bach archivní repository



Prezentační systém

- Nemá nahradit jednotlivé informační systémy archivů!
- Data centrálního repozitáře (XML soubory pomůcek) se zpracovávají do podoby statických webových stránek
- Velmi jednoduché „bezúdržbové“ řešení.
- Hlavní přínos: na rozdíl od databází (např. katalogy knihoven, systémy archivů Vademecum, Badatelna.cz) jsou informace prohledávány internetovými vyhledávači (Google apod.).
- Strukturovaně uložené webové stránky umožní jednoduché vyhledávání Googlem jen nad určitou částí (úvody, názvy, rejstříky).
- Pomocí jednoznačné identifikace odkaz do systémů archivů, kde jsou např. reprodukce, objednávkový systém apod.
- Obdobné řešení jako v Německu

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Prezentační systém

	2. Korespondence osobní		
	2. 5. Ruské úřady a instituce v cizině v chronologickém pořadí		
83	Zemgor - žádosti S. N. Nikolajeva o funkce, jeho působnost jako člena vedení Zemgoru a člena jeho různých institucí a komisí	1922-1931	ka 5
84	Golos Rossii, vydavatelství v Berlíně - dopisnice s oznámením dluhu S. N. Nikolajeva jako odběratele časopisu Dni, časopis pro politiku, ekonomiku a literaturu	1925	ka 5
85	Spořitelna zaměstnanců Zemgoru - žádost S. N. Nikolajeva o poskytnutí mimořádné podpory zaměstnancům Zemgoru s ohledem na jejich skromné a nejisté poměry, mj. S. N. Nikolajevovi jako členu vedení	1929	ka 5
86	Společnost Ruská knihovna v Praze - žádost S. N. Nikolajeva o funkci tajemníka Společnosti a správce Ruské knihovny	1935	ka 5
87	Společnost pro studium městské samosprávy v Československé republice - sdělení o přijetí S. N. Nikolajeva za člena Společnosti	[30.léta]	ka 5
88	Rada ruské pravoslavné farnosti u sv. Mikuláše v Praze - pozvání na schůzi s uvedením programu	1942	ka 5
89	Společnost sovětských občanů v Československé republice - sdělení o zrušení členských příspěvků S. N. Nikolajeva na základě jeho žádosti	1959	ka 5
90	Konzulární oddělení Velvyslanectví SSSR v Československé republice - kopie žádosti S. N. Nikolajeva o přiznání starobního důchodu jako sovětskému občanu, blahopřání konzulátu k jeho 95. narozeninám a text děkovného dopisu jubilanta	1956, 1969, 1975	ka 5

Prezentační systém

Úvod | Informace o fondu | Záznamy | Rejstříky | Zobrazit/uložit PDF

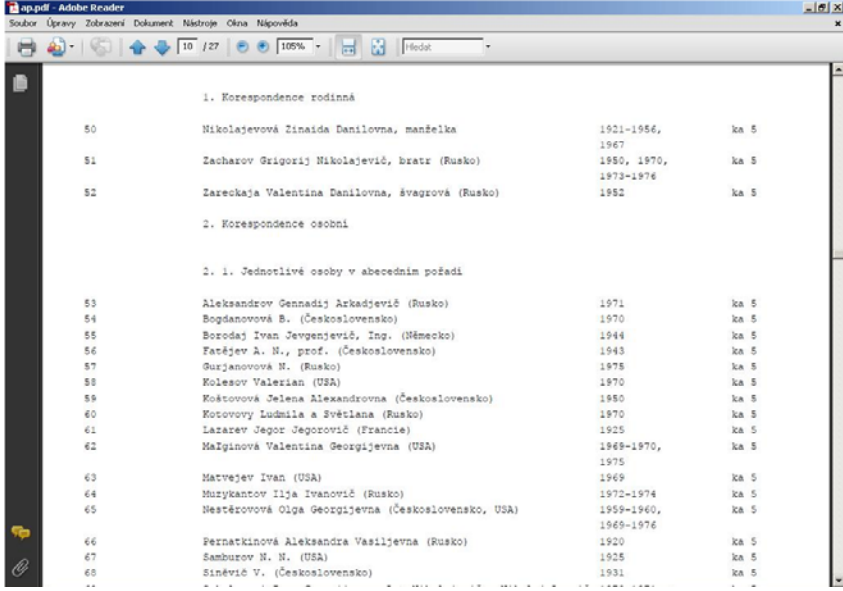
Všeobecný rejstřík | Věcný rejstřík

... | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | W | X | Y | Z

Květnové povstání 1945
 adresáře
 akvarely
 archivy
 bankovky viz platidla
 banky
 bibliografie
 blahopřání
 cestovní pasy viz pasy cestovní
 chrámy - ruské pravoslavné
 církve - pravoslavná
 daně - z příjmu
 deníky viz též memoáry, zápisníky
 diplomy
 dopisnice
 dotazníky
 družstva
 dávky
 dědictví viz též pozůstalosti, závěti
 důchody

Další

Prezentační systém



The screenshot shows a PDF document titled 'ap.pdf - Adobe Reader'. The document content is a table of contents with the following structure:

Page	Description	Period	Count
1. Korespondence rodinná			
50	Nikolajevová Zinaida Danilovna, manželka	1921-1956, 1967	ka 5
51	Zacharov Grigorij Nikolajevič, bratr (Rusko)	1950, 1970, 1973-1976	ka 5
52	Zareckaja Valentina Danilovna, švagrová (Rusko)	1952	ka 5
2. Korespondence osobní			
2. 1. Jednotlivé osoby v abecedním pořadí			
53	Aleksandrov Gennadij Arkadjevič (Rusko)	1971	ka 5
54	Bogdanovová B. (Československo)	1970	ka 5
55	Borodaj Ivan Jevgenjevič, Ing. (Německo)	1944	ka 5
56	Fatějev A. N., prof. (Československo)	1943	ka 5
57	Gurjanovová N. (Rusko)	1975	ka 5
58	Kolesov Valerian (USA)	1970	ka 5
59	Koťovová Jelena Alexandrovna (Československo)	1950	ka 5
60	Kotovovy Ludmila a Světlana (Rusko)	1970	ka 5
61	Lazarev Jegor Jegorovič (Francie)	1925	ka 5
62	Mažginová Valentina Georgijevna (USA)	1969-1970, 1975	ka 5
63	Matvejev Ivan (USA)	1969	ka 5
64	Muzykantov Ilja Ivanovič (Rusko)	1972-1974	ka 5
65	Nestěrovová Olga Georgijevna (Československo, USA)	1959-1960, 1969-1976	ka 5
66	Pernatkinová Aleksandra Vasiljevna (Rusko)	1920	ka 5
67	Samburov N. N. (USA)	1925	ka 5
68	Siněvič V. (Československo)	1931	ka 5
..

Základní pravidla

- Dosud platná Základní pro zpracování archivního materiálu (1958) sice zastaralá, ale v oblasti popisu mimořádně kvalitní, protože jsou všeobecná a umožňují pružné použití.
- V době vzniku ZP byla řada agend v plenkách (evidence fondů)
- Novelizace ZP předpokládali sami jejich autoři (stať G.Čechové), jde o dlouhodobě žádanou věc.
- Zdroje pro návrh nových pravidel:
 - zkušenosti archivů,
 - zahraniční zkušenosti,
 - legislativa,
 - PeVA,
 - mezinárodní standardy.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Nová základní pravidla – teze I

- Nebude řešen výběr archiválií – začátek je přejímka (předávací seznamy).
- Základem mezinárodní standardy ISAD(G), ISAAR(CPF) a ISIAH (pro popis institucí spravujících archiválie).
- Pravidla by měla být obecná a otevřená pro navázání další metodiky (jednotlivé typy archiválií - listiny, audiovizuální dokumenty atd.).
- Výslovné začlenění popisu fondů, podfondů (PEvA), sérií a s tím souvisejících základních evidencí
- Důraz na popis původců jako základní charakteristiky provenience: další vrstva popisu (archivní soubory – pomůcky - původci) a jejich částečné „vyvázání“ z úvodu pomůcky, přebírání popisu původců z autoritních záznamů.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Nová základní pravidla – teze II

- Odstranění pořadání dle diplomatických kategorií (přežilo se – spisové plány).
- Povinnost popisu v elektronické podobě s XML výstupem (nutnost dle nové vyhlášky).
- Položky popisu dle požadavků technických standardů EAD a EAC.
- Problematika průvodců po archivech: použití standardu ISIAH

Žádost o podporu zřízení pracovní skupiny v rámci projektu: máme vytipovány zástupce z NA, AHMP, SOA Zámorsk, ZA Opava, SOA Plzeň, Archivu NTM, LA PNP.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Metodika digitalizace archivních dokumentů a jejich popisu

Motivace:

- riziko zničení nebo ztráty archiválie
archivace její digitální kopie na jiném bezpečném místě
- riziko poškození archiválie jejím častým půjčováním do badatelně
zpřístupnění její digitální kopie v Informačním systému v badatelně
- nutnost prezenčního studia archiválie v badatelně archivu
zpřístupnění na Internetu

Cíle digitalizace:

- záchrana a trvalé uchování historicky nejvýznamnějších, památkově nejcenějších a fyzicky nejvíce ohrožených archiválií cestou vytvoření všestranně využitelných digitálních kopií z originálů těchto archiválií spočívající v naskenování vybraných archiválií v nejvyšší možné technické kvalitě se zachováním jejich současné podoby a zajištění jejich dlouhodobé archivace
- zpřístupnění archiválií v digitální podobě pro badatele a širokou veřejnost

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Příprava digitalizace

1. Výběr archiválií
2. Stanovení cílů a výstupů
3. Pořízení pracoviště digitalizace
4. Pořízení datového a archivního úložiště
5. Nastavení jednotlivých procesů

Výběr archiválií a jeho kritéria

Jedná se o první krok. Archiválie zpravidla vybíráme podle následujících kritérií:

- historická dokumentární hodnota archiválie
- míra reálného nebo možného fyzického poškození
- frekvence jejího využívání badatelskou veřejností

Přednostně vybíráme k digitalizaci historicky cenné a vzácné archiválie, archiválie které jsou ve špatném fyzickém stavu a hrozí jejich trvalé poškození a archiválie které jsou badatelsky žádané.

Na základě vybraných typů předloh archiválií, jejich fyzické velikosti a množství můžeme teprve přistoupit k výběru techniky a stanovení časového harmonogramu.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Typy předloh podle tvaru a velikosti:

- Knižní předlohy s vazbou (např. matriky, rukopisy)
- Volné listy
- Velkoplošné předlohy (např. mapy a plány)
- Transparentní předlohy (např. skleněné negativy)
- 3D objekty (např. pečetě a typáře)

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Typy zařízení pro digitalizaci:

- Pro skenování knižních předloh s vazbou a plošných předloh větších rozměrů než A3 volíme zpravidla **kombinované knižní skenery s kolébkou/plošné skenery** – typicky optické rozlišení 600 DPI
 - o **Portálové skenery**
U portálového skeneru snímací hlava s osvětlením přejezdí těsně nad předlohou, která je umístěna pod sklem.
 - + Zajištění rovnoměrné geometrie a nasvícení předlohy
 - + Vysoká kvalita výstupů
 - Nutnost použití skla
 - Malá hloubka ostrosti
 - Vyšší cena
 - o **Kamerové**
Skenery mají kameru s objektivem připevněnou k pevné nebo pohyblivé hlavě na stojanu, s postranním osvětlením.
 - + Není nutné použít sklo
 - + Vyšší hloubka ostrosti
 - + Relativně nižší cena
 - Deformace obrazu v rozích
 - Nerovnoměrné osvětlení předlohy
- Pro skenování volných listů a fotografií do rozměru A3 lze použít kvalitní **plošné stolní skenery**. – typicky optické rozlišení 2400 DPI
- Pro transparentní plošné předlohy (např. skleněné negativy) lze použít výše uvedené zařízení vybavené nástavcem s optikou pro skenování transparentních předloh.
- 3D objekty se snímají pomocí **digitálního fotoaparátu** s objektivem

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“



Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Výstupy digitalizace:

- Záchraně digitální kopie nejvzácnějších archiválií pořízené v maximální možné technické kvalitě se zachováním věrnosti předlohy
- Skeny v nahlížecké kvalitě pro účely dalšího využití a zpřístupnění
- Popisná metadata
- Technická metadata příp. další administrativní metadata

Formát výstupů:

- Doporučený formát pro záchraně digitální kopie v plné kvalitě je **TIFF group 6 bez komprese 600 DPI** (24 bitů/pixel, RGB) nebo alternativně PDF/A.
- Pro účely zpřístupnění a dalšího využití je vhodný formát **JPEG v rozlišení 300 DPI** s nižší mírou komprese. Optimální **nastavení míry komprese** pro dosažení nejlepšího poměru kvality obrázku a jeho velikosti v Bytech je **83%** (stupeň 10 v grafickém editoru Adobe Photoshop).
- Popisná metadata ve vhodném standardizovaném metadatovém formátu nebo samostatně navrženém formátu dle vlastního schématu, který odpovídá potřebám instituce.
- Technická metadata pro jednotlivé obrázky se ukládají v metadatovém formátu **MIX v.2.0**. Specifikace se odkazuje na standard popisu technických metadat digitálních statických obrázků Z39.87.

Metadata jsou uložena ve formátu XML s použitím kódování UTF-8.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Srovnání grafických formátů (pro rastrovou 2D grafiku) TIFF a JPEG

TIFF group 6 bez komprese

- + Není nutné pro účely archivace řešit migraci formátu
- + Vysoká podpora napříč všemi počítačovými platformami a operačními systémy
- + Případná ztráta dat má zpravidla malý vliv na změnu původního obrazu
- Vysoký objem dat geometricky úměrný rozlišení resp. fyzické velikosti předlohy
- Z výše uvedeného důvodu malá podpora v prostředí Internetu
- Časově a výkonově náročné počítačové zpracování

JPEG

- + Malý objem dat
- + Podpora na Internetu
- Ztrátová komprese – každou další úpravou obrázku dochází k jeho degradaci
- Není vhodný pro reprodukci textu
- Složitý kompresní algoritmus DCT
- Případná ztráta dat zásadně ovlivní výsledný obraz

Datové a archivní úložiště

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Proces digitalizace a související činnosti:

1. Výběr archiválií
2. Příprava archiválií pro naskenování – vyčištění, narovnání, konzervace
3. Naskenování
4. Úpravy skenů – oříznutí, korekce
5. Popis a identifikace záznamů
6. Kontrola záznamů – skenů a metadat
7. Transformace záznamů pro publikaci
8. Archivace

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Organizace pořizovaných skenů a identifikace

Sady:

- soubor archivního materiálu, který lze identifikovat a popisovat
- knihy (např. rukopisy, matricy), soubor jednotlivin (např. stavební plány)
- zakládá se před skenováním
- 1 sada = 1 adresář s názvem sady
- název sady: 5 ciferné přírustkové číslo strojově generované IS
- Sada obsahuje n skenů, n technických metadat, 1 soubor s popisnými metadaty

Archiválie:

- ID může vycházet z ID sady pro referencování v rámci metadat
- Problematika perzistentních identifikátorů pro sdílení a zpřístupnění

Skeny (objekty):

- Název souboru: 5 ciferné přírustkové číslo 00001.tif – nnnn.tif
- Názvy souborů neobsahují odkazy na signatury či inventární čísla
- Obsah objektů v popisných metadatech

Identifikace objektů (ID):

- jedinečný identifikátor
- 32 znaků
- generovaný algoritmičticky
- není nutné centrální přidělení
- vazba metadata – data – záznamy v databázi
- možnost off-line zpracování dat

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Popisné údaje sady

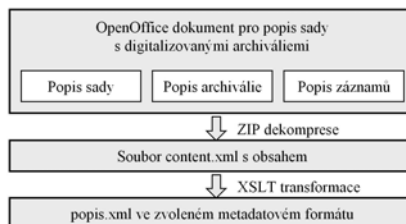
Obsah sady je vhodné popisovat po částech:

- **Popis sady:** informace o vytvoření celé sady
Typické položky:
označení sady, datace, jméno operátora digitalizace, zařízení pro digitalizaci
- **Popis archiválie:** informace identifikující digitalizovanou předlohu. Tyto údaje musí poskytnout příslušný archivář, do systému/tabulky je pak zanášá digitalizátor
Typické položky:
číslo NAD a/nebo název fondu/sbirky, část fondu, manipulace, úložná jednotka, inv. č., signatura, č. jednací, typ, poznámka
- **Popis záznamů (skenů):** informace o jednotlivých snímcích (např. stranách knihy)
Typické položky:
pořadí, název souboru, číslování, typ číslování, část celku, poznámka

1	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Poradí	Název souboru	Číslování	Typ číslování	Část celku	Inv. č.	Sign.	Č.j.
2	1	00001.tif	deska přední					
3	2	00002.tif	přidešti					
4	3	00003.tif	1					
5	4	00004.tif	2-3					
6	5	00005.tif	4-5					
7	6	00006.tif	6-7					
8	7	00007.tif	8-9					
9	8	00008.tif	10-11					
10	9	00009.tif	12-13					
11	10	00010.tif	14-16					
12	11	00011.tif	16-17					
13	12	00012.tif	18-19					
14	13	00013.tif	20-21					
15	14	00014.tif	22-23					
16	15	00015.tif	24-26					
17	16	00016.tif	26-27					
18	17	00017.tif	28-29					
19	18	00018.tif	30-31					
20	19	00019.tif	32-33					
21	20	00020.tif	34-36					
22	21	00021.tif	36-37					
23	22	00022.tif	38-39					
24	23	00023.tif	40-41					

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Transformace popisu (s použitím dokumentu OpenOffice)



Popisná metadata pro základní identifikaci

Varianty popisu sady z hlediska vztahu k archiválii:

1 sada = 1 archiválie
(např. rukopis, matrika):

```
<sada>
<arch>
  <zaznamy>
    <zaznam1 />
    <zaznam2 />
    ...
  </zaznamy>
</arch>
</sada>
```

1 sada obsahuje více archiválií
(např. sada fotografií):

```
<sada>
<arch1>
  <zaznamy>
    <zaznam1 />
    <zaznam2 />
    ...
  </zaznamy>
</arch1>
<arch2>
  <zaznamy>
    <zaznam1 />
    <zaznam2 />
    ...
  </zaznamy>
</arch2>
</sada>
```

1 archiválie obsahuje více sad
(např. doskenovaný rukopis):

```
<sada1>
<arch>
  <zaznamy>
    <zaznam1 />
    <zaznam2 />
  </zaznamy>
</arch>
</sada1>
<sada2>
<arch>
  <zaznamy>
    <zaznam3 />
    <zaznam4 />
  </zaznamy>
</arch>
</sada2>
```

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Technická metadata

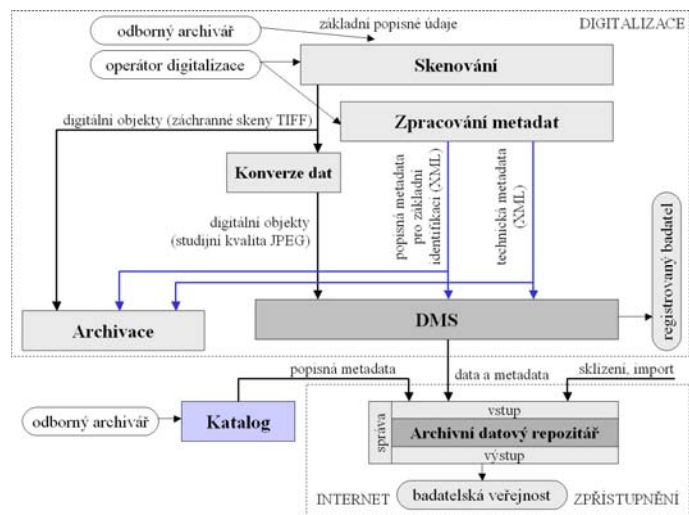
Technická metadata pro jednotlivé skeny v kvalitě určené pro archivaci se ukládají v metadatovém formátu **MIX v.2.0**. Specifikace se odkazuje na standard popisu technických metadat digitálních statických obrazů Z39.87.

Technická metadata by měla obsahovat alespoň elementy obsahující tyto údaje:

- Identifikátor objektu (popisovaného obrázku) v rámci použitého systému evidence digitalizace
- Použitý grafický formát a jeho vlastnosti
- Použitý barevný model
- Kontrolní hashovací řetězec zajišťující autentičnost dokumentu
- Rozměry obrázku
- ICC profil
- Zařízení na kterém byl sken pořízen a jeho základní parametry
- Název a verzi skenovacího softwaru a grafického editoru
- Výčet transformací pro úpravu obrázku
- Subjekt který sken pořídil
- Datum naskenování

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Model digitalizace v archivu



Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Archivace

Jedná se o dlouhodobé uložení dat a metadat se zajištěním:

- Udržitelnosti
 - Formátu
 - Dat
- Neměnnosti (autentičnosti) dokumentu
- Důvěryhodnosti

Podmínku udržitelnosti formátu splníme použitím grafického formátu TIFF group 6 bez komprese.

Data lze archivovat zápisem na:

- Archivační médium – udržitelnost daná životností média – technologie **UDO**
- Pevné disky – udržitelnost zajištěna algoritmicke nasazením informačního systému

Neměnnost dokumentu v případě kopie historické archiválie v digitální podobě lze zajistit použitím hashovacího řetězce a jeho uložení do souboru s technickými metadaty - použitím hashovací funkce SHA-256 (jednocestná funkce), která generuje 64 znakový řetězec na základě 256 bitového klíče a v případě varianty archivace na archivační média navíc použitím média typu WORM pro jednorázový zápis s evidencí těchto médií.

Důvěryhodnost v případě historické sbírky garantuje zpravidla přímo instituce – archiv.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Archivace

Jedná se o dlouhodobé uložení dat a metadat se zajištěním:

- Udržitelnosti
 - Formátu
 - Dat
- Neměnnosti (autentičnosti) dokumentu
- Důvěryhodnosti

Podmínku udržitelnosti formátu splníme použitím grafického formátu TIFF group 6 bez komprese.

Data lze archivovat zápisem na:

- Archivační médium – udržitelnost daná životností média – technologie **UDO**
- Pevné disky – udržitelnost zajištěna algoritmicky nasazením informačního systému

Neměnnost dokumentu v případě kopie historické archiválie v digitální podobě lze zajistit použitím hashovacího řetězce a jeho uložení do souboru s technickými metadaty - použití hashovací funkce SHA-256 (jednocestná funkce), která generuje 64 znakový řetězec na základě 256 bitového klíče a v případě varianty archivace na archivační média navíc použitím média typu WORM pro jednorázový zápis s evidencí těchto médií.

Důvěryhodnost v případě historické sbírky garantuje zpravidla přímo instituce – archiv.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Co je třeba archivovat:

- Digitální objekty (skeny)
- Technická metadata pro každý sken
- Popisná metadata pro základní identifikaci archiválie

Příklad uložení dokumentů v souborovém systému na archivační médium:

```
AMP/ 00153/ ida.xml { popisná metadata sady 00153 pro základní identifikaci
archiválie nebo archiválií }
00001.tif { naskenovaný obrázek ve formátu TIFF }
00001.xml { technická metadata obrázku 00001.tif ze sady 00153 }
00002.tif
00002.xml
00003.tif
00003.xml
00004.tif
00004.xml
00005.tif
00005.xml

00154/ ida.xml { popisná metadata sady 00154 pro základní identifikaci
archiválie nebo archiválií }
00001.tif { naskenovaný obrázek ve formátu TIFF }
00001.xml { technická metadata obrázku 00001.tif ze sady 00154 }
00002.tif
```

Pro archivaci sady lze použít datový kontejner METS, kde lze popisná a technická metadata (a další administrativní a strukturální metadata) zapsat v jediném souboru s definicí vazeb mezi metadaty a objekty a navíc vyjádřit strukturu archiválie.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

METS (Metadata Encoding and Transmission Standard)

METS představuje výměnný/přenosný formát vyjádřený pomocí XML, který umožňuje zápis popisných, administrativních i strukturálních metadata vztahujících se k popisovanému digitálnímu objektu. Zároveň podporuje reprezentaci hierarchické struktury tohoto digitálního objektu a umožňuje definovat odkazy na zdrojová data tvořící digitální objekt a jeho komponenty a odpovídající metadata nebo digitální objekt i metadata přímo vnořit do METS dokumentu.

Dokument formátovaný ve standardu METS má 7 částí:

- hlavičku
- sekci popisných metadata
- sekci administrativních metadata
- sekci souborů
- strukturální mapu
- sekci strukturálních odkazů
- sekci pravidel chování

Hlavní část METS dokumentu je strukturální mapa popisující strukturu objektu a vazby mezi komponenty tvořící tento objekt. Každá komponenta se může odkazovat do dalších sekcí prostřednictvím identifikátorů. Tato část je jediná povinná. Popisná metadata lze definovat pro digitální objekt i jeho komponenty. Odpovídající metadata mohou být vložena do této sekce ve formátu XML s vlastní definicí jmenného prostoru. Data mohou být vložena jako binární data (Base64) nebo lze odkazovat na externí datový soubor např. URN linkem.

Zpřístupnění výstupů digitalizace

Metodicky navazuje na procesy digitalizace. Pro zpřístupnění potřebujeme zprovoznit datový repozitář, který bude obsahovat data – digitální objekty ve studijní kvalitě a metadata (především popisná) uložená ve formátu XML nebo v relační databázi v závislosti na implementaci repozitáře. Systém musí umožňovat hierarchické členění evidence archiválií a stanovit vazbu mezi popisnými metadaty získanými z katalogu a digitálními objekty pomocí základních popisných metadat pro identifikaci vytvořených během digitalizace.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Kontakt:

Tomáš Hanousek

Archiv hlavního města Prahy

E-mail: tomas.hanousek@cityofprague.cz

WWW: www.ahmp.cz

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Digitalizace archiválií příklad realizace SOA v Zámrsku

Využití metodických poznatků
Projektů výzkumu a vývoje

Stav na počátku...

2006 až 2008 - postupně se zvyšující tlak na tvorbu digitálních
obrazů analogových archiválií

Polovina roku 2008 – ředitel SOA v Zámrsku **Petr Zimmermann**,
prom. hist. stanovuje požadavky na řešení problematiky v rámci
archivu

- Stanovení celého pracovního postupu i popisu
- Smysluplná dlouhodobá využitelnost digitálních obrazů
- Převaha kvality nad kvantitou
- Využití metodických poznatků včetně Projektů výzkumu
- Popis celého cyklu digitalizace včetně prezentace
- Závazné metodické řešení formou pokynu ředitele

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Postup řešení

- Stanovení pracovní skupiny pod koordinací ředitele SOA
- Přijata zásada decentralizovaného řešení digitalizace
- Příprava a odsouhlasení základních zásad digitalizace
- Stanovení minimálního technického základu a jeho pořízení
- Seznámení se se stavem a výsledky projektu výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“
- Analýza řešení digitalizace v AHMP
- Úprava a přizpůsobení metodických i praktických poznatků v podmínkách SOA
- Vývoj vlastního způsobu jednoznačné identifikace, xml schéma popisných metadat, softwaru f_manager, digitálního repozitáře a webové prezentace výsledků digitalizace

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Současný stav

- Testování autonomního softwaru pro vytvoření popisu digitalizovaných archiválií F_manager na všech jednotkách SOA
- Úprava a kritické zhodnocení praktického i metodologického postupu navrženého řešení
- Převod starších digitálních obrazů do nového standardního tvaru, pořízení popisných a technických metadat
- Pořizování nových obrazů v podmínkách standardizovaného postupu
- Zveřejňování dosažených výsledků práce ve zkušebním provozu formou webové prezentace

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Další postup

- Na základě připomínek úprava a dokončení závazného pokynu
- Jednotný postup digitalizace na všech pracovištích
- Propojení autonomního softwaru a databázové aplikace pro tvorbu archivních pomůcek Archivář (Janus)
- Využití předepsaných postupů ve spolupráci s ostatními institucemi
- Pravidelná analýza zavedených postupů a provádění aktuálních změn v reakci na vývoj, sledování dalšího vývoje v rámci Projektu a souvisejících aktivit
- Postupné zlepšování technického a personálního vybavení pracovišť

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě

Projekt výzkumu a vývoje VE
20072009004

Obsah dnešní prezentace

- 1) Stručná informace o projektu
- 2) Systém pro prezentaci archivních pomůcek a „sklizení“ dat (samostatná prezentace)
- 3) Sklizení dat archivních pomůcek: realizace v AHMP (samostatná prezentace)
- 4) Příkladové ISAD(G) a ISAAR(CPF)
- 5) Nová základní pravidla - východiska
- 6) Digitalizace archiválií: metodika pro archivy a realizace v AHMP a SOA Zámorsk

Projekt výzkumu - informace

- Jedná se o tříletý projekt výzkumu a vývoje Ministerstva vnitra VE2007200904
- Řešitelem je Národní archiv, spoluřešiteli Archiv hlavního města Prahy a obě firmy dodávající archivní software, Bach Systems, s.r.o. Olomouc a NetPro Systems, s.r.o. Plzeň
- Základním motivem projektu je překlad, posouzení a zavedení mezinárodních archivních standardů a rozšíření povědomí o nich
- Výsledky projektu mohou posloužit k vytvoření archivního informačního portálu, zpřístupnění archivních pomůcek uživatelům, zapojení digitalizovaných a digitálních archiválií a k zapojení ČR do mezinárodních projektů (např. APEnet)
- Řešena je spolupráce s ostatními paměťovými institucemi - knihovnami a muzei
- Snaha po přenesení teoretických řešení do praxe
- Prezentace projektu na loňské poradě ředitelů státních archivů
- Využití v projektu Národního digitálního archivu
- Stránky projektu <http://asta.nacr.cz>

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

The screenshot shows the website 'Archivní standardy' with a navigation menu (Články, Diskuse, Odkazy, Přihlášení) and a search bar. The main content area displays a list of articles under the category 'Autoritní záznamy v archivnictví - pracovní setkání'. The selected article, dated 29.10.2008, discusses the 'Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě' and mentions the participation of archivists from various institutions. The article text is partially visible, starting with 'Dne 10. září 2008 se uskutečnilo v prostorách Národního archivu v rámci projektu výzkumu a vývoje MV...'

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Obdobný projekt - Německo



Projektpapiere	Technologische Grundlagen	Pilotanwendungen	Projekt
----------------	---------------------------	------------------	---------

<daofind> Digitalisiertes Archivgut in Online-Findbüchern / Digitized Archives in Online Finding Aids
Ein Projekt des Bundesarchivs mit Unterstützung der Andrew W. Mellon-Foundation, New York

- Materialien zu EAD
 - Materialien zu EAC
 - Materialien zu METS
 - Übersetzungen
 - Downloads
 - Links
 - MEX Software
 - English version
- Startseite
Seite drucken
Impressum / Kontakt

Die <daofind>- und <daofind+>-Projekte des Bundesarchivs

Veranstaltung: Digitalisiertes Archivgut im Internet - Vorstellung der Projektergebnisse - 23.4.2008, 10:00-16:30 - Koblenz

Ein Bericht über die Veranstaltung findet sich auf der Webseite des Bundesarchivs. Dort sind auch die Beiträge zugänglich. Direkt zum Bericht [->](#)

Programm zum Download
[Programm 23.04.2008](#) (125 kb)

Software-Werkzeuge für integrierte Internetpräsentationen von Archivgut verfügbar

Die Software-Werkzeuge für die Erstellung integrierter Internetpräsentationen von Online-Findbüchern mit digitalisierten Reproduktionen in einem Schritt können ab sofort unter der Bezeichnung MEX (MidosaEditor für XML-Standards) über die Open-Source-Plattform SourceForge in deutsch und englisch sowie für Windows und MAC heruntergeladen werden.

Die neuen Werkzeuge sind Ergebnis des <daofind+>-Projektes, das das Bundesarchiv im Jahr 2007 mit Unterstützung der Andrew W. Mellon-Stiftung, New York, durchführen konnte. Zu den neuen Funktionen gehören:

Für die Erschließungsarbeit:

- Online-Findbücher mit EAD erfassen, importieren und bearbeiten

Neu: EAD-Profil des Bundesarchivs

EAD-Profil des Bundesarchivs angepasst an das im Jahr 2007 verabschiedete EAD-Schema [mehr](#)

Übersetzung der EAD Tag Library

Zur deutschen Übersetzung der Tag Library von EAD mit detaillierter Erläuterung der Elemente und Attribute [mehr](#)

Integrierte Online Präsentation

Zur integrierten Präsentation von Beständeübersicht, Findbüchern und digitalisiertem Archivgut [mehr](#)

www.daofind.de

Obdobný projekt - Británie

A Access The English strand of
2 to the UK archives network
A Archives Search the Database

Home | Search A2A | About A2A | New A2A Users | Family History | Research Interests | Useful Links | Contact Us

Search

Troubleshooting | Site Map

Welcome to A2A

The A2A database contains catalogues describing archives held locally in England and Wales and dating from the eighth century to the present day.

Click the Search button to [search these catalogues](#)

A2A does not offer a full description of *all* local archives!

A2A is changing...
In order to ensure the availability of the A2A service in future, the A2A database is being transferred to a new platform with a simpler interface.

The new service now resides on TNA's website at <http://www.nationalarchives.gov.uk/a2a>

Existing bookmarks and links will soon be redirected to the new service.

Usage to July '08: 16 million searches | 39 million downloads

What's New?

XML

This site was updated for the last time in April 2008. The database now holds **10.3 million** records which relate to **9.45 million** items held in [418 record offices](#) and other repositories.

For more details, see the list of catalogues which made up the [final update](#).

Archives 4 All is developing partnership projects which establish and reinforce connections between archives and local communities...

<http://www.a2a.org.uk/>

Obdobný projekt - Francie



The screenshot shows the 'Archives de France' website. At the top, there is a navigation bar with links: 'Accueil', 'Actualités', 'Les archives publiques en France', 'Gérer les archives', 'Chercher dans les archives', 'Ressources en ligne', 'Action culturelle et pédagogique', 'Action internationale', and 'Annuaire des services d'archives', 'CNMN'. Below the navigation bar is a banner with the text 'Archives de France'. The main content area is titled 'Normes et outils' and contains the following text: 'Vous trouverez dans cette rubrique les outils, normes, thésaurus et nomenclatures relatifs à la description archivistique: les DTD EAD et EAC, les normes ISAD (G) et ISAAR, le thésaurus W, la géonomenclature historique des lieux habités.' There is also a 'Version imprimable' link. The URL at the bottom of the screenshot is <http://www.archivesdefrance.culture.gouv.fr/gerer/classement/normes-outils/>.

Obdobný projekt - Polsko

Polish Road to Standardization of Archival Description

Central Archives of Historical Records, Warsaw

25th April 2003

Hubert Wajs

http://www.agad.archiwa.gov.pl/metodyka/pomoce_metodyczne.html

O co jde?

- Zvyšující se míra standardizace v archivnictví ve světovém měřítku.
- Hledání styčných míst s dalšími paměťovými institucemi.
- Návrh technického řešení pro spolupráci (nejen?) archivů v oblasti popisu.
- Zvýšení povědomí uživatelů a potenciálních uživatelů archivů o informačním bohatství archivů a archivech samotných.
- Vývoj ve světě je nezbytné intenzivně sledovat.
- Standardy nejsou svaté, je potřeba k nim přistupovat tvořivě.
- České archivnictví mírně zaostalo (cca 5 let).
- Dnes již další dva mezinárodní archivní popisné standardy:
 - ISDIAH (International standard for Describing Institutions with Archival Holding)
 - ISDF (International Standard for Describing Functions)
- Nutná je osvěta mezi pracovníky oboru

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Jak na to?

- Zvýšit informovanost o mezinárodních standardech v oblasti archivnictví.
- Přístupnou formou pracovníkům v oboru vysvětlit výhody a možnosti využití standardů.
- Přebírat zkušenosti ze zahraničí.
- Využít již fungujících modelů v jiných paměťových institucích.
- Analyzovat stávající postupy a navrhnout jejich změny
- Implementovat technická řešení přinášející prospěch uživatelům archivů.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Standard ISAD (G) - cíle

ISAD(G) poskytuje obecný návod pro vytváření archivního popisu, který je použitelný bez ohledu na formu či fyzický nosič archivního materiálu.

Cílem archivního popisu je určit a vysvětlit obsah archivního materiálu včetně všech souvislostí tak, aby se usnadnila jeho dostupnost (přístupnost). Dosáhnout tohoto cíle lze vytvářením přesných a odpovídajících vyjádření (popisů) a jejich uspořádáním podle předem daných modelů.

Archivní popis je součástí procesu, který:

- a) zajistí vytváření pečlivých (konzistentních), vhodných a jasných (vysvětlujících) popisů;
- b) usnadní vyhledávání a výměnu informací o archivním materiálu;
- c) umožní sdílení databáze autorit; a
- d) zajistí možnou integraci popisů z různých míst do jednotného informačního systému

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Náplň standardu ISAD (G)

Standard se opírá o provenienční princip (*respect des fonds*) a zohledňuje ho při postupném vytváření popisu.

Definuje princip tzv. **víceúrovňového popisu**:

- 1) popis od obecného ke specifickému
- 2) informace odpovídající úrovni popisu
- 3) propojení popisů
- 4) neopakování informací

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Náplň standardu ISAD (G)

Základem archivního popisu je flexibilní jednotka tzv. **jednotka popisu**:

Záznam nebo soubor záznamů v jakékoli fyzické formě, se kterým se zachází jako se samostatným celkem (s entitou) a který jako takový vytváří základ jednotlivého popisu.

Standard definuje 26 položek (elementů), pomocí nichž lze vytvořit popis celé jednotky popisu bez ohledu na charakter či velikost této jednotky popisu.

Standard nedefinuje výstupní formát nebo způsoby, jak údaje prezentovat, např. v inventářích, katalozích, soupisech apod.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

ISAD (G) - závěr

Standard ISAD(G) je výrazně orientován na popis archivního materiálu v celé šíři „fond až jednotlivina“ a zohledňuje jeho hierarchickou tektoniku. Neřeší jednotlivé druhy dokumentů (proto se standard ISAD(G) nazývá *všeobecným*).

Vlastní popis se příliš neliší od našeho stávajícího, ať už na úrovni fondu nebo inventární jednotky.

Je potřeba si pouze uvědomit standardizaci nejčastějších popisných položek, silný důraz na hierarchizaci popisu a propojení materiálu na původce.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Standard ISAAR (CPF)

- **ISAAR (CPF)**, Mezinárodní standard pro archivní autoritní záznamy korporací, osob a rodů

„Popis původce je základní činností archiváře, bez ohledu na to, zda jsou popisy spravovány manuálně nebo v automatizovaných systémech. To vyžaduje plnou dokumentaci a trvalé udržování údajů o kontextu vzniku a používání dokumentů, z nichž nejdůležitější je provenience.“

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Možnosti ISAAR (CPF)

- Dosud u nás neexistuje vhodný popis původců, je součástí I. kapitoly úvodu k archivní pomůcce (orientováno často na vztahy k popisovaným archiváliím, nikoli na původce samé)
- Záznamy o původcích lze vytvořit interaktivní „dějiny správy“ jako další přístupový bod k archiváliím.
- Využití autoritních záznamů v rejstřících – tvorba v rámci zpracování na základě spolupráce všech archivů i jiných paměťových institucí v oblasti personálních, korporativních a věcných autorit. Autoritní záznamy již běžně užívány v knihovnách (<http://authority.nkp.cz>), nyní se připojují muzea (projekt CITEM Brno – <http://www.citem.cz>)

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Standard ISDIAH

- ISDIAH, Mezinárodní standard pro popis institucí spravujících archiválie (2008)

Cílem je vytvoření praktického standardizovaného průvodce po archivech pro jejich uživatele, obdobná struktura jako již zmíněné standardy.

- Umožňuje popsat zejména:
 - název(y) obdobně jako ISAAR(CPF),
 - adresy a kontakty včetně kontaktních osob,
 - historii instituce,
 - geografický a kulturní kontext,
 - administrativní strukturu,
 - „sběrný okruh“ (zdroje akvizic),
 - budovy,
 - jaké archiválie instituce spravuje (rámcově),
 - archivní pomůcky a literaturu,
 - otevírací doby, jak se k archivu dostat a servis pro badatele i veřejnost,
 - postupy pro badatele při využívání archiválií.

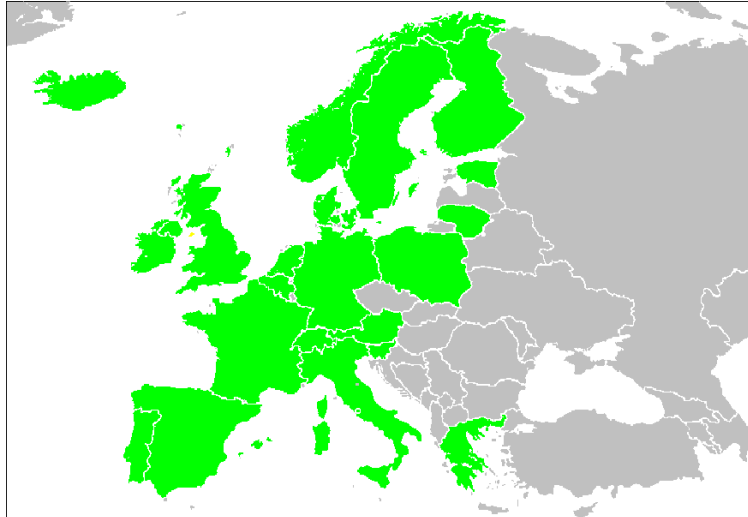
Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Technické standardy

- Mezinárodní technické standardy založeny na XML
- Návaznost na popisné standardy: z ISAD(G) vychází EAD (Encoded Archival Description), z ISAAR(CPF) – EAC (Encoded Archival Context) a z ISDIAH – EAG (Encoded Archival Guide)
- jsou již dnes podmínkou mezinárodní spolupráce (Evropský projekt APEnet)
- V současnosti přijat v ČR „Standard pro ukládání a zasílání archivních pomůcek druhu inventář a dílčí inventář v digitální podobě“ a Standard pro jednotnou evidenci matrik a výměnný formát pro ukládání a zasílání záznamů matrik v digitální podobě (dostupné z <<http://www.mvcr.cz>>)
- Vše směřuje k zmíněným mezinárodním standardům, stávající standard by měl být kompatibilní (jeho náhrada)

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

EAD - rozšíření v Evropě



Informační portál archivů

- Měl by zabezpečit centrální vyhledávání nad archivními pomůckami (obdoba knihovnické Jednotné informační brány) a zabezpečit některé centrální funkce (PEvA, autoritní záznamy).
- Repozitáře jednotlivých archivů a jejich propojení.
- Komunikační standardy OAI-PMH, webové služby.
- Zabezpečení přístupu informačních systémů archivů k centrálním funkcím (např. k evidenci původců/archivních autoritních záznamů, centrální evidenci NAD).
- Zdroj informací pro zadání portálu jako součásti Národního digitálního archivu.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Komunikace mezi archivy

- Centrální repositář (nyní na webovém serveru Národního archivu)
- Repositáře (malá úložiště) v jednotlivých archivech (již testováno v SOA Zámorsk – SOKA Hradec Králové)
- XML data se do repositáře archivu uloží (možnost i přes webové rozhraní)
- Centrální repositář data ze všech ostatních automaticky stahuje („sklízí“)
- Archivy mohou stejným způsobem získávat data z centrálního repositáře
- Velký potenciál: prakticky on-line aktualizace celostátní PEvA

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Propojení repositářů archivů

Připojení nového repositáře

Jméno repositáře:
URL adresa:

Seznam repositářů

Jméno repositáře	URL repositáře	Akce
localhost	http://localhost/php-generovaniAPzXML-grant_NACr/repository/request1.php	Smazat
Hradec	http://195.113.185.42/repository/request.php	Smazat

I. varianta – programoval Z.Matych

Propojení repositářů archivů

Seznam fondů

Vše

Archiv	Nad	Název	Akce
	5374	Sklářny Fischmann synové, spol. s r. o., Teplice-Šanov	Otevřít
	5202	Inventář	Otevřít
Státní ústřední archiv	233	Sbírka tisků 1848	Otevřít
Národní archiv	10096	Hospodářské družstvo, s. r. o. Plzeň	Otevřít

Bach archivní repository

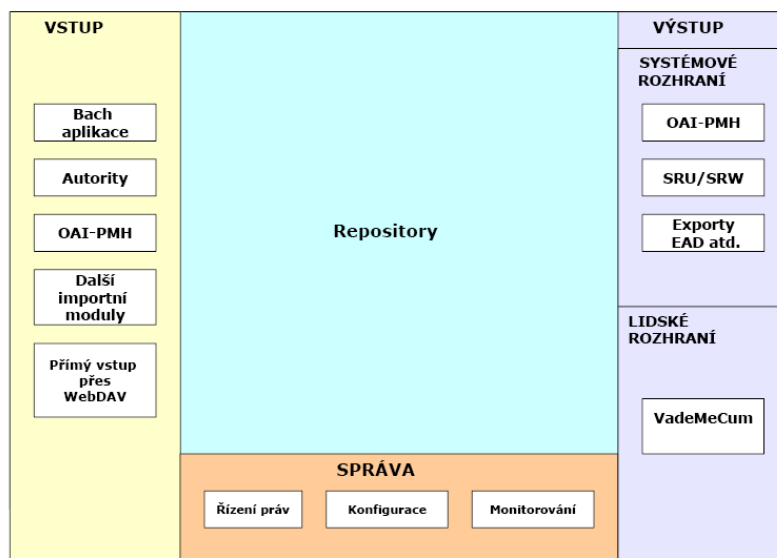
Motivace a požadavky

- Jednotný způsob přístupu k datům
- Zohlednění mezinárodních standardů
- Odstínění uživatele od technických detailů
- Škálovatelnost celého řešení, nasaditelné od nejmenších archivů až po řešení sdružující data více archivů
- Důraz na automatické aktualizace dat, od pořízení až po presentaci
- Otevřenost k ostatním systémům doma i v zahraničí
- Připravenost na rozšíření o další služby (cílenější fulltext, kategorizace, semantická analýza textů).

II. Varianta – programoval R.Starošík

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Bach archivní repository



Prezentační systém

- Nemá nahradit jednotlivé informační systémy archivů!
- Data centrálního repozitáře (XML soubory pomůcek) se zpracovávají do podoby statických webových stránek
- Velmi jednoduché „bezúdržbové“ řešení.
- Hlavní přínos: na rozdíl od databází (např. katalogy knihoven, systémy archivů Vademecum, Badatelna.cz) jsou informace prohledávány internetovými vyhledávači (Google apod.).
- Strukturovaně uložené webové stránky umožní jednoduché vyhledávání Googlem jen nad určitou částí (úvod, názvy, rejstříky).
- Pomocí jednoznačné identifikace odkaz do systémů archivů, kde jsou např. reprodukce, objednávkový systém apod.
- Obdobné řešení jako v Německu

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Prezentační systém

	2. Korespondence osobní		
	2. 5. Ruské úřady a instituce v cizině v chronologickém pořadí		
83	Zemgor - žádosti S. N. Nikolajeva o funkce, jeho působnost jako člena vedení Zemgoru a člena jeho různých institucí a komisí	1922-1931	ka 5
84	Golos Rossii, vydavatelství v Berlíně - dopisnice s oznámením dluhu S. N. Nikolajeva jako odběratele časopisu Dni, časopis pro politiku, ekonomiku a literaturu	1925	ka 5
85	Spořitelna zaměstnanců Zemgoru - žádost S. N. Nikolajeva o poskytnutí mimořádné podpory zaměstnancům Zemgoru s ohledem na jejich skromné a nejisté poměry, mj. S. N. Nikolajevovi jako členu vedení	1929	ka 5
86	Společnost Ruská knihovna v Praze - žádost S. N. Nikolajeva o funkci tajemníka Společnosti a správce Ruské knihovny	1935	ka 5
87	Společnost pro studium městské samosprávy v Československé republice - sdělení o přijetí S. N. Nikolajeva za člena Společnosti	[30.léta]	ka 5
88	Rada ruské pravoslavné farnosti u sv. Mikuláše v Praze - pozvání na schůzi s uvedením programu	1942	ka 5
89	Společnost sovětských občanů v Československé republice - sdělení o zrušení členských příspěvků S. N. Nikolajeva na základě jeho žádosti	1959	ka 5
90	Konzulární oddělení Velvyslanectví SSSR v Československé republice - kopie žádosti S. N. Nikolajeva o přiznání starobního důchodu jako sovětskému občanu, blahopřání konzulátu k jeho 95. narozeninám a text děkovného dopisu jubilanta	1956, 1969, 1975	ka 5

Prezentační systém

[Úvod](#) | [Informace o fondu](#) | [Záznamy](#) | [Rejstříky](#) | [zobrazit/uložit PDF](#)

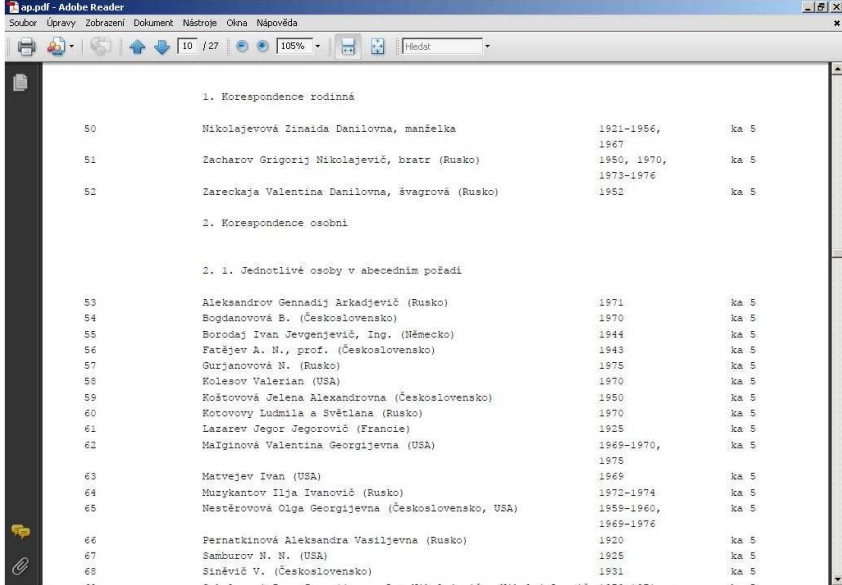
Všeobecný rejstřík | Věcný rejstřík

... | [A](#) | [B](#) | [C](#) | [D](#) | [E](#) | [F](#) | [G](#) | [H](#) | [I](#) | [J](#) | [K](#) | [L](#) | [M](#) | [N](#) | [O](#) | [P](#) | [Q](#) | [R](#) | [S](#) | [T](#) | [U](#) | [V](#) | [W](#) | [X](#) | [Y](#) | [Z](#)

Květnové povstání 1945
 adresáře
 akvarelly
 archivy
 bankovky viz plátidla
 banky
 bibliografie
 blahopřání
 cestovní pasy viz pasy cestovní
 chrámy - ruské pravoslavné
 církve - pravoslavná
 daně - z příjmu
 deníky viz též memoáry, zápisníky
 diplomy
 dopisnice
 dotazníky
 družstva
 dávky
 dědictví viz též pozůstalosti, závěti
 důchody

Další

Prezentační systém



Page	Name	Period	Category
1. Korespondence rodinná			
50	Nikolajevová Zinaida Danilovna, manželka	1921-1956, 1967	ka 5
51	Zacharov Grigorij Nikolajevič, bratr (Rusko)	1950, 1970, 1973-1976	ka 5
52	Zareckaja Valentina Danilovna, švagrová (Rusko)	1952	ka 5
2. Korespondence osobní			
2. 1. Jednotlivé osoby v abecedním pořadí			
53	Aleksandrov Gennadij Arkadjevič (Rusko)	1971	ka 5
54	Bogdanovová B. (Československo)	1970	ka 5
55	Borodaj Ivan Jevgenjevič, Ing. (Německo)	1944	ka 5
56	Fatějev A. N., prof. (Československo)	1943	ka 5
57	Gurjanovová N. (Rusko)	1975	ka 5
58	Kolesov Valerian (USA)	1970	ka 5
59	Košťarová Jelena Alexandrovna (Československo)	1950	ka 5
60	Kotovovy Ludmila a Světlana (Rusko)	1970	ka 5
61	Lazarev Jegor Jegorovič (Francie)	1925	ka 5
62	Mařginová Valentina Georgijevna (USA)	1969-1970, 1975	ka 5
63	Matvejev Ivan (USA)	1969	ka 5
64	Muzykantov Ilja Ivanovič (Rusko)	1972-1974	ka 5
65	Nesčetřarová Olga Georgijevna (Československo, USA)	1959-1960, 1969-1976	ka 5
66	Fernatkinová Aleksandra Vasiljevna (Rusko)	1920	ka 5
67	Samburov N. N. (USA)	1925	ka 5
68	Siněvič V. (Československo)	1931	ka 5

Základní pravidla

- Dosud platná Základní pro zpracování archivního materiálu (1958) sice zastaralá, ale v oblasti popisu mimořádně kvalitní, protože jsou všeobecná a umožňují pružné použití.
- V době vzniku ZP byla řada agend v plenkách (evidence fondů)
- Novelizace ZP předpokládali sami jejich autoři (stať G.Čechové), jde o dlouhodobě žádanou věc.
- Zdroje pro návrh nových pravidel:
 - zkušenosti archivů,
 - zahraniční zkušenosti,
 - legislativa,
 - PeVA,
 - mezinárodní standardy.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Nová základní pravidla – teze I

- Nebude řešen výběr archiválií – začátek je přejímka (předávací seznamy).
- Základem mezinárodní standardy ISAD(G), ISAAR(CPF) a ISIAH (pro popis institucí spravujících archiválie).
- Pravidla by měla být obecná a otevřená pro navázání další metodiky (jednotlivé typy archiválií - listiny, audiovizuální dokumenty atd.).
- Výslovné začlenění popisu fondů, podfondů (PEvA), sérií a s tím souvisejících základních evidencí
- Důraz na popis původců jako základní charakteristiky provenience: další vrstva popisu (archivní soubory – pomůcky - původci) a jejich částečné „vyvázání“ z úvodu pomůcky, přebírání popisu původců z autoritních záznamů.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

Nová základní pravidla – teze II

- Odstranění pořadání dle diplomatických kategorií (přežilo se – spisové plány).
- Povinnost popisu v elektronické podobě s XML výstupem (nutnost dle nové vyhlášky).
- Položky popisu dle požadavků technických standardů EAD a EAC.
- Problematika průvodců po archivech: použití standardu ISIAH

Žádost o podporu zřízení pracovní skupiny v rámci projektu: máme vytipovány zástupce z NA, ASMV, AHMP, SOA Zámorsk, SOA Praha, ZA Opava, SOA Plzeň, Archivu NTM, LA PNP.

Projekt výzkumu „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“

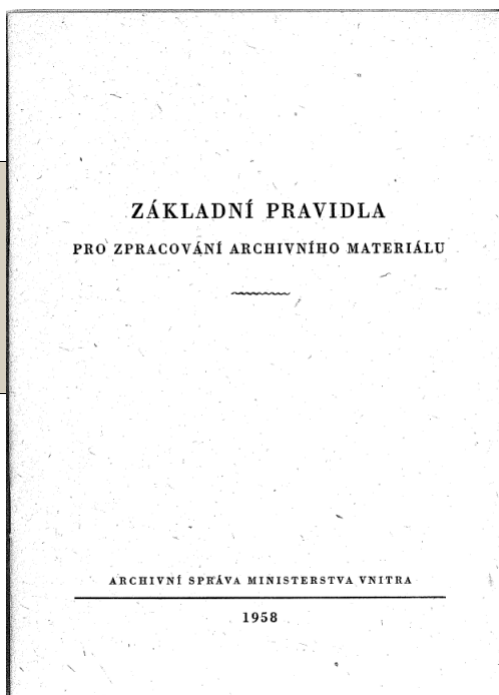
9. Dvořák, Tomáš: Úprava popisu archivního materiálu v českém prostředí. Prezentace na konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2009.



Tomáš Dvořák

Úprava popisu archivního materiálu v českém prostředí

Základní pravidla pro zpracování archivního materiálu, Praha, Archivní správa Ministerstva vnitra 1958, 34 s.



Základní pravidla

1958

- Tvorba popisu je pojata jako jedna z činností v procesu zpracování archivního materiálu.
- Popis se odvíjí od způsobů pořádání, které jsou dány umělými schématy.
- Kritériem vlastního obsahu popisu jsou archivní pomůcky v tištěné podobě.
- Podle typů pomůcek a druhů archiválií se přistupuje k vymezení jednotky popisu, rozsahu popisu a k jeho vyjádření v pomůckách.
- Není řešena přesná forma (syntaxe) popisu archivního materiálu.

Další vývoj (1)

1960-1989

Vytvářeny institucionální metodiky
(upřesnění Základních pravidel)

- 1975** Datakarta pro popis novodobého spisového materiálu
- 1981** Jednotný formulář archivního inventáře
(sestaven univerzální formulář pro všechny typy archivního materiálu)
- 1987** Úsek automatizace ve Státním ústředním archivu
(přepsáno několik inventářů do PC)

Další vývoj (2)

1990-2008

Vytvářen Archivní informační systém

- 1997** Pracovní skupina pro výpočetní techniku ve východočeských okresních archivech
(poprvé zmíněny standardy ISAD(G), EAD; vytvořeny popisné formuláře pro typy archiválií)
- 2001** Autorský kolektiv ke zpracování podkladů pro nové vydání Základních pravidel
(rozpracovány některé typy archiválií)
- 2005** Standardizace OASSS MV
(sestaveno DTD pro inventáře v digitální podobě)

Projekt

- Projekt výzkumu a vývoje Ministerstva vnitra č. VE 20072009004 s názvem „**Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě**“
- Příjemce: **Národní archiv** (hlavním řešitelem Miroslav Kunt)
- Časové období: **2007–2009**
- Webové stránky: **<http://asta.nacr.cz/>**
- Projekt představen na:
 - konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2008
 - odboru archivní správy a spisové služby MV
 - výboru České archivní společnosti
 - jedním z výstupů teze pro výběr, zpracování a využívání elektronických dokumentů v rámci Národního digitálního archivu

Pracovní skupina

pro sestavení nových Základních pravidel

2009

Bělehrádek, Josef	Moravský zemský archiv Brno
Dvořák, Tomáš	Archiv hlavního města Prahy
Hrachová, Hana	Státní oblastní archiv Plzeň
Kaďorek, Rudolf	Národní archiv Praha
Kahuda, Jan	Národní archiv Praha
Kalina, Tomáš	Národní archiv Praha
Kunt, Miroslav	Národní archiv Praha
Lábusová, Dorota	Literární archiv PNP
Michna, Radomír	Zemský archiv Opava
Pokorný, Radek	Státní oblastní archiv Zámorsk
Smitka, Jiří	Státní oblastní archiv Praha
Vácha, Zdeněk	Archiv Národního technického muzea
Wanner, Michal	Odbor archivní správy a spisové služby MV

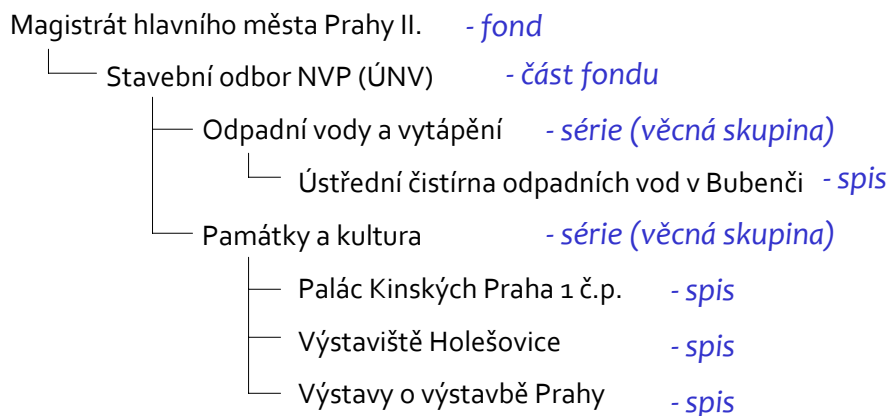
Cíle

Změnit pojetí popisu archivního materiálu



- primárně se orientovat na digitální podobu archivního popisu (bez ohledu na typologii archivních pomůcek);
- prosadit tvorbu komplexního archivního popisu (přímou provázanost s popisy původců, příbuzných materiálů, všech evidenčních údajů);
- uplatnit princip víceúrovňového popisu (zahrnout koncept „dvojúrovňového“ popisu a orientovat se na popis jednotky popisu na všech příslušných úrovních).
- Skloubit mezinárodní archivní standardy s naší praxí

Popis archivního materiálu



Cíle (2)

Standardizovat formulář popisu archivního materiálu (vytvořit strukturovanou „kartu“ jednotky popisu).



Standardizovat zápis jednotlivých popisných údajů (např. osobních a korporativních jmen, zeměpisných názvů, časových rozsahů, jazyka, typů archiválií, materiálu apod.).

Pravidla nesmí být uplatňována retrospektivně

Pravidla musí být modulární, s možností pružných změn

Navrhovaná struktura pravidel I

- 1) Úvod: zdůvodnění proč, vazba na mezinárodní standardy a praxi, zohlednění elektronických dokumentů
- 2) Popis instituce spravující archiválie pro tvorbu záznamů o jako východiska k průvodcům po archivech apod. (východiskem standard ISDIAH)
- 3) Archivní zpracování: co je archiválie, vazba na další paměťové instituce, vymezení archivního souboru, pořádací metody, pořizování reprodukcí (obecně)
- 4) Archivní popis: jeho význam a zásady vycházející z mezinárodního standardu ISAD(G), důraz na hierarchii popisu, možnost různé hloubky popisu a jeho doplňování v čase, zásady prezentace popisu

Navrhovaná struktura pravidel II

- 5) Popis archivního materiálu: konkrétní položky popisu a normy pro jejich tvorbu
- 6) Popis původců: využití autoritních záznamů, viz další přednáška
- 7) Popis speciálních typů archiválií: např. listiny, korespondence, rukopisy, matriky, staré tisky, pečetě a typářů, fotografie a grafická vyobrazení, kartografické materiály, technické výkresy, hudebniny, zvukové nahrávky, audiovizuální materiály. Využití oborových metodik a AACR2R
- 8) Tvorba názvů a jmen (osobní a rodová jména, Korporativní jména, Geografické názvy): zejména pro potřebu rejstříků, snaha využít autoritních záznamů
- 9) Slovník termínů, křížové tabulky (reference mezi různými standardy), úplné příklady

Výhled

- V lednu předání výsledků Ministerstvu vnitra – řada částí bude popuze naznačena
- Při Odboru archivní správy a spisové služby má být ustavena oficiální pracovní skupina: běh na dlouhou trať
- Nepředpokládáme, že některé části (zejména popis speciálních typů archiválií) budou v blízké době hotovy

Děkuji za pozornost

10. Kunt, Miroslav: Autoritní záznamy v archivnictví. Prezentace na konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2009.

Autoritní záznamy v archivnictví

Miroslav Kunt, Národní archiv
kunt@nacr.cz
(s podporou projektu VaV VE20072009004)

Konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2009
3. prosince 2009

Autoritní databáze jak ji (možná) znáte

The screenshot shows the website of the National Authority (NA ČR) with a search result for 'AUT - Úplné zobrazení záznamu'. The page includes a navigation menu, a search bar, and a detailed record view.

NA ČR Národní autority ČR <http://autority.nkp.cz>

MAPA PORTÁLU PŘÍSTUPNOST KONTAKT

UVOVĚ ZÁKLADNÍ INFORMACE KOOPERACE ZMĚNNÉ AUTORITY VĚCNÉ AUTORITY NÁZVOVÉ AUTORITY ODKAZY PAMĚTOVÉ INSTITUCE

GEOLINK.NKP.CZ KONTAKTY NACHÁZÍ

HLEDÁNÍ V BÁZI
HLEDAT

NAVIGACE
Úvod
Základní informace
Kooperace
Změnné autority
Věcné autority
Názevové autority
Odkazy
Paměťové instituce
Geolink.nkp.cz
Kontakty

Úvod
Portál Národní autorit problematice (v nejširší podobě)
Jmenné autority zahrnují autoritní rodiny, rodiny a dokumentů.
Věcné autority obsahují soubor chronologických souborů skupin Konzervace tisků.
V r. 2006 byl zahájen projekt pro unifikované názvosloví jmenných i věcných autorit.

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 3 z 14

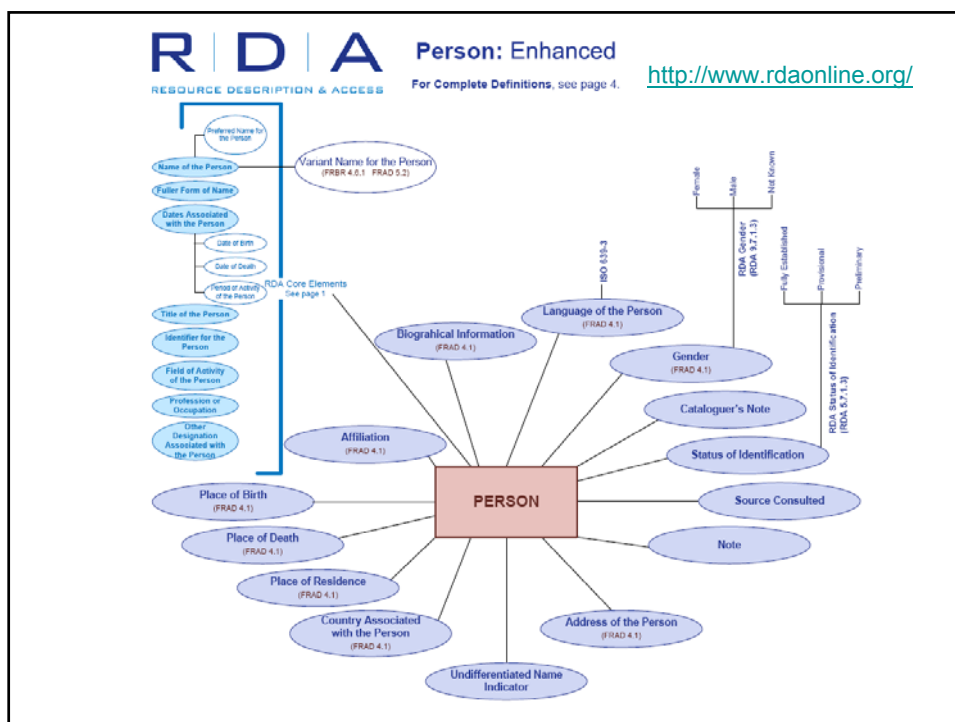
Ident. číslo	kn20050508004
Záhlaví	Národní archiv
Odkaz. forma	Česko. Ministerstvo vnitra. Odbor archivní správy. Národní archiv Česko. Ministerstvo vnitra. Národní archiv Česko. Odbor archivní správy. Národní archiv Česko. Národní archiv
Předch. záhlaví	Státní ústřední archiv v Praze
Historie záhlaví	Dřívější název: Státní ústřední archiv v Praze (1954-2004).
Zdroj	www (Národní archiv)
Další informace	Oficiální stránka korporace: http://www.nacr.cz/A-onas/D-hist.htm
Systém. číslo	000285336

Autoritní záznamy I

- *„Autorizovaná forma jména kombinovaná s dalšími informačními elementy, které identifikují a popisují jmenovanou entitu a mohou také odkazovat na příbuzné autoritní záznamy“*
- Možnost použití:
 - popis původců (primárně)
 - popis zdrojů akvizic
 - popis umístění originálu
 - autorskoprávní informace
 - rejstříky
- Standardizace:
Mezinárodní standard pro archivní autoritní záznamy korporací, osob a rodů ISAAR(CPF)

Autoritní záznamy II

- Problém záznamů užívaných knihovnami: důraz pouze na autoritní záhlaví, příliš stručné, často nevyhovující struktura doprovodných informací.
- *„Archivní autoritní záznamy však musejí podporovat mnohem širší soubor požadavků než jaký existuje u knihovnických autoritních záznamů. Tyto dodatečné požadavky souvisí s významem dokumentování informací o původcích a kontextu vzniku archiválií v systémech archivního popisu. Jako takové jdou archivní autoritní záznamy mnohem dále a obvykle obsahují mnohem více informací než knihovnické autoritní záznamy.“*
- Archivnímu pojetí se přibližuje pojetí v muzeích, draft pravidel RDA a draft nových polí MARC21 (The Library of Congress)



Autoritní záznamy III

- Jádro (autoritní záhlaví) přestává stačit
- Stále větší tlak na opuštění původního důrazu jen na autoritní záhlaví jako zdroje pro katalogizaci směrem ke **znalostní databázi**
- Paměťové instituce spolu musí hovořit a překonávat své oborové mantinely
 => obohacovat sdílené autoritní záznamy
- Nutné vysvětlování a vtahování do problematiky: kdo z muzejníků a archivářů ještě před dvěma lety věděl, co jsou autority?

ISAAR(CPF)

- Standard vydaný Mezinárodní archivní radou
- Český překlad dostupný z <http://www.ica.org/en/node/39464>
- Vlastní standard sestává z pěti oblastí:
 - oblast identity
 - oblast popisu
 - oblast vztahů
 - oblast kontroly
 - vztah k archivnímu materiálu a jiným zdrojům
- Technickou interpretací je XML standard EAC
- Chybí podpora pro věcné autority (viz název standardu)
- Skutečná realizace - vzorem zejm. Austrálie

ISAAR(CPF): oblast popisu

- Uvádějí se:
 - data existence (kapitola 5.2.1)
 - dějiny osoby, korporace nebo rodu (5.2.2)
 - místa (5.2.3)
 - právní status (5.2.4)
 - funkce, zaměření a činnost (5.2.5)
 - pravomoci/oprávnění (5.2.6)
 - vnitřní struktury/genealogie (5.2.7)
 - obecný kontext (5.2.8).

Příklad: Spolkový archiv v Bernu, systém ScopeArchiv

Aktenbildner mit seinen Beziehungen zu andern Aktenbildnern (Verweise)

The screenshot shows the 'Partner' record for 'Bundesamt für Kultur' in the ScopeArchiv system. The interface includes a menu bar, a toolbar, and a sidebar with navigation icons. The main area contains a form with the following fields:

- Name:** Bundesamt für Kultur
- Typ:** Behörde
- Anrede:** (dropdown menu)
- Subtyp:** (dropdown menu)
- Sprache:** de
- Eröffnung:** Seite geführte Diensten und Herren
- Stress/Postfach:** (text field)
- Telefon:** (text field)
- Zusatz-Nr.:** (text field)
- Telefax:** (text field)
- Hörs-Nr.:** (text field)
- E-Mail:** (text field)
- PLZ/DT:** CH, N. A., Web-Seite
- ID-Name:** Bundesamt für Kultur (1999-)
- ID-Nr.:** 432

Below the form is a table of related records (Verweise) with columns for 'Rolle', 'ID-Name', and 'Zeitraum'. The table lists several references to other archival records, including 'Bundesamt für Kultursprache (1979-1999)', 'Schweizerisches Landeskonservatorium (1990-)', and 'Schweizerische Nationalbibliothek (2007-)'.

Archivní autoritní záznamy u nás I

- Zcela nová problematika? Ne...
- Předepsána struktura archivních pomůcek, kde je vyžadován popis původce (osoby nebo korporace, z jejíž činnosti archiválie pocházejí)
- Někdy v archivních pomůckách rejstříky (věcný, osobní, zeměpisný, málokdy institucí aj.)
- Rozdíl proti knihovnám: chybí jednotící pravidla, vše je nastaveno na ruční práci a „tištění“.
- Příklad katastrofální praxe: geografická hesla se při psaní pomůcky určují dle posledního lexikonu obcí ručním dohledáváním v jeho výtisku - pokaždé znovu

Archivní autoritní záznamy u nás II

- Projekt muzejníků z CITeM (viz samostatná přednáška): důraz na věcné a personální autority
- Přihlášení se k aktivitám CITeM a využití stejné infrastruktury; v rámci našeho archivního projektu doplnění o korporativní autority (jen instituce, ne akce)
- Největší perspektiva pro uplatnění v archivech: geografické a jmenné (personální i korporativní) autority; využití věcných autorit kromě geografických v současnosti nerealizovatelné
- Velký význam autorit pro popis původců - možnost vytvořit interaktivní dějiny správy (využitím korporativních autorit a vazeb mezi nimi)

Archivní autoritní záznamy u nás III

- Popis původců: důraz na vazby, historii a vnitřní organizaci/genealogii
- Geografické autority: přenos plného určení (země/kraj/okres/obec) do záznamu v rozšířené databázi. Již dnes „nadstavby“ (geosouřadnice, zobrazení na mapě) = správná cesta
- Personální autority: pro rejstříky vyhovuje současný stav autoritní databáze NK, ale je nutné umožnit i jiný způsob psaní biografické poznámky (bez publikačních oborů atd.); pro původce typu fyzická osoba viz návrh CITeM
- Korporativní autority: problémy s tvorbou autoritního záhlaví, stávající metodika vykazuje nedostatky

Korporativní autority – problémy I

- Velké problémy u názvů historických korporací.
- Jednání s pracovníky NK
- Česká interpretace pracuje velmi „volně“ s pojmy státní správa a samospráva, chybné příklady >> tyto pojmy dále pro rozdělení korporací neužívat
- Problematika dobových „zahraničních“ korporací (jejich přejímání z LC) z území státních celků, jejichž součástí bylo území Česka
- Geografický vstupní prvek „stát“: doplnění např. o Rakousko 1867-1918 pro předlitavské úřady (odlišné od Rakouska do 1867)

Korporativní autority – problémy II

- Geografický vstupní prvek korporací nevyjadřuje často územní jurisdikci - není okres jako okres (soudní, politický, berní, v různých dobách různý)! Hrozí úplné zrušení okresů - co s tím?
- Co okupační korporace?
- Je nutné vymyslet jinou definici pro vstupní prvek korporací veřejné správy (dnešní terminologií) v úrovni nižší než stát/země. Návrh: „správní centrum jurisdikce“
- Velké množství korporací je možné „předplnit“: hotova databáze spolků po roce 1918, ústředních úřadů po roce 1945

Korporativní autority – problémy III

- Jediný „nesmiřitelný“ rozpor s knihovníky: výpustky výrazů označujících korporativnost dle pravidla 24.5C1 AACR2R.
- Není přijatelné míchat různé firmy jen na základě názvu (např. *SPT Telecom, a.s. /1994-1999/* je něco úplně jiného než *SPT Telecom, s.p. /1993-2009/*)
- Odlišení nezbytné - bude nutné vyřešit vazby mezi databázemi autorit (knihovnické jádro x muzejně-archivní nadstavba)

Autority - jak dál?

- Udržet rozumný rozsah údajů, ale smířit se s tím, že nadále nevystačíme jen s autoritním záhlavím
- Problém ochrany osobních údajů: ani současné řešení není právně zcela „čisté“, v případě doplňování informacemi z nezveřejněných zdrojů (archivey a muzea, objekty údajů samy) nutno důkladně promyslet
- napojení na systémy pro zpracování archiválií (jedině XML + webové služby)
- Změna myšlení lidí: v archivech bude složitá
- Změna pravidel pro popis archiválií

Autority - jak dál?

- Archivy mají velký potenciál pro získávání údajů do autoritních záznamů:
- [Seznam archivních fondů ČR](#) (srv. pole „původce“)
- [Spolky v Čechách do roku 1918 \(NA\)](#)
- [Spolky v ČSR 1919-1950 \(NA\)](#)
- [Profesoři a docenti pražské techniky](#)
(NA z Rakouského státního archivu)
- [Přihlášky k pobytu obyvatel Prahy 1850-1914 \(NA\)](#)
- [Přehled ústředních úřadů a jimi řízených institucí 1945-1971](#)
podle kartotéky NA (pracovní verze)

Děkuji za pozornost